

A9-0138/2024

20.3.2024

*****I**

PRANEŠIMAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl dirvožemio stebėsenos ir atsparumo (Dirvožemio stebėsenos teisės akto).
(COM(2023)0416 – C9-0234/2023 – 2023/0232(COD))

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

Pranešėjas: Martin Hojsík

Susijusio komiteto nuomonės referentas pagal Darbo tvarkos taisyklių 57 straipsnį:

Maria Noichl, Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto projekto pakeitimai

Parlamento pakeitimai, išdėstomi dviejuose stulpeliuose

Išbrauktos teksto dalys žymimos *pusjuodžiu kursyvu* kairiajame stulpelyje. Pakeitimai žymimi *pusjuodžiu kursyvu* abiejuose stulpeliuose. Naujas tekstas žymimas *pusjuodžiu kursyvu* dešiniajame stulpelyje.

Kiekvieno pakeitimo antraštės pirmoje ir antroje eilutėse nurodoma atitinkama svarstomo teisės akto projekto dalis. Jei pakeitimas susijęs su esamu teisės aktu, kurį siekiama pakeisti teisės akto projektu, antraštėje pridedamos trečia ir ketvirta eilutės, kuriose atitinkamai nurodomas esamas teisės aktas ir keičiama šio teisės akto dalis.

Parlamento pakeitimai, pateikiami konsoliduoto teksto forma

Naujos teksto dalys žymimos *pusjuodžiu kursyvu*. Išbrauktos teksto dalys nurodomos simboliu „■“ arba perbraukiamos. Pakeistos teksto dalys nurodomos naują tekstą pažymint *pusjuodžiu kursyvu*, o ankstesnį nereikalingą tekstą išbraukiant arba perbraukiant. Nežymimi tik grynai techninio pobūdžio pakeitimai, kuriuos daro tarnybos, siekdamas parengti galutinį tekstą.

TURINYS

	Psl.
EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS	5
AIŠKINAMOJI DALIS	119
PRIEDAS. SUBJEKTAI AR ASMENYS, IŠ KURIŲ PRANEŠĖJAS GAVO INFORMACIJOS	123
MAŽUMOS POZICIJA	124
ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS KOMITETO NUOMONĖ	125
ATSAKINGO KOMITETO PROCEDŪRA	211
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE	212

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl dirvožemio stebėsenos ir atsparumo (Dirvožemio stebėsenos teisės akto).
(COM(2023)0416 – C9-0234/2023 – 2023/0232(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2023)0416),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 192 straipsnio 1 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0234/2023),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į Nyderlandų Karalystės Pirmųjų Rūmų ir Nyderlandų Karalystės Antrųjų Rūmų pagal Protokolą Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo pateiktą pagrįstą nuomonę, kurioje tvirtinama, jog teisėkūros procedūra priimamo akto projektas neatitinka subsidiarumo principo,
 - atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
 - pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomonę,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą (A9-0138/2024),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

¹ OL C, C/2024/887, 2024 02 06, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/887/oj>.

Pakeitimas 1
Pasiūlymas dėl direktyvos
2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(2) geros būklės dirvožemiai pasižymi tinkamomis cheminėmis, biologinėmis ir fizinėmis savybėmis, kurios užtikrina žmonėms ir aplinkai gyvybiškai svarbias ekosistemines paslaugas, tokias kaip pakankamas aprūpinimas saugiu ir vertingu maistu, biomasės ir švaraus vandens tiekimas, maisto medžiagų apykaita, anglies dioksido saugojimas ir prieglobstis biologinei įvairovei. Tačiau 60–70 % Sąjungos dirvožemio būklė yra prasta ir toliau blogėja;

Pakeitimas

(2) geros būklės dirvožemiai pasižymi tinkamomis cheminėmis, biologinėmis ir fizinėmis savybėmis, kurios užtikrina žmonėms ir aplinkai gyvybiškai svarbias ekosistemines paslaugas, tokias kaip pakankamas aprūpinimas saugiu ir vertingu maistu, biomasės ir švaraus vandens tiekimas, maisto medžiagų apykaita, anglies dioksido saugojimas ir prieglobstis biologinei įvairovei. ***Dirvožemis yra labai svarbus apsirūpinimo maistu saugumui užtikrinti.*** Tačiau ***vertinama, kad*** 60–70 % Sąjungos dirvožemio būklė yra prasta ir toliau blogėja;

Pakeitimas 2
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(3) dirvožemio degradacija Sąjungai kasmet kainuoja kelias dešimtis milijardų eurų. Gera dirvožemio būklė daro poveikį ekosisteminių paslaugų, kurios duoda didelę ekonominę grąžą, teikimui. ***Todėl tvarus dirvožemio valdymas ir atkūrimas*** yra ekonomiškai ***pagrįsti*** ir gali gerokai padidinti žemės kainą ir vertę Sąjungoje;

Pakeitimas

(3) dirvožemio degradacija Sąjungai kasmet kainuoja kelias dešimtis milijardų eurų. Gera dirvožemio būklė daro poveikį ekosisteminių paslaugų, kurios duoda didelę ekonominę grąžą, teikimui. ***Jo būklės gerinimas*** yra ekonomiškai ***pagrįstas*** ir gali gerokai padidinti žemės kainą ir vertę Sąjungoje; ***Be to, gali užtrukti iki 1000 metų, kad susidarytų tik 1 centimetras viršutinio dirvožemio, o degradacijos procesas ir visiškas dirvožemio praradimas gali įvykti greitai.***

Pakeitimas 3
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(11) finansavimas yra labai svarbus, kad būtų galima pereiti prie geros būklės dirvožemio. Daugiametėje finansinėje programoje numatytos kelios dirvožemio apsaugos, tvaraus valdymo ir atkūrimo finansavimo galimybės. Europos dirvožemio būklės gerinimo misija yra viena iš penkių programos „Europos horizontas“ ES misijų ir specialiai skirta dirvožemio būklės gerinimui. Dirvožemio misija yra pagrindinė šios direktyvos įgyvendinimo priemonė. Ja siekiama vadovauti perėjimui prie geros dirvožemio būklės finansuojant plataus užmojo mokslinių tyrimų ir inovacijų programą, sukuriant 100 gyvųjų laboratorijų ir kelrodžių tinklą kaimo ir miesto vietovėse, spartinant suderintos dirvožemio stebėsenos sistemos kūrimą ir didinant informuotumą apie dirvožemio svarbą. Kitos Sąjungos programos, kuriomis siekiama prisidėti prie geros dirvožemio būklės, yra bendra žemės ūkio politika, sanglaudos politikos fondai, Aplinkos ir klimato politikos programa, programos „Europos horizontas“ darbo programa, techninės paramos priemonė, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė ir programa „InvestEU“;

(11) finansavimas yra labai svarbus, kad būtų galima pereiti prie geros būklės dirvožemio. Daugiametėje finansinėje programoje numatytos kelios dirvožemio apsaugos, tvaraus valdymo ir atkūrimo finansavimo galimybės. Europos dirvožemio būklės gerinimo misija yra viena iš penkių programos „Europos horizontas“ ES misijų ir specialiai skirta dirvožemio būklės gerinimui. Dirvožemio misija yra pagrindinė šios direktyvos įgyvendinimo priemonė. Ja siekiama vadovauti perėjimui prie geros dirvožemio būklės finansuojant plataus užmojo mokslinių tyrimų ir inovacijų programą, sukuriant 100 gyvųjų laboratorijų ir kelrodžių tinklą kaimo ir miesto vietovėse, spartinant suderintos dirvožemio stebėsenos sistemos kūrimą ir didinant informuotumą apie dirvožemio svarbą. Kitos Sąjungos programos, kuriomis siekiama prisidėti prie geros dirvožemio būklės, yra bendra žemės ūkio politika, sanglaudos politikos fondai, Aplinkos ir klimato politikos programa, programos „Europos horizontas“ darbo programa, techninės paramos priemonė, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė ir programa „InvestEU“; ***Kadangi tikslas užtikrinti, kad visi Sąjungoje esantys dirvožemiai būtų sveiki, reikia sutelkti daugiau išteklių, kad būtų remiamas tvarus dirvožemio valdymas ir regeneracinės praktikos taikymas, be kita ko, teikiant Europos investicijų banko paramą taikant rizikos mažinimo mechanizmus. Komisija turėtų įvertinti bendrus finansinius poreikius ir spragas ir prireikus laikotarpiui po 2027 m. skirti papildomų finansinių išteklių pagal daugiametę finansinę programą ir patvirtinti priemones, kuriomis būtų užtikrintas politikos suderinamumas su šios direktyvos tikslais.***

Pakeitimas 4 Pasiūlymas dėl direktyvos

12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(12) 2030 m. dirvožemio strategijoje paskelbta, kad Komisija pateiks pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl dirvožemio būklės, kad iki 2050 m. būtų galima pasiekti Dirvožemio strategijos tikslus ir užtikrinti gerą dirvožemio būklę visoje ES. 2021 m. balandžio 28 d. rezoliucijoje dėl dirvožemio apsaugos⁴² Europos Parlamentas pabrėžė, kad svarbu apsaugoti dirvožemį ir skatinti dirvožemio būklės gerinimą Sąjungoje, atsižvelgiant į tai, kad degradacija tęsiasi, nors kai kuriose valstybėse narėse imtasi veiksmų, kurie nebuvo didelio masto ar suderinti. Europos Parlamentas paragino Komisiją sukurti Sąjungos masto bendrą teisinę sistemą, kurioje būtų visapusiškai laikomasi subsidiarumo principo, kad būtų apsaugotas ir tvariai naudojamas dirvožemis ir šalinamos visos didelės jam kylančios grėsmės;

⁴² 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl dirvožemio apsaugos (2021/2548(RSP)).

Pakeitimas 5 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **18 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(18) **būtina** nustatyti dirvožemio būklės stebėsenos ir vertinimo, tvaraus dirvožemio

Pakeitimas

(12) 2030 m. dirvožemio strategijoje paskelbta, kad Komisija pateiks pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl dirvožemio būklės, kad iki 2050 m. būtų galima pasiekti Dirvožemio strategijos tikslus ir užtikrinti gerą dirvožemio būklę visoje ES. 2021 m. balandžio 28 d. rezoliucijoje dėl dirvožemio apsaugos⁴² Europos Parlamentas pabrėžė, kad svarbu apsaugoti dirvožemį ir skatinti dirvožemio būklės gerinimą Sąjungoje, atsižvelgiant į tai, kad degradacija tęsiasi, nors kai kuriose valstybėse narėse imtasi veiksmų, kurie nebuvo didelio masto ar suderinti. Europos Parlamentas paragino Komisiją sukurti Sąjungos masto bendrą teisinę sistemą, kurioje būtų visapusiškai laikomasi subsidiarumo principo, kad būtų apsaugotas ir tvariai naudojamas dirvožemis ir šalinamos visos didelės jam kylančios grėsmės; ***Svarbu tai, kad Parlamentas pabrėžė riziką, kylančią dėl vienodų sąlygų valstybėms narėms ir jų skirtingų dirvožemio apsaugos režimų nebuvimo vidaus rinkos veikimui ir didelį potencialą skatinti sąžiningą konkurenciją privačiame sektoriuje, kurti novatoriškus sprendimus bei praktinę patirtį ir stiprinti technologijų eksportą už Sąjungos ribų.***

⁴² 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl dirvožemio apsaugos (2021/2548(RSP)).

Pakeitimas

(18) ***itin svarbu*** nustatyti ***tinkamas, Sąjungos mastu suderintas,*** dirvožemio

valdymo ir užterštų teritorijų tvarkymo priemonės, kad iki 2050 m. dirvožemis taptų geros būklės ir toks išliktų ir kad būtų pasiekti Sąjungos klimato ir biologinės įvairovės tikslai, užkirstas kelias sausroms ir gaivalinėms nelaimėms ir į jas būtų reaguojama, būtų apsaugota žmonių sveikata ir užtikrintas apsirūpinimas maistu ir maisto sauga;

būklės stebėsenos ir vertinimo, tvaraus dirvožemio valdymo ir užterštų teritorijų tvarkymo priemonės, kad iki 2050 m. dirvožemis taptų geros būklės ir toks išliktų ir kad būtų pasiekti Sąjungos klimato ir biologinės įvairovės tikslai, užkirstas kelias sausroms ir gaivalinėms nelaimėms ir į jas būtų reaguojama, būtų apsaugota žmonių sveikata ir užtikrintas apsirūpinimas maistu ir maisto sauga;

Pakeitimas 6 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **19 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(19) dirvožemyje yra daugiau kaip 25 % visos biologinės įvairovės ir jis yra antras pagal dydį planetos anglies kaupiklis. Dėl gebėjimo surinkti ir saugoti anglies dioksidą geros būklės dirvožemis padeda siekti Sąjungos klimato kaitos tikslų. Geros būklės dirvožemis taip pat yra palanki buveinė organizmams klestėti ir yra labai svarbus siekiant didinti biologinę įvairovę ir ekosistemų stabilumą. Biologinė įvairovė po žeme ir ant žemės yra glaudžiai susijusi ir sąveikauja tarpusavio ryšiais (pvz., mikoriziniai grybai, jungiantys augalų šaknis);

Pakeitimas 7 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **19 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(19) dirvožemyje yra daugiau kaip 25 % visos biologinės įvairovės ir jis yra antras pagal dydį planetos anglies kaupiklis. Dėl gebėjimo surinkti ir saugoti anglies dioksidą geros būklės dirvožemis padeda siekti Sąjungos klimato kaitos tikslų. ***Dirvožemio biologinė įvairovė apima mikroorganizmus, įskaitant bakterijas, grybus, protozojus ir nematodus, taip pat didesnius organizmus, pavyzdžiui, sliekus, vabzdžius ir augalų šaknis, kurie kartu prisideda prie dirvožemio ekosistemų ekologinės ir funkcinės įvairovės.*** Geros būklės dirvožemis taip pat yra palanki buveinė organizmams klestėti ir yra labai svarbus siekiant didinti biologinę įvairovę ir ekosistemų stabilumą. Biologinė įvairovė po žeme ir ant žemės yra glaudžiai susijusi ir sąveikauja tarpusavio ryšiais (pvz., mikoriziniai grybai, jungiantys augalų šaknis);

19a) dirvožemio organinės medžiagos

yra labai svarbios užtikrinant dirvožemio ekosistemines paslaugas ir funkcijas, mažinant dirvožemio degradaciją, eroziją ir tankinimą, kartu didinant dirvožemio ir dirvožemio organinės anglies buferingumą, drėgmės imlumą ir katijonų mainų gebą, o tai galiausiai galėtų padidinti pasėlių derlių. Be to, dirvožemio organinės medžiagos daro teigiamą poveikį dirvožemio biologinei įvairovei ir gali padidinti dirvožemyje sekvestruojamą anglies dioksidą ir taip prisidėti prie klimato kaitos švelninimo;

Pakeitimas 8
Pasiūlymas dėl direktyvos
21 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

21a) dažnai pastebėta, kad PFAS (perfluoralkilintos ir polifluoralkilintos medžiagos) užteršia požeminį vandenį, paviršinį vandenį ir dirvožemį. Jos gali keisti dirvožemio savybes ir struktūras, su tam tikru poveikiu, apie kurį pranešta, įskaitant dirvožemio kvėpavimo ir vandens stabilių agregatų sumažėjimą ir dirvožemio pH padidėjimą;

Pakeitimas 9
Pasiūlymas dėl direktyvos
22 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(22) dirvožemio degradacija daro poveikį vaisingumui, derlingumui, atsparumui kenkėjams ir maistinei maisto kokybei. Kadangi 95 % mūsų maisto tiesiogiai arba netiesiogiai pagaminama dirvožemyje, o pasaulio gyventojų skaičius toliau didėja, labai svarbu, kad šie baigtiniai gamtos išteklių išlikę geros būklės, kad būtų užtikrintas ilgalaikis apsirūpinimas maistu ir Sąjungos žemės

(22) dirvožemio degradacija daro poveikį vaisingumui, derlingumui, atsparumui kenkėjams ir maistinei maisto kokybei. Kadangi 95 % mūsų maisto tiesiogiai arba netiesiogiai pagaminama dirvožemyje, o pasaulio gyventojų skaičius toliau didėja, labai svarbu, kad šie baigtiniai gamtos išteklių išlikę geros būklės, kad būtų užtikrintas ilgalaikis apsirūpinimas maistu ir Sąjungos žemės

ūkio produktyvumas ir pelningumas. Taikant tvaraus dirvožemio valdymo praktiką palaikoma arba gerinama dirvožemio būklė ir prisidedama prie maisto sistemos tvarumo ir atsparumo;

ūkio produktyvumas ir pelningumas. Taikant tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, nustatytą bendroje žemės ūkio politikoje, palaikoma arba gerinama dirvožemio būklė ir prisidedama prie maisto sistemos tvarumo ir atsparumo; **Šiuo atžvilgiu itin svarbu sumažinti maisto medžiagų praradimą ir pesticidų liekanas;**

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl direktyvos

23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(23) ilgalaikis direktyvos tikslas – iki 2050 m. užtikrinti gerą dirvožemio būklę. Kaip tarpinis žingsnis, atsižvelgiant į ribotas žinias apie dirvožemio būklę ir apie geros būklės atkūrimo priemonių veiksmingumą ir sąnaudas, direktyva taikomas pakopinis požiūris. Pirmajame etape daugiausia dėmesio bus skiriama dirvožemio stebėsenos sistemos sukūrimui ir dirvožemio padėties visoje ES įvertinimui. ***Jis taip pat apima reikalavimus nustatyti priemones, kuriomis būtų tvariai valdomas dirvožemis ir atkuriamas nesveikas dirvožemis, kai tik bus nustatyta jo būklė, tačiau neįvedant nei įpareigojimo iki 2050 m. pasiekti gerą dirvožemio būklę, nei tarpinių tikslų.*** Šis proporcingas požiūris leis tinkamai pasirengti, sukurti paskatas ir pradėti tvariai valdyti dirvožemį ir atkurti prastos būklės dirvožemį. Antrajame etape, kai tik bus gauti pirmojo dirvožemio ir tendencijų vertinimo rezultatai, Komisija įvertins pažangą siekiant 2050 m. tikslo ir su tuo susijusią patirtį ir prireikus pasiūlys persvarstyti direktyvą, kad būtų ***paspartinta pažanga iki 2050 m.***;

Pakeitimas

(23) ilgalaikis direktyvos tikslas – iki 2050 m. ***visoje ES*** užtikrinti gerą dirvožemio būklę. Kaip tarpinis žingsnis, atsižvelgiant į ribotas žinias apie dirvožemio būklę ir apie geros būklės atkūrimo priemonių veiksmingumą ir sąnaudas, direktyva taikomas pakopinis požiūris. Pirmajame etape daugiausia dėmesio bus skiriama dirvožemio stebėsenos sistemos sukūrimui ir dirvožemio padėties visoje ES įvertinimui. ***Valstybės narės turėtų apibrėžti tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, atsižvelgdamos į šios direktyvos III priede nustatytus neprivalomus principus. Valstybėms narėms suteikiama galimybė lanksčiai spręsti dėl konkrečios praktikos, kuri turi būti įgyvendinama, kai tinkama, atsižvelgiant į vietos sąlygas ir jos įgyvendinamumą, kad iki 2050 m. būtų lengviau užtikrinti gerą dirvožemio būklę.*** Šis proporcingas požiūris leis tinkamai pasirengti, sukurti paskatas ir pradėti tvariai valdyti dirvožemį ir atkurti prastos būklės dirvožemį. Antrajame etape, kai tik bus gauti pirmojo dirvožemio ir tendencijų vertinimo rezultatai, Komisija įvertins pažangą siekiant 2050 m. tikslo ir su tuo susijusią patirtį ir prireikus pasiūlys persvarstyti direktyvą, kad būtų ***pasiektas 2050 m. tikslas;***

Pakeitimas 11
Pasiūlymas dėl direktyvos
24 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(24) siekiant mažinti dirvožemiui daromą neigiamą poveikį ir nustatyti tinkamas geros dirvožemio būklės palaikymo ar atkūrimo priemonės, reikia atsižvelgti į dirvožemio tipų įvairovę, konkrečias vietas ir klimato sąlygas ir žemės naudojimą arba žemės dangą. Todėl tikslinga, kad valstybės narės nustatytų **dirvožemių** rajonus. Dirvožemių rajonai turėtų būti pagrindiniai valdymo vienetai, kurių pagrindu dirvožemis būtų tvarkomas ir būtų imamasi priemonių siekiant laikytis šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, visų pirma susijusių su dirvožemio būklės stebėseną ir vertinimu. ***Siekiant palengvinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) .../... įgyvendinimą, reikėtų nustatyti kiekvienos valstybės narės dirvožemių rajonų skaičių, geografinę apimtį ir ribas***⁺. Kiekvienoje valstybėje narėje turėtų būti nustatytas minimalus dirvožemių rajonų skaičius, atsižvelgiant į valstybės narės dydį. Šis minimalus kiekvienos valstybės narės **dirvožemių** rajonų skaičius atitinka Europos Parlamento ir Tarybos **reglamentu** (EB) Nr. 1059/2003 **nustatytų NUTS 1 lygio** teritorinių vienetų skaičių⁴⁸;

+tekste prašom įrašyti dokumente COM(2022) 672 final pateikto Reglamento dėl anglies dioksido absorbcijos sertifikavimo numerį, o išnašoje – tos direktyvos numerį, datą, pavadinimą ir OL nuorodą;

⁴⁸ 2003 m. gegužės 26 d. Europos

Pakeitimas

(24) siekiant mažinti dirvožemiui daromą neigiamą poveikį ir nustatyti tinkamas geros dirvožemio būklės palaikymo ar atkūrimo priemonės, reikia atsižvelgti į dirvožemio tipų įvairovę, konkrečias vietas ir klimato sąlygas ir žemės naudojimą arba žemės dangą. Todėl tikslinga, kad valstybės narės nustatytų **dirvožemio** rajonus, **kurie galėtų tinkamai atspindėti dirvožemio ir klimato sąlygas ir dirvožemio įvairovę visoje savo teritorijoje**. Dirvožemių rajonai turėtų būti pagrindiniai valdymo vienetai, kurių pagrindu dirvožemis būtų tvarkomas ir būtų imamasi priemonių siekiant laikytis šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, visų pirma susijusių su dirvožemio būklės stebėseną ir vertinimu. Kiekvienoje valstybėje narėje turėtų būti nustatytas minimalus dirvožemių rajonų skaičius, atsižvelgiant į valstybės narės dydį. Šis minimalus kiekvienos valstybės narės **dirvožemio** rajonų skaičius atitinka Europos Parlamento ir Tarybos **reglamente** (EB) Nr. 1059/2003 **nustatytą NUTS 1 teritorinių vienetų skaičių. Valstybės narės gali nuspręsti įsteigti savo dirvožemio rajonus pagal jų NUTS 2 teritorinių vienetų skaičių, kad būtų atsižvelgta į jų vietos sąlygas ir nacionalinių valdžios institucijų kompetenciją.**

⁴⁸ 2003 m. gegužės 26 d. Europos

Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo (OL L 154, 2003 6 21, p. 1).

Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo (OL L 154, 2003 6 21, p. 1).

Pakeitimas 12
Pasiūlymas dėl direktyvos
24 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

24a) Dirvožemio rajonai yra tinkamiausias lygis priemonių programoms ir prireikus tarpiniams tikslams priimti, be kita ko, pasitelkiant vietos dirvožemio rajonų planus, atsižvelgiant į vietos sąlygas ir vietos suinteresuotųjų subjektų nuomonę, siekiant užtikrinti, kad atitinkami dirvožemiai pagerintų jų klasifikavimą. Kadangi labai nualintam dirvožemiui atkurti reikia daugiau laiko, reikėtų numatyti pakankamą laikotarpį iki 10 metų, kad būtų užtikrinta geresnė jų ekologinė klasifikacija. Registruotiems kaip užterštiems dirvožemiams, kuriems taikomi konkretūs valdymo ir poveikio švelninimo planai, galėtų būti taikomas kitoks tvarkaraštis.

Pakeitimas 13
Pasiūlymas dėl direktyvos
25 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(25) siekiant užtikrinti tinkamą dirvožemio valdymą, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės kiekvienam dirvožemių rajonui paskirtų po kompetentingą instituciją. Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama paskirti bet kokią papildomą atitinkamo lygmens kompetentingą instituciją, be kita ko, nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu;

(25) siekiant užtikrinti tinkamą dirvožemio valdymą, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės kiekvienam dirvožemių rajonui paskirtų po kompetentingą instituciją. Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama paskirti bet kokią papildomą atitinkamo lygmens kompetentingą instituciją, be kita ko, nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu, **įskaitant visoje valstybių narių teritorijoje.**

Siekdamos kuo labiau sumažinti išlaidas, valstybės narės pirmiausia turėtų paskirti jau įsteigtas institucijas. Viena institucija galėtų būti atsakinga už kelias sritis, o tai galėtų pagerinti šios direktyvos įgyvendinimo nuoseklumą. Jei valstybės narės pakeičia kompetentingų institucijų kompetencijos paskirstymą, jos turėtų pranešti apie tuos pakeitimus Komisijai, kad informacija būtų nuolat atnaujinama.

Pakeitimas 14 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **27 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(27) *siekiant apibūdinti dirvožemio degradaciją, būtina nustatyti dirvožemio deskriptorius, kuriuos būtų galima išmatuoti arba apskaičiuoti. Net jei dirvožemio rūšys, klimato sąlygos ir žemės naudojimas įvairiose valstybėse narėse labai skiriasi, remiantis turimomis mokslinėmis žiniomis kai kuriems iš tų deskriptorių galima nustatyti Sąjungos lygmens kriterijus. Tačiau valstybės narės turėtų turėti galimybę kai kuriems iš šių dirvožemio deskriptorių skirtus kriterijus pritaikyti pagal konkrečias nacionalines ar vietos sąlygas ir apibrėžti kriterijus kitiems dirvožemio deskriptoriams, kuriems šiame etape bendrų kriterijų ES lygmeniu nustatyti neįmanoma. Tiems deskriptoriams, kuriems šiuo metu negalima nustatyti aiškių kriterijų, pagal kuriuos būtų galima atskirti gerą ir prastą dirvožemio būklę, reikalinga tik stebėseną ir vertinimas. Tai palengvins tokių kriterijų rengimą ateityje;*

Pakeitimas

(27) *Siekdama nustatyti bendrą sistemą ir sudaryti sąlygas duomenų palyginamumui, Komisija deleguotaisiais aktais turėtų patvirtinti kiekvienos dirvožemio ekologinės būklės dirvožemio deskriptorių ribinių verčių nustatymo metodiką. Svarbu, kad taikant šią metodiką būtų atsižvelgiama į naujausius mokslinius įrodymus ir būtų numatytos priemonės, kaip atsižvelgti į skirtingas klimato sąlygas ir dirvožemio tipus. Taikydamos šią metodiką valstybės narės turėtų nustatyti kiekvienos dirvožemio ekologinės būklės dirvožemio deskriptorių ribinių verčių projektus, atsižvelgdamos į klimato sąlygas, dirvožemio tipą, žemės ploto tipą ir mokslinius įrodymus, ir pateikti jas Komisijai. Siekiant užtikrinti vienodas sąlygas valstybėms narėms ir išvengti, kad valstybės narės priimtų slenkstines vertes, pagal kurias panašų dirvožemį būtų galima skirstyti į kategorijas labai skirtingai, taip darant poveikį pastangoms, kurių reikia dirvožemio ekologiškai būklei pagerinti, Komisija turėtų įvertinti ribinių verčių projektus ir jų mokslinį pagrindimą. Komisija turėtų turėti galimybę prašyti valstybių narių pateikti papildomos informacijos arba peržiūrėti savo ribinių verčių projektus. Komisija turėtų*

patvirtinti ribines vertes, jei į jos pastabas bus tinkamai atsižvelgta;

Pakeitimas 15
Pasiūlymas dėl direktyvos
27 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

27a) Būtina laikytis integruoto požiūrio į dirvožemio būklės vertinimą, kuris neapsiribotų vien tik degradacijos veiksniais ir suteiktų aiškų jos gerinimo kelią. Todėl, bendras dirvožemio ekologinės būklės vertinimas turėtų būti grindžiamas penkiomis klasėmis: „aukšta dirvožemio ekologinė būklė“, „gera ekologinė būklė“, „vidutinė“, „sunki dirvožemis“ iki „kritiškai nualintas dirvožemis“, atsižvelgiant, inter alia, į tai, ar esama degradacijos veiksnių ir dirvožemio funkcijų.

Pakeitimas 16
Pasiūlymas dėl direktyvos
27 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

27b) Siekiant gerbti valstybių narių, norinčių įgyvendinti visapusiškesnes stebėsenos sistemas, savarankiškumą, valstybės narės turėtų turėti galimybę pasirinkti vieną iš trijų stebėsenos pakopų. 1 pakopoje pateikiamas minimalus dirvožemio deskriptorių rinkinys. 2 pakopoje 20 % mėginių ėmimo vietų nustatoma pagal LUCAS programą ir du kartus imami nuolatinės stebėsenos ir perdavimo funkcijų nustatymo tikslais, o likusius 80 % mėginių ėmimo vietų nustato valstybė narė, be kita ko, nuolatinės stebėsenos tikslais ir laikydamosi šios direktyvos prieduose nustatytų kriterijų. 1 ir 2 pakopose 20 proc. mėginių ėmimo taškų yra skirti tikslinei stebėsenai, kad valstybės narės

galėtų išplėsti rizika grindžiamus vertinimus, atlikti tyrimus arba tikslines ypač svarbias sritis. Taikant pakopinį metodą padidėja ne tik vertinamų dirvožemio deskriptorių skaičius, bet ir valstybių narių autonomija nustatant ribas, susijusias su dirvožemio ekologine būkle. Pagrindinis tokio pakopinio požiūrio tikslas – sudaryti sąlygas visoms valstybėms narėms įgyvendinti savo stebėsenos sistemas ir pasinaudoti visomis esamomis nacionalinėmis sistemomis, kuriomis jau stebimas dirvožemis. 2 pakopa leis užpildyti nagrinėjamų dirvožemio deskriptorių apimties ir masto spragas. 3 pakopoje dirvožemio deskriptorių skaičius toliau plečiamas, kad būtų patikslinti konkretūs dirvožemio stebėsenos sistemų aspektai.

Pakeitimas 17
Pasiūlymas dėl direktyvos
28 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(28) siekdamas sukurti paskatų, valstybės narės turėtų nustatyti mechanizmus, kuriais būtų pripažįstamos žemės savininkų ir žemės valdytojų pastangos išlaikyti gerą dirvožemio būklę, be kita ko, pasitelkiant dirvožemio būklės sertifikavimą, kuris papildytų Sąjungos anglies dioksido absorbcijos reglamentavimo sistemą, ir remiant atsinaujinančiųjų išteklių energijos tvarumo kriterijų, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnyje⁵⁰, įgyvendinimą. Komisija turėtų sudaryti palankesnes sąlygas dirvožemio būklės sertifikavimui, inter alia, keisdamosi informacija ir propaguodama geriausią praktiką, didindama informuotumą ir vertindama galimybes plėtoti sertifikavimo sistemų pripažinimą Sąjungos lygmeniu. Reikėtų kuo labiau išnaudoti skirtingų sertifikavimo schemų sinergiją, kad būtų

Pakeitimas

Išbraukti.

*sumažinta administracinė našta tiems,
kurie kreipiasi dėl atitinkamo
sertifikavimo;*

*⁵⁰ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos
Parlamento ir Tarybos direktyva
(ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti
atsinaujinančiųjų išteklių energiją (nauja
redakcija) (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).*

Pakeitimas 18
Pasiūlymas dėl direktyvos
30 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(30) dirvožemis yra ribotas išteklius, dėl kurio naudojimo įvairioms reikmėms vis labiau konkuruojama. Žemės užėmimas yra procesas, kurį dažnai lemia ekonominio vystymosi poreikiai, per kurį natūralūs ir pusiau natūralūs plotai (įskaitant žemės ūkio ir miškininkystės paskirties žemę, sodus ir parkus) paverčiami eksploatuojama nenatūralia žeme, dirvožemį naudojant kaip pagrindą statyboms ir infrastruktūrai, tiesioginį žaliavų šaltinį arba istorinio paveldo archyvą. Dėl šios transformacijos gali būti – dažnai negrįžtamai – prarandamas dirvožemio pajėgumas teikti kitas ekosistemines paslaugas (užtikrinti maisto ir biomasės tiekimą, vandens ir maisto medžiagų apykaitą, būti prieglobsčiu biologinei įvairovei ir saugoti anglies dioksidą). Visų pirma žemės užėmimas dažnai daro poveikį derlingiausiajam žemės ūkio paskirties dirvožemiui, todėl kyla pavojus apsirūpinimo maistu saugumui. Dėl užsandarinto dirvožemio žmonių gyvenvietės taip pat susiduria su didesnėmis potvynių bangomis ir intensyvesniais karščio salų padariniais. Todėl būtina stebėti žemės užėmimą ir dirvožemio sandarinimą, taip pat jų poveikį dirvožemio pajėgumui teikti ekosistemines paslaugas. Taip pat tikslinga nustatyti tam

Pakeitimas

(30) dirvožemis yra ribotas išteklius, dėl kurio naudojimo įvairioms reikmėms vis labiau konkuruojama. Žemės užėmimas yra procesas, kurį dažnai lemia ekonominio vystymosi poreikiai, per kurį natūralūs ir pusiau natūralūs plotai (įskaitant žemės ūkio ir miškininkystės paskirties žemę, sodus ir parkus) paverčiami eksploatuojama nenatūralia žeme, dirvožemį naudojant kaip pagrindą statyboms ir infrastruktūrai, tiesioginį žaliavų šaltinį arba istorinio paveldo archyvą. Dėl šios transformacijos gali būti – dažnai negrįžtamai – prarandamas dirvožemio pajėgumas teikti kitas ekosistemines paslaugas (užtikrinti maisto ir biomasės tiekimą, vandens ir maisto medžiagų apykaitą, būti prieglobsčiu biologinei įvairovei ir saugoti anglies dioksidą). Visų pirma žemės užėmimas dažnai daro poveikį derlingiausiajam žemės ūkio paskirties dirvožemiui, todėl kyla pavojus apsirūpinimo maistu saugumui. Dėl užsandarinto dirvožemio žmonių gyvenvietės taip pat susiduria su didesnėmis potvynių bangomis ir intensyvesniais karščio salų padariniais. Todėl būtina stebėti žemės užėmimą ir dirvožemio sandarinimą, taip pat jų poveikį dirvožemio pajėgumui teikti ekosistemines paslaugas. Taip pat tikslinga nustatyti tam

tikrus žemės užėmimo poveikio mažinimo principus, kurie būtų tvaraus dirvožemio valdymo dalis;

tikrus žemės užėmimo poveikio mažinimo principus, kurie būtų tvaraus dirvožemio valdymo dalis.

Pakeitimas 19
Pasiūlymas dėl direktyvos
31 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(31) dirvožemio būklės vertinimas, pagrįstas stebėsenos tinklu, turėtų būti tikslus, kartu išlaikant priimtina tokios stebėsenos išlaidų lygį. Todėl tikslinga nustatyti ėminių ėmimo taškų, kurie atspindėtų dirvožemio būklę esant skirtingiems dirvožemio tipams, klimato sąlygoms ir žemės naudojimui, kriterijus. Ėminių ėmimo taškų tinklas turėtų būti nustatomas taikant geostatistinius metodus ir pakankamai tankus, kad nacionaliniu lygmeniu būtų galima nustatyti geros būklės dirvožemių plotą leidžiant ne didesnę kaip 5 % neapibrėžtį. Paprastai manoma, kad ši vertė suteikia statistiškai patikimą įvertinimą ir pagrįstą patikinimą, kad tikslas pasiektas;

Pakeitimas 20
Pasiūlymas dėl direktyvos
31 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(31) dirvožemio būklės vertinimas, pagrįstas stebėsenos tinklu, turėtų būti tikslus, kartu išlaikant priimtina tokios stebėsenos išlaidų lygį. Todėl tikslinga nustatyti ėminių ėmimo taškų, kurie atspindėtų dirvožemio būklę esant skirtingiems dirvožemio tipams, klimato sąlygoms ir žemės naudojimui, kriterijus. Ėminių ėmimo taškų tinklas turėtų būti nustatomas taikant geostatistinius metodus ir pakankamai tankus, kad nacionaliniu lygmeniu būtų galima nustatyti geros būklės dirvožemių plotą leidžiant ne didesnę kaip 5 % neapibrėžtį. Paprastai manoma, kad ši vertė suteikia statistiškai patikimą įvertinimą ir pagrįstą patikinimą, kad tikslas pasiektas; ***Svarbu, kad dirvožemio stebėsenos metodika ir sistema apimtų suderintus mėginių ėmimo kriterijus, įskaitant mėginių ėmimo gylį.***

31a) Dirvožemio archyvuose išsaugomas tam tikro laiko ir vietos dirvožemio momentinis vaizdas, leidžiantis valstybėms narėms naudoti vieną ėminį įvairiais tikslais ir supaprastinti mėginių ėmimo vietoje veiklą, taip sumažinant ilgalaikes stebėsenos in situ išlaidas. Be to, dirvožemio archyvai sudaro sąlygas

mokslininkams iš naujo įvertinti praeities dirvožemį dabartinėmis aplinkybėmis, kad būtų galima geriau suprasti ilgalaikius dirvožemio pokyčius arba atlikti kitus mokslinius tyrimus, įskaitant medicininius mokslinius tyrimus. Todėl būtina, kad Komisija, įskaitant tokias tarnybas kaip Jungtinis tyrimų centras, kartu su valstybėmis narėmis ir Europos dirvožemio stebėjimo centru, užtikrintų, kad mėginiai, DNR ištrauka ir neapdoroti duomenys, paimti siekiant laikytis Sąjungos ir nacionalinių aplinkos teisės aktų, būtų saugomi fiziniuose archyvuose, o jų pavyzdžiai ir neapdoroti duomenys būtų atviri tolesniems moksliniams tyrimams ir inovacijoms.

Pakeitimas 21
Pasiūlymas dėl direktyvos
32 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(32) Komisija **turėtų** padėti valstybėms narėms vykdyti dirvožemio būklės stebėseną ir ją remti, toliau atlikdama ir gerindama reguliarų in situ dirvožemio ėminių ėmimą ir susijusius dirvožemio matavimus (LUCAS dirvožemio tyrimą) pagal žemės dangos ir žemės naudojimo statistinio tyrimo (LUCAS) programą. Tuo tikslu LUCAS programa tobulinama ir atnaujinama siekiant ją visapusiškai suderinti su konkrečiais kokybės reikalavimais, kurių turi būti laikomasi taikant šią direktyvą. Siekiant palengvinti našta, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama atsižvelgti į dirvožemio būklės duomenis, gautus atliekant sustiprintą LUCAS dirvožemio tyrimą. Taip **remiamos** valstybės narės turėtų imtis būtinų teisinių priemonių, kad užtikrintų, jog Komisija galėtų atlikti tokį in situ dirvožemio ėminių ėmimą, be kita ko, privačiuose laukuose, laikydamosi taikytinų nacionalinės arba Sąjungos teisės

Pakeitimas

(32) **Papildydama esamus nacionalinius prašus**, Komisija **galėtų** padėti valstybėms narėms vykdyti dirvožemio būklės stebėseną ir ją remti, toliau atlikdama ir gerindama reguliarų in situ dirvožemio ėminių ėmimą ir susijusius dirvožemio matavimus (LUCAS dirvožemio tyrimą) pagal žemės dangos ir žemės naudojimo statistinio tyrimo (LUCAS) programą. Tuo tikslu LUCAS programa **turėtų būti** tobulinama ir atnaujinama siekiant ją visapusiškai suderinti su konkrečiais kokybės reikalavimais **ir visais deskriptoriais**, kurių turi būti laikomasi taikant šią direktyvą. Siekiant palengvinti našta, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama atsižvelgti į dirvožemio būklės duomenis, gautus atliekant sustiprintą LUCAS dirvožemio tyrimą. **LUCAS dirvožemio mėginiai bus imami ir analizuojami bent 20 % nacionalinių mėginių dydžio, taip prisidedant prie valstybių narių vykdomos stebėsenos. LUCAS atlikta analizė yra**

aktų;

*labai svarbi, kad valstybės narės galėtų apskaičiuoti ir kalibruoti galiojančias perdavimo funkcijas, kad jos galėtų toliau taikyti alternatyvų stebėsenos modelį pagal 2 pakopą. Valstybės narės prašymu Komisija per pirmąjį nacionalinį stebėsenos etapą turėtų toliau teikti iki 50 % mėginių. Tokią paramą pasirinkusios valstybės narės turėtų imtis būtinų teisinių priemonių, kad užtikrintų, jog Komisija galėtų atlikti tokį in situ dirvožemio ėminių ėmimą, be kita ko, privačiuose laukuose, **su savininkų sutikimu**, laikydamosi taikytinų nacionalinės arba Sąjungos teisės aktų;*

Pakeitimas 22
Pasiūlymas dėl direktyvos
33 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(33) Komisija kuria nuotolinio stebėjimo paslaugas pagal programą „Copernicus“, kaip į naudotojus orientuotą programą, ir taip irgi remia valstybes nares. Siekdamos padidinti dirvožemio būklės stebėsenos savalaikiškumą ir veiksmingumą ir, kai aktualu, valstybės narės turėtų naudoti tolimojo stebėjimo duomenis, įskaitant programos „Copernicus“ paslaugų rezultatus, atitinkamiems dirvožemio deskriptoriams stebėti ir dirvožemio būklei vertinti. Komisija ir Europos aplinkos agentūra turėtų remti dirvožemio tolimojo stebėjimo produktų išradimą ir kūrimą, kad padėtų valstybėms narėms stebėti atitinkamus dirvožemio deskriptorius;

Pakeitimas

(33) Komisija kuria nuotolinio stebėjimo paslaugas pagal programą „Copernicus“, kaip į naudotojus orientuotą programą, ir taip irgi remia valstybes nares. Siekdamos padidinti dirvožemio būklės stebėsenos savalaikiškumą ir veiksmingumą ir, kai aktualu, valstybės narės turėtų naudoti tolimojo stebėjimo duomenis, įskaitant programos „Copernicus“ paslaugų rezultatus, atitinkamiems dirvožemio deskriptoriams stebėti ir dirvožemio būklei vertinti. Komisija ir Europos aplinkos agentūra turėtų remti dirvožemio tolimojo stebėjimo produktų išradimą ir kūrimą, kad padėtų valstybėms narėms stebėti atitinkamus dirvožemio deskriptorius; **Komisija ir valstybės narės turėtų toliau remti patikimų ir prieinamų skaitmeninių technologijų, pavyzdžiui, elektroninių duomenų bazių, geografinių informacinių sistemų, automatinio atvaizdų identifikavimo arba e-DNR, naudojimą, kad būtų pagerintas dalijimasis žiniomis apie dirvožemio būklę ir skaidrumas, taip pat sumažintos dirvožemio matavimo ir**

Pakeitimas 23
Pasiūlymas dėl direktyvos
34 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(34) remdamasi esamo ES dirvožemio stebėjimo centro veikla ir ją modernizuodama, Komisija turėtų sukurti skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, kuris turėtų būti suderinamas su ES duomenų strategija⁵⁰ ir ES duomenų erdvėmis ir kuris turėtų būti prieigos prie duomenų apie dirvožemį iš įvairių šaltinių taškas. Tas portalas visų pirma turėtų apimti visus valstybių narių ir Komisijos surinktus duomenis, reikalaujamus šioje direktyvoje. Į portalą taip pat turėtų būti galima savanoriškai integruoti kitus svarbius valstybių narių ar bet kurios kitos šalies surinktus dirvožemio duomenis (visų pirma duomenis, gautus vykdant projektus pagal programą „Europos horizontas“ ir Europos dirvožemio būklės gerinimo misiją), jei tie duomenys atitinka tam tikrus formato ir specifikacijų reikalavimus. Tuos reikalavimus Komisija turėtų nustatyti įgyvendinimo aktais;

Pakeitimas

(34) remdamasi esamo ES dirvožemio stebėjimo centro veikla ir ją modernizuodama, Komisija turėtų sukurti skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, kuris turėtų būti suderinamas su ES duomenų strategija⁵⁰ ir ES duomenų erdvėmis ir kuris turėtų būti prieigos prie duomenų apie dirvožemį iš įvairių šaltinių taškas. ***Dirvožemio būklės duomenys turėtų būti viešai skelbiami tokiu formatu, kuriuo galėtų naudotis mokslinių tyrimų bendruomenė, žemės savininkai ir valdytojai, ūkių konsultavimo sistemoje dirbantys konsultantai ir visuomenė, užtikrinant atitiktį Sąjungos asmens duomenų apsaugos teisei.*** Tame portale visų pirma turėtų būti pateikiami visi valstybių narių ir Komisijos surinkti duomenys, kaip reikalaujama pagal šią direktyvą, ir jis turėtų būti naudojamas kaip platforma tvaraus dirvožemio valdymo priemonių rinkiniui sukurti, kuriame bus pateikiama naujausia su konkrečiomis aplinkybėmis susijusi informacija apie tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, grindžiamą skirtingu dirvožemio tipu, žemės naudojimu ir klimato sąlygomis. Į portalą taip pat turėtų būti galima savanoriškai integruoti kitus svarbius valstybių narių ar bet kurios kitos šalies surinktus dirvožemio duomenis (visų pirma duomenis, gautus vykdant projektus pagal programą „Europos horizontas“ ir Europos dirvožemio būklės gerinimo misiją), jei tie duomenys atitinka tam tikrus formato ir specifikacijų reikalavimus. Tuos reikalavimus Komisija turėtų nustatyti įgyvendinimo aktais; ***Valstybės narės ir Komisija turėtų užtikrinti, kad mokslinių tyrimų įstaigos jų prašymu galėtų lengvai***

ir nemokamai susipažinti su visais duomenimis.

⁵⁰ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos duomenų strategija“ (COM(2020) 66 final).

⁵⁰ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos duomenų strategija“ (COM(2020) 66 final).

Pakeitimas 24
Pasiūlymas dėl direktyvos
35 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(35) taip pat būtina geriau suderinti valstybėse narėse naudojamas dirvožemio stebėsenos sistemas ir išnaudoti Sąjungos ir nacionalinių stebėsenos sistemų sinergiją, kad duomenys visoje Sąjungoje būtų labiau palyginami;

Pakeitimas

(35) taip pat būtina geriau suderinti valstybėse narėse naudojamas dirvožemio stebėsenos sistemas ir išnaudoti Sąjungos ir nacionalinių stebėsenos sistemų sinergiją **bei visapusiškai pasinaudoti jau esamomis suderintomis stebėsenos priemonėmis, pavyzdžiui, LUCAS** kad duomenys visoje Sąjungoje būtų labiau palyginami. **Be to, valstybių narių stebėsenos sistemų suderinimas padėtų padidinti investicijas į pažangius dirvožemio stebėsenos metodus ir technologijas.**

Pakeitimas 25
Pasiūlymas dėl direktyvos
36 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(36) *siekiant kuo plačiau naudoti dirvožemio būklės duomenis, gautus vykdant stebėseną pagal šią direktyvą, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės palengvintų prieigą prie tokių duomenų atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams, pavyzdžiui, ūkininkams, miškininkams, žemės savininkams ir vietos valdžios institucijoms;*

Pakeitimas

Išbraukti.

Pakeitimas 26
Pasiūlymas dėl direktyvos
37 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(37) siekiant išlaikyti gerą dirvožemio būklę arba ją pagerinti, dirvožemis turi būti valdomas tvariai. Tvarus dirvožemio valdymas sudarys sąlygas teikti ilgalaikes dirvožemio paslaugas, įskaitant geresnės oro ir vandens kokybės užtikrinimą ir apsirūpinimo maistu saugumą. Todėl tikslinga nustatyti tvaraus dirvožemio valdymo principus, kuriais būtų vadovaujama dirvožemio tvarkymo praktikoje;

Pakeitimas 27
Pasiūlymas dėl direktyvos
38 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(38) ekonominės priemonės, įskaitant priemones pagal bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP), kuriomis teikiama parama ūkininkams, atlieka esminį vaidmenį pereinant prie tvaraus žemės ūkio paskirties dirvožemio ir, kiek mažesniu mastu, miško dirvožemio valdymo. BŽŪP tikslas – remti dirvožemio būklės gerinimą įgyvendinant paramos sąlygų sistemą, ekologines sistemas ir kaimo plėtros priemones. Finansinę paramą ūkininkams ir miškininkams, kurie taiko tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, taip pat gali teikti privatusis sektorius. Maisto, medienos, biologinių produktų ir energetikos sektoriuose naudojamais savanoriškais tvarumo ženklais, pavyzdžiui, kuriuos nustato privatūs suinteresuotieji subjektai, galima atsižvelgti į **šioje direktyvoje nustatytus tvaraus dirvožemio valdymo principus**. Tai gali padėti maisto, medienos ir kitos biomasės gamintojams, kurie savo gamyboje laikosi šių principų, atspindėti

Pakeitimas

(37) siekiant išlaikyti gerą dirvožemio būklę arba ją pagerinti, dirvožemis turi būti valdomas tvariai. Tvarus dirvožemio valdymas sudarys sąlygas teikti ilgalaikes dirvožemio paslaugas, įskaitant geresnės oro ir vandens kokybės užtikrinimą ir apsirūpinimo maistu saugumą. Todėl tikslinga nustatyti **ir įgyvendinti neprivalomus** tvaraus dirvožemio valdymo principus, kuriais būtų vadovaujama dirvožemio tvarkymo praktikoje;

Pakeitimas

(38) ekonominės priemonės, įskaitant priemones pagal bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP), kuriomis teikiama parama ūkininkams, atlieka esminį vaidmenį pereinant prie tvaraus žemės ūkio paskirties dirvožemio ir, kiek mažesniu mastu, miško dirvožemio valdymo. BŽŪP tikslas – remti dirvožemio būklės gerinimą įgyvendinant paramos sąlygų sistemą, ekologines sistemas ir kaimo plėtros priemones. Finansinę paramą ūkininkams ir miškininkams, kurie taiko tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, taip pat gali teikti privatusis sektorius. Maisto, medienos, biologinių produktų ir energetikos sektoriuose naudojamais savanoriškais tvarumo ženklais, pavyzdžiui, kuriuos nustato privatūs suinteresuotieji subjektai, galima atsižvelgti į **įnašus, kuriais gerinama dirvožemio būklė, pagal šios direktyvos nuostatas**. Tai gali padėti maisto, medienos ir kitos biomasės gamintojams, kurie savo gamyboje laikosi šių principų, atspindėti

šiuos principus savo produktų vertėje. Per Dirvožemio misijos gyvąsias laboratorijas ir kelrodžius projektus bus skiriamas papildomas finansavimas realių teritorijų tinklui, kuriame bus bandomi, demonstruojami ir plėtojami sprendimai, įskaitant sekvestruojamąjį ūkininkavimą. Nedarant poveikio principui „teršėjas moka“, valstybės narės turėtų teikti paramą ir konsultacijas, kad pagelbėtų žemės savininkams ir žemės naudotojams, kuriems daro poveikį pagal šią direktyvą vykdomi veiksmai, visų pirma atsižvelgdamos į mažųjų ir vidutinių įmonių poreikius ir ribotus pajėgumus;

Pakeitimas 28
Pasiūlymas dėl direktyvos
39 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

šiuos principus savo produktų vertėje. Per Dirvožemio misijos gyvąsias laboratorijas ir kelrodžius projektus bus skiriamas papildomas finansavimas realių teritorijų tinklui, kuriame bus bandomi, demonstruojami ir plėtojami sprendimai, įskaitant sekvestruojamąjį ūkininkavimą. Nedarant poveikio principui „teršėjas moka“, valstybės narės turėtų teikti paramą ir konsultacijas, kad pagelbėtų žemės savininkams ir žemės naudotojams, kuriems daro poveikį pagal šią direktyvą vykdomi veiksmai, visų pirma atsižvelgdamos į mažųjų ir vidutinių įmonių poreikius ir ribotus pajėgumus;

Pakeitimas

39a) 5, 6 ir 7 GAAB, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2021/2115, apima standartus gerinti žemės dirbimo valdymą, kad būtų sumažinta dirvožemio degradacijos ir erozijos rizika, be kita ko, apsvarstant nuolydžio gradientą ir minimalią žemėtvarką atsižvelgiant į konkrečiai teritorijai būdingas sąlygas, siekiant apriboti eroziją, minimalią dirvožemio dangą, kad būtų išvengta tuščios dirvos, dirvožemio apsaugą jautriausiais laikotarpiais, taip pat sėjomainą ariamojoje žemėje. Be to, GAAB 1 dėl daugiamečių ganyklų apsaugos ir GAAB 2, kuriais apsaugomos šlapynės, durpynai ir dirvožemis, kuriuose yra daug organinių medžiagų, yra svarbūs dirvožemio apsaugai.

Pakeitimas 29
Pasiūlymas dėl direktyvos
40 konstatuojamoji dalis

(40) **siekiant užtikrinti, kad būtų įgyvendinama geriausia tvaraus dirvožemio valdymo praktika**, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės atidžiai stebėtų dirvožemio tvarkymo praktikos poveikį ir prireikus pakoreguotų praktiką ir rekomendacijas, atsižvelgdamos į naujas mokslinių tyrimų ir inovacijų žinias. Šiuo atžvilgiu tikimasi vertingo indėlio iš programos „Europos horizontas“ Europos dirvožemio būklės gerinimo misijos, visų pirma iš jos gyvųjų laboratorijų ir veiklos, skirtos dirvožemio stebėsenai, švietimui dirvožemio klausimais ir piliečių dalyvavimui remti;

Pakeitimas 30
Pasiūlymas dėl direktyvos
42 konstatuojamoji dalis

(42) siekiant užtikrinti įvairių pagal kitus Sąjungos teisės aktus priimtų priemonių, kurios gali daryti poveikį dirvožemio būklei, ir priemonių, kurių turi būti imtasi siekiant tvariai valdyti ir atkurti dirvožemius Sąjungoje, sinergiją, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktika derėtų su nacionaliniais atkūrimo planais, priimtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) .../...⁵²⁺, strateginiais planais, kuriuos valstybės narės turi parengti pagal bendrą žemės ūkio politiką pagal Reglamentą (ES) 2021/2115, nustatytoms pažeidžiamoms zonoms skirtais geros žemės ūkio praktikos kodeksais ir veiksmų programomis, priimtomis pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB⁵³, apsaugos priemonėmis ir prioritetinių veiksmų programa, nustatytomis „Natura 2000“ teritorijoms pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB⁵⁴, priemonėmis, skirtomis gerai ekologiškai ir cheminei būklei pasiekti vandens

(40) turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės atidžiai stebėtų dirvožemio tvarkymo praktikos poveikį ir prireikus pakoreguotų praktiką ir rekomendacijas, atsižvelgdamos į naujas mokslinių tyrimų ir inovacijų žinias. Šiuo atžvilgiu tikimasi vertingo indėlio iš programos „Europos horizontas“ Europos dirvožemio būklės gerinimo misijos, visų pirma iš jos gyvųjų laboratorijų ir veiklos, skirtos dirvožemio stebėsenai, švietimui dirvožemio klausimais ir piliečių dalyvavimui remti;

(42) siekiant užtikrinti įvairių pagal kitus Sąjungos teisės aktus priimtų priemonių, kurios gali daryti poveikį dirvožemio būklei, ir priemonių, kurių turi būti imtasi siekiant tvariai valdyti ir atkurti dirvožemius Sąjungoje, sinergiją, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktika derėtų su nacionaliniais atkūrimo planais, priimtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) .../...⁵²⁺, **nacionalinėmis biologinės įvairovės strategijomis ir veiksmų planais, parengtais pagal Jungtinių Tautų biologinės įvairovės konvencijos 6 straipsnį**, strateginiais planais, kuriuos valstybės narės turi parengti pagal bendrą žemės ūkio politiką pagal Reglamentą (ES) 2021/2115, nustatytoms pažeidžiamoms zonoms skirtais geros žemės ūkio praktikos kodeksais ir veiksmų programomis, priimtomis pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB⁵³, apsaugos priemonėmis ir prioritetinių veiksmų

telkiniuose, įtrauktuose į upių baseinų valdymo planus, parengtus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB⁵⁵, potvynių rizikos valdymo priemonėmis, nustatytomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/60/EB⁵⁶, sausrų valdymo planais, propaguojamais Sąjungos prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje⁵⁷, nacionalinių veiksmų programų, parengtų pagal Jungtinių Tautų konvencijos dėl kovos su dykumėjimu 10 straipsnį, tikslais, nustatytais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/841⁵⁸ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/842⁵⁹, integruotais nacionaliniais energetikos ir klimato srities veiksmų planais, parengtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1999⁶⁰, nacionalinėmis oro taršos kontrolės programomis, parengtomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/2284⁶¹, rizikos vertinimais ir nelaimių rizikos valdymo planavimu, nustatytais pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1313/2013/ES⁶², ir nacionaliniais veiksmų planais, parengtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos **reglamentą (ES)...**⁶³ +. Tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktika turėtų būti kuo labiau integruota į šias programas, planus ir priemones tiek, kiek ja prisidedama prie jų tikslų įgyvendinimo. Todėl atitinkami rodikliai ir duomenys, pavyzdžiui, su dirvožemiu susiję rezultato rodikliai pagal BŽŪP reglamentą ir statistiniai žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos duomenys, teikiami pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2379⁶⁴, turėtų būti prieinami kompetentingoms institucijoms, atsakingoms už tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktiką ir dirvožemio būklės vertinimą, kad šie duomenys ir rodikliai būtų tarpusavyje susieti ir taip būtų galima kuo tiksliau įvertinti pasirinktų priemonių veiksmingumą;

programa, nustatytomis „Natura 2000“ teritorijoms pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB⁵⁴, priemonėmis, skirtomis gerai ekologiškai ir chemiškai būklei pasiekti vandens telkiniuose, įtrauktuose į upių baseinų valdymo planus, parengtus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB⁵⁵, potvynių rizikos valdymo priemonėmis, nustatytomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/60/EB⁵⁶, sausrų valdymo planais, propaguojamais Sąjungos prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje⁵⁷, nacionalinių veiksmų programų, parengtų pagal Jungtinių Tautų konvencijos dėl kovos su dykumėjimu 10 straipsnį, tikslais, nustatytais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/841⁵⁸ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/842⁵⁹, integruotais nacionaliniais energetikos ir klimato srities veiksmų planais, parengtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1999⁶⁰, nacionalinėmis oro taršos kontrolės programomis, parengtomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/2284⁶¹, rizikos vertinimais ir nelaimių rizikos valdymo planavimu, nustatytais pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1313/2013/ES⁶², ir nacionaliniais veiksmų planais, parengtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos **direktyvą 2009/128/EB**. Tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktika turėtų būti kuo labiau integruota į šias programas, planus ir priemones tiek, kiek ja prisidedama prie jų tikslų įgyvendinimo. Todėl atitinkami rodikliai ir duomenys, pavyzdžiui, su dirvožemiu susiję rezultato rodikliai pagal BŽŪP reglamentą ir statistiniai žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos duomenys, teikiami pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2379⁶⁴, turėtų būti prieinami kompetentingoms institucijoms, atsakingoms už tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktiką ir dirvožemio būklės vertinimą, kad šie duomenys ir

rodikliai būtų tarpusavyje susieti ir taip būtų galima kuo tiksliau įvertinti pasirinktų priemonių veiksmingumą;

⁵² Leidinių biurui: prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022) 304 pateikto Reglamento dėl gamtos atkūrimo numerį, o išnašoje – to reglamento numerį, datą, antraštę ir OL nuorodą.

⁵³ 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenių apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, 1991 12 31, p. 1).

⁵⁴ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

⁵⁵ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1–73).

⁵⁶ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo (OL L 288, 2007 11 6, p. 27).

⁵⁷ Europos Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. „Klimato kaitos poveikiui atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“ COM(2021) 82 final.

⁵⁸ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 ir Sprendimas Nr. 529/2013/ES (OL L 156, 2018 6 19, p. 1).

⁵² Leidinių biurui: prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022) 304 pateikto Reglamento dėl gamtos atkūrimo numerį, o išnašoje – to reglamento numerį, datą, antraštę ir OL nuorodą.

⁵³ 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenių apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, 1991 12 31, p. 1).

⁵⁴ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

⁵⁵ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1–73).

⁵⁶ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo (OL L 288, 2007 11 6, p. 27).

⁵⁷ Europos Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. „Klimato kaitos poveikiui atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“ COM(2021) 82 final.

⁵⁸ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 ir Sprendimas Nr. 529/2013/ES (OL L 156, 2018 6 19, p. 1).

⁵⁹ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 156, 2018 6 19, p. 26).

⁶⁰ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

⁶¹ 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL L 344, 2016 12 17, p. 1).

⁶² 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo (OL L 347, 2013 12 20, p. 924).

⁶³ + *Leidinių biurui: tekste prašom įrašyti dokumente COM(2022) 305 pateikto Reglamento dėl tausiojo augalų apsaugos produktų naudojimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/2115, numerį, o išnašoje – tos direktyvos numerį, datą, antraštę ir OL nuorodą.*

⁶⁴ Reglamentas (ES) 2022/2379 dėl žemės

⁵⁹ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 156, 2018 6 19, p. 26).

⁶⁰ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

⁶¹ 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL L 344, 2016 12 17, p. 1).

⁶² 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo (OL L 347, 2013 12 20, p. 924).

⁶⁴ Reglamentas (ES) 2022/2379 dėl žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos statistikos.

ūkio sąnaudų ir produkcijos statistikos.

Pakeitimas 31 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **43 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(43) užterštos teritorijos yra dešimtmečių pramoninės veiklos ES palikimas ir dėl jų dabar ir ateityje gali kilti pavojus žmonių sveikatai ir aplinkai. Todėl **pirmiausia** būtina nustatyti ir iširti potencialiai užterštas teritorijas, o tada, jei užtarša patvirtinta, įvertinti riziką ir imtis priemonių **nepriimtinais rizikai** pašalinti. Dirvožemio tyrimas gali įrodyti, kad potencialiai užteršta teritorija iš tikrųjų nėra užteršta. Tokiu atveju valstybė narė nebeturėtų tokios teritorijos ženklinti kaip potencialiai užterštos, nebent užtarša įtariama dėl naujų įrodymų;

Pakeitimas 32 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **44 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(44) siekdamas nustatyti potencialiai užterštas teritorijas, valstybės narės turėtų rinkti įrodymus, be kita ko, remdamosi praeityje atliktais tyrimais, ankstesniais pramoniniais incidentais ir avarijomis, aplinkosaugos leidimais ir visuomenės ar valdžios institucijų pranešimais;

Pakeitimas 33 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **45 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(43) užterštos teritorijos yra dešimtmečių pramoninės veiklos ES palikimas ir dėl jų dabar ir ateityje gali kilti pavojus žmonių **ir gyvūnų** sveikatai ir aplinkai. Todėl, **remiantis turimomis žiniomis**, būtina nustatyti ir iširti **naujas** potencialiai užterštas teritorijas, o tada, jei užtarša patvirtinta, įvertinti riziką ir imtis priemonių **jai** pašalinti. Dirvožemio tyrimas gali įrodyti, kad potencialiai užteršta teritorija iš tikrųjų nėra užteršta. Tokiu atveju valstybė narė nebeturėtų tokios teritorijos ženklinti kaip potencialiai užterštos, nebent užtarša įtariama dėl naujų įrodymų;

Pakeitimas

(44) siekdamas nustatyti potencialiai užterštas teritorijas, valstybės narės turėtų rinkti įrodymus, be kita ko, remdamosi praeityje atliktais tyrimais, ankstesniais pramoniniais incidentais ir avarijomis, aplinkosaugos leidimais, **būklės tyrimais** ir visuomenės ar valdžios institucijų pranešimais;

(45) siekiant užtikrinti, kad dirvožemio tyrimai potencialiai užterštose teritorijose būtų atliekami laiku ir veiksmingai, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės ne tik nustatytų terminą, iki kurio tie tyrimai turėtų būti atlikti, bet ir nustatytų konkrečius įvykius, dėl kurių toks tyrimas taip pat gali būti pradėtas. Tokie priešastiniai įvykiai gali apimti prašymą išduoti aplinkosaugos ar statybos leidimą arba leidimą, kurio reikalaujama pagal Sąjungos arba nacionalinės teisės aktus, arba jų peržiūrą, grunto kasimo veiklą, žemės naudojimo keitimą arba žemės ar nekilnojamojo turto sandorius. Dirvožemio tyrimai gali susidėti iš įvairių etapų, kaip antai dokumentų tyrimo, apsilankymo teritorijoje, parengiamojo arba tiriamojo tyrimo, išsamesnio ar aprašomojo tyrimo ir lauko arba laboratorinių bandymų. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES⁶⁵ parengtos pradinės būklės ataskaitos ir stebėsenos priemonės atitinkamais atvejais taip pat galėtų būti laikomos dirvožemio tyrimu;

⁶⁵ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (OL L 334, 2010 12 17, p. 17).

Pakeitimas 34 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **46 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(46) siekiant atsižvelgti į sąnaudas, naudą ir vietos ypatumus, potencialiai užterštų ir užterštų teritorijų valdymas turi būti lankstus. Todėl valstybės narės turėtų priimti bent rizika grindžiamą požiūrį į potencialiai užterštų ir užterštų teritorijų valdymą, atsižvelgdamos į šių dviejų

(45) siekiant užtikrinti, kad dirvožemio tyrimai potencialiai užterštose teritorijose būtų atliekami laiku ir veiksmingai, **kaip reikalaujama 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl dirvožemio apsaugos**; turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės ne tik nustatytų terminą, iki kurio tie tyrimai turėtų būti atlikti, bet ir nustatytų konkrečius įvykius, dėl kurių toks tyrimas taip pat gali būti pradėtas. Tokie priešastiniai įvykiai gali apimti prašymą išduoti aplinkosaugos ar statybos leidimą arba leidimą, kurio reikalaujama pagal Sąjungos arba nacionalinės teisės aktus, arba jų peržiūrą, grunto kasimo veiklą, žemės naudojimo keitimą arba žemės ar nekilnojamojo turto sandorius. Dirvožemio tyrimai gali susidėti iš įvairių etapų, kaip antai dokumentų tyrimo, apsilankymo teritorijoje, parengiamojo arba tiriamojo tyrimo, išsamesnio ar aprašomojo tyrimo ir lauko arba laboratorinių bandymų. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES⁶⁵ parengtos pradinės būklės ataskaitos ir stebėsenos priemonės atitinkamais atvejais taip pat galėtų būti laikomos dirvožemio tyrimu;

⁶⁵ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (OL L 334, 2010 12 17, p. 17).

Pakeitimas

(46) siekiant atsižvelgti į sąnaudas, naudą ir vietos ypatumus, potencialiai užterštų ir užterštų teritorijų valdymas turi būti lankstus. Todėl valstybės narės turėtų priimti bent rizika grindžiamą požiūrį į potencialiai užterštų ir užterštų teritorijų valdymą, atsižvelgdamos į šių dviejų

kategorių skirtumus, pagal kurį būtų galima paskirstyti išteklius atsižvelgiant į konkrečias aplinkos, ekonomines ir socialines aplinkybes. Sprendimai turėtų būti priimami atsižvelgiant į dirvožemio teršalų poveikio (pvz., **poveikio** pažeidžiamoms gyventojų grupėms, pvz., nėščioms moterims, neįgaliesiems, vyresnio amžiaus žmonėms ir vaikams) **keliamos galimos rizikos sveikatai ir aplinkai pobūdį ir mastą**. Remediacijos priemonių, kurių imamasi, sąnaudų ir naudos analizė turėtų būti **teigiama**. Optimalus remediacijos sprendimas turėtų būti tvarus ir pasirinktas taikant subalansuotą sprendimų priėmimo procesą, kuriame atsižvelgiama į poveikį aplinkai ir ekonominę bei socialinę poveikį. Valdant potencialiai užterštas ir užterštas teritorijas turėtų būti laikomasi principo „teršėjas moka“, taip pat atsargumo ir proporcingumo principų. Valstybės narės turėtų nustatyti konkrečią metodiką užterštų teritorijų rizikai, susijusiai su konkrečia teritorija, nustatyti. Valstybės narės, remdamosi mokslo žiniomis, atsargumo principu, **vietos ypatumais** ir dabartiniu bei būsimu žemės naudojimu, taip pat turėtų apibrėžti, kas yra nepriimtina užterštos teritorijos keliama rizika. Kad užterštų teritorijų keliama rizika būtų sumažinta iki žmonių sveikatai ir aplinkai priimtino lygio, valstybės narės turėtų imtis tinkamų rizikos mažinimo priemonių, **įskaitant remediaciją**. Priemonės, kurių imamasi pagal kitus Sąjungos teisės aktus, turėtų būti galima laikyti rizikos mažinimo priemonėmis pagal šią direktyvą, kai tomis priemonėmis veiksmingai sumažinama užterštų teritorijų keliama rizika;

kategorių skirtumus, pagal kurį būtų galima paskirstyti išteklius atsižvelgiant į konkrečias aplinkos, ekonomines ir socialines aplinkybes. Sprendimai turėtų būti priimami **bendradarbiaujant su vietos sveikatos priežiūros specialistais, sveikatos priežiūros institucijomis ir mokslo bendruomene**, atsižvelgiant į **galimos rizikos žmonių sveikatai ir aplinkai, kylančios dėl** dirvožemio teršalų poveikio (pvz., **poveikį** pažeidžiamoms gyventojų grupėms, pvz., nėščioms moterims, neįgaliesiems, vyresnio amžiaus žmonėms ir vaikams), **pobūdį ir mastą, įskaitant poveikį, ir kaupiamąjį poveikį žmonių sveikatai, dirvožemio ekosistemoms ir susijusioms ekosistemų funkcijoms**. Remediacijos priemonių, kurių imamasi, sąnaudų ir naudos analizė turėtų būti **subalansuota, atsižvelgiant į naudą ateities kartoms**. Optimalus remediacijos sprendimas turėtų būti tvarus ir pasirinktas taikant subalansuotą sprendimų priėmimo procesą, kuriame atsižvelgiama į poveikį aplinkai ir ekonominę bei socialinę poveikį. Valdant potencialiai užterštas ir užterštas teritorijas turėtų būti laikomasi principo „teršėjas moka“, taip pat atsargumo ir proporcingumo principų. Valstybės narės turėtų nustatyti konkrečią metodiką užterštų teritorijų rizikai, susijusiai su konkrečia teritorija, nustatyti. Valstybės narės, remdamosi mokslo žiniomis, atsargumo principu, **sveikatos priežiūros institucijų ir specialistų nuomone** ir dabartiniu bei būsimu žemės naudojimu, taip pat turėtų apibrėžti, kas yra nepriimtina užterštos teritorijos keliama rizika. Kad užterštų teritorijų keliama rizika būtų sumažinta iki žmonių **ir gyvūnų** sveikatai ir aplinkai priimtino lygio, valstybės narės turėtų imtis tinkamų rizikos mažinimo priemonių, **pirmenybę teikiant remediacijai in-situ arba ex-situ**. Priemonės, kurių imamasi pagal kitus Sąjungos teisės aktus, turėtų būti galima laikyti rizikos mažinimo priemonėmis pagal šią direktyvą, kai tomis priemonėmis

veiksmingai sumažinama užterštų teritorijų keliama rizika;

Pakeitimas 35
Pasiūlymas dėl direktyvos
46 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

46a) Žemės užėmimo švelninimo principai turėtų sudaryti palankesnes sąlygas Sąjungos apsirūpinimo maistu saugumui, kartu atsižvelgiant į tvarius būstus, būtina infrastruktūrą ir atsinaujinančiosios energijos projektus.

Pakeitimas 36
Pasiūlymas dėl direktyvos
47 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(47) priemonėmis, kurių imamasi pagal šią direktyvą, taip pat turėtų būti atsižvelgiama į kitus ES politikos tikslus, *pavyzdžiui, [Reglamento (ES) xxxx/xxxx⁶⁶ +] tikslus, kuriais siekiama užtikrinti saugų ir tvarų svarbiausiųjų žaliavų tiekimą Europos pramonei;*

(47) priemonėmis, kurių imamasi pagal šią direktyvą, taip pat turėtų būti atsižvelgiama į kitus ES politikos tikslus;

⁶⁶ + *Leidinių biurui: tekste prašome įrašyti dokumente COM(2023) 160 pateikto Reglamento kuriuo nustatoma saugaus ir tvaraus svarbiausiųjų žaliavų tiekimo užtikrinimo sistema ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 ir (ES) 2019/1020, numerį, o išnašoje – tos direktyvos numerį, datą, antraštę ir OL nuorodą.*

Pakeitimas 37
Pasiūlymas dėl direktyvos
48 a konstatuojamoji dalis (nauja)

48a) siekiant užtikrinti dirvožemio apsaugą nuo taršos naujomis cheminėmis medžiagomis, kurios gali kelti didelį pavojų žmonių ir gyvūnų sveikatai ir užteršti aplinkinį orą, paviršinius vandenis, požeminį vandenį, o vėliau vandenynus, turėtų būti nustatyti politikos mechanizmai, skirti tokioms susirūpinimą keliančioms medžiagoms aptikti ir įvertinti. Šiuo atžvilgiu reikėtų parengti požiūrį, pagal kurį būtų galima stebėti ir analizuoti šias medžiagas ar medžiagų grupes pagal stebėjimo sąrašus, kaip jau yra paviršinio ir požeminio vandens atveju, dėl dirvožemio taršos. Medžiagos, įtrauktinos į stebėjimo sąrašą, turėtų būti atrenkamos iš tų medžiagų, kurios pagal turimą informaciją Sajungos lygmeniu galėtų kelti didelę grėsmę dirvožemio aplinkai arba per ją ir kurių stebėsenos duomenų nepakanka. Tokių medžiagų ar medžiagų grupių, kurios turi būti stebimos ir analizuojamos pagal stebėjimo sąrašus, skaičius neturėtų būti ribojamas;

Pakeitimas 38
Pasiūlymas dėl direktyvos
48 b konstatuojamoji dalis (nauja)

48b) tokios medžiagos kaip patvarieji organiniai teršalai, medžiagos ir dalelės, įskaitant mikroplastiką arba nanoplastiką, kelia aiškų pavojų dirvožemio būklei, taip pat pagrindinei veiklai, pavyzdžiui, žemės ūkio plėtrai. Jų buvimas dirvožemyje gali turėti įtakos dirvožemio derlingumui ir taip pakenkti augalų sveikatai ir sveikam vystymuisi. Todėl labai svarbu, kad šioje direktyvoje būtų numatyta tiek medžiagų, tiek medžiagų įtraukimo į dirvožemio teršalų stebėseną sistema ir aplinkos kokybės standartų bei priemonių rinkinys, skirtas užkirsti kelią dirvožemio taršai dėl

Pakeitimas 39
Pasiūlymas dėl direktyvos
50 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(50) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024⁶⁸ suteikiami įgaliojimai skelbti viešojo sektoriaus duomenis nemokamai ir atviraisiais formatais. Bendras tikslas – toliau stiprinti ES duomenų ekonomiką didinant viešojo sektoriaus duomenų, kuriuos galima pakartotinai naudoti, kiekį, užtikrinant sąžiningą konkurenciją ir lengvą prieigą prie viešojo sektoriaus informacijos, taip pat stiprinant duomenimis grindžiamas tarpvalstybines inovacijas. ***Pagrindinis principas yra tas, kad valdžios sektoriaus duomenys turėtų būti atviri pagal standartą ir pagal pritaikymą.*** Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB⁶⁹ siekiama užtikrinti teisę susipažinti su aplinkos informacija valstybėse narėse pagal Orhuso konvenciją. Orhuso konvencija ir Direktyva 2003/4/EB apima plataus pobūdžio pareigas, susijusias tiek su informacijos apie aplinką teikimu to paprašius, tiek su aktyvia tokios informacijos sklaida. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB⁷⁰ aprėptis taip pat yra plati, apimanti dalijimąsi erdvine informacija, įskaitant įvairių aplinkos aspektų duomenų rinkinius. Svarbu, kad šios direktyvos nuostatos, susijusios su prieiga prie informacijos ir dalijimosi duomenimis tvarka, papildytų tas direktyvas ir nesukurtų atskiro teisinio režimo. Todėl šios direktyvos nuostatos dėl visuomenės informavimo ir informacijos apie įgyvendinimo stebėseną neturėtų daryti poveikio direktyvoms (ES) 2019/1024, 2003/4/EB ir 2007/2/EB;

Pakeitimas

(50) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024⁶⁸ suteikiami įgaliojimai skelbti viešojo sektoriaus duomenis nemokamai ir atviraisiais formatais. Bendras tikslas – toliau stiprinti ES duomenų ekonomiką didinant viešojo sektoriaus duomenų, kuriuos galima pakartotinai naudoti, kiekį, užtikrinant sąžiningą konkurenciją ir lengvą prieigą prie viešojo sektoriaus informacijos, taip pat stiprinant duomenimis grindžiamas tarpvalstybines inovacijas. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB⁶⁹ siekiama užtikrinti teisę susipažinti su aplinkos informacija valstybėse narėse pagal Orhuso konvenciją. Orhuso konvencija ir Direktyva 2003/4/EB apima plataus pobūdžio pareigas, susijusias tiek su informacijos apie aplinką teikimu to paprašius, tiek su aktyvia tokios informacijos sklaida. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB⁷⁰ aprėptis taip pat yra plati, apimanti dalijimąsi erdvine informacija, įskaitant įvairių aplinkos aspektų duomenų rinkinius. Svarbu, kad šios direktyvos nuostatos, susijusios su prieiga prie informacijos ir dalijimosi duomenimis tvarka, papildytų tas direktyvas ir nesukurtų atskiro teisinio režimo. Todėl šios direktyvos nuostatos dėl visuomenės informavimo ir informacijos apie įgyvendinimo stebėseną neturėtų daryti poveikio direktyvoms (ES) 2019/1024, 2003/4/EB ir 2007/2/EB;

⁶⁸ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 172, 2019 6 26, p. 56).

⁶⁹ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

⁷⁰ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

⁶⁸ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 172, 2019 6 26, p. 56).

⁶⁹ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

⁷⁰ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

Pakeitimas 40 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **51 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(51) siekiant užtikrinti **būtiną** dirvožemio būklės stebėsenos, **tvaraus dirvožemio valdymo ir užterštų teritorijų tvarkymo taisyklių pritaikymą**, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiama ši direktyva, siekiant dirvožemio **būklės stebėsenos metodikas, tvaraus dirvožemio valdymo principų sąrašą, orientacinį** rizikos mažinimo priemonių sąrašą, konkrečios **teritorijos** rizikos vertinimo etapus ir **reikalavimus bei užterštų teritorijų ir potencialiai užterštų teritorijų registro turinį pakoreguoti pagal technikos ir mokslo pažangą**. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁷¹ nustatytais principais. Visų pirma, siekiant užtikrinti vienodas

Pakeitimas

(51) Siekiant užtikrinti, **kad būtų tinkamai pritaikytos** dirvožemio būklės stebėsenos, **užterštų teritorijų vertinimo ir valdymo taisyklės**, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiama **arba papildoma** ši direktyva, siekiant **priimti metodiką, pagal kurią nustatomos** dirvožemio **deskriptorių ribinės vertės, kurias turi nustatyti valstybės narės, ir suderinti su technikos ir mokslo pažanga dirvožemio būklės stebėsenos metodikas, rizikos mažinimo priemonių orientacinį sąrašą, konkrečios vietovės** rizikos vertinimo etapus ir **reikalavimus ir nustatyti minimalias leistinas vertes, susijusias su neleistinos rizikos sveikatai ir aplinkai, kylančios dėl užterštų teritorijų, apibrėžtimi**. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m.

galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

⁷¹ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

Pakeitimas 41 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **53 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(53) praėjus 6 metams nuo šios direktyvos įsigaliojimo, Komisija, remdamasi dirvožemio būklės vertinimo rezultatais, turėtų atlikti įrodymais pagrįstą vertinimą ir prireikus peržiūrėti šią direktyvą. Atliekant vertinimą visų pirma turėtų būti **vertinamas poreikis nustatyti konkretesnius reikalavimus siekiant užtikrinti, kad prastos būklės dirvožemis būtų atkurtas ir būtų pasiektas tikslas** iki 2050 m. užtikrinti gerą **dirvožemių** būklę. Atliekant vertinimą taip pat turėtų būti įvertintas poreikis pagal mokslo ir technikos pažangą pakoreguoti geros būklės dirvožemio apibrėžtį, įtraukiant nuostatas dėl tam tikrų deskriptorių ar kriterijų, remiantis naujais su dirvožemio apsauga susijusiais moksliniais įrodymais arba reaguojant į problemą kurioje nors valstybėje narėje, iškilusią dėl naujų aplinkos ar klimato sąlygų. Remiantis

balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁷¹ nustatytais principais. Visų pirma, siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

⁷¹ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

Pakeitimas

(53) praėjus 6 metams nuo šios direktyvos įsigaliojimo, Komisija, remdamasi dirvožemio būklės vertinimo rezultatais, turėtų atlikti įrodymais pagrįstą vertinimą ir prireikus peržiūrėti šią direktyvą. Atliekant vertinimą visų pirma turėtų būti **įvertintas atotrūkis ir priemonės, kurių reikia norint** iki 2050 m. užtikrinti gerą **dirvožemio** būklę. Atliekant vertinimą taip pat turėtų būti įvertintas poreikis pagal mokslo ir technikos pažangą pakoreguoti geros būklės dirvožemio apibrėžtį, įtraukiant nuostatas dėl tam tikrų deskriptorių ar kriterijų, remiantis naujais su dirvožemio apsauga susijusiais moksliniais įrodymais arba reaguojant į problemą kurioje nors valstybėje narėje, iškilusią dėl naujų aplinkos ar klimato sąlygų. Remiantis Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 dalimi, šis vertinimas turėtų būti

Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 dalimi, šis vertinimas turėtų būti grindžiamas veiksmingumu, efektyvumu, aktualumu, nuoseklumo ir pridėtinės vertės kriterijais ir turėtų būti naudojamas kaip pagrindas galimų papildomų priemonių poveikiui įvertinti;

grindžiamas veiksmingumu, efektyvumu, aktualumu, nuoseklumo ir pridėtinės vertės kriterijais ir turėtų būti naudojamas kaip pagrindas galimų papildomų priemonių poveikiui įvertinti;

Pakeitimas 42
Pasiūlymas dėl direktyvos
55 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(55a) Šia direktyva siekiama įgyvendinti ilgalaikį tikslą iki 2050 m. užtikrinti gerą dirvožemio būklę Sąjungoje, remiantis nuoseklia dirvožemio stebėsenos ir jo būklės gerinimo sistema. Atsižvelgiant į šios direktyvos, kaip direktyvos, pobūdį, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 288 straipsnį ji yra privaloma rezultato, kurį reikia pasiekti valstybėse narėse, kurioms ji skirta, atžvilgiu, paliekant nacionalinėms valdžios institucijoms teisę pasirinkti jo įgyvendinimo formą ir būdus. Todėl valstybės narės turės pačios parengti teisės aktus, kaip pasiekti šioje direktyvoje nustatytus tikslus. Siūloma priemonė yra direktyva, kuria valstybėms narėms paliekama daug lankstumo nustatyti geriausias priemones ir pritaikyti požiūrį prie vietos sąlygų. Tai labai svarbu siekiant atsižvelgti į regioninius ir vietos ypatumus, susijusius su dirvožemio kintamumu, žemės naudojimu, klimato sąlygomis ir socialiniais bei ekonominiais aspektais. Priemonės pobūdis reiškia, kad šioje direktyvoje nustatyti principai nenustato tiesioginių pareigų fiziniams asmenims.

Pakeitimas 43
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 1 dalis

1. Direktyvos tikslas – sukurti **tvirtą ir nuoseklią** dirvožemio stebėsenos sistemą, skirtą visiems dirvožemiams visoje ES, **ir** nuolat gerinti dirvožemio būklę Sąjungoje siekiant, kad iki 2050 m. ji taptų gera ir tokia išliktų ir taip būtų užtikrintos įvairios dirvožemio ekosisteminės paslaugos tokiu mastu, kurio pakaktų aplinkos, socialiniams ir ekonominiams poreikiams patenkinti, klimato kaitos ir biologinės įvairovės nykimo poveikiui užkardyti arba sušvelninti ir atsparumui gaivalinėms nelaimėms bei apsirūpinimo maistu saugumui **padidinti**, ir kad dirvožemio tarša būtų sumažinta iki lygio, kuris nebelaikomas žalingu žmonių sveikatai ir aplinkai.

Pakeitimas 44
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 1 a dalis (nauja)

1. Direktyvos tikslas – sukurti **aiškią, nuoseklią ir lanksčią** dirvožemio stebėsenos sistemą, skirtą visiems dirvožemiams visoje ES, **siekiant** nuolat gerinti dirvožemio būklę Sąjungoje siekiant, kad iki 2050 m. ji taptų gera ir tokia išliktų ir taip būtų užtikrintos įvairios dirvožemio ekosisteminės paslaugos tokiu mastu, kurio pakaktų aplinkos, socialiniams ir ekonominiams poreikiams patenkinti, klimato kaitos ir biologinės įvairovės nykimo poveikiui užkardyti arba sušvelninti ir atsparumui gaivalinėms nelaimėms **padidinti** bei apsirūpinimo maistu saugumui **stiprinti**, ir kad dirvožemio tarša būtų sumažinta iki lygio, kuris nebelaikomas žalingu žmonių sveikatai ir aplinkai.

Todėl šia direktyva nustatoma sistema, pagal kurią reikalaujama, kad valstybės narės įgyvendintų techniškai įmanomas ir sąnaudų ir naudos analize grindžiamas priemones, kad iki 2050 m. dirvožemis būtų geros būklės.

1a. Šia direktyva prisidedama prie tarptautinių ir Sąjungos lygmens įsipareigojimų, tikslų ir uždavinių, įskaitant tuos, kurie nustatyti:

a) Kunmingo ir Monrealio pasaulio biologinės įvairovės strategiją;

b) Paryžiaus susitarimo;

c) Jungtinių Tautų konvencijos dėl kovos su dykumėjimu (UNCCD);

d) 7-oji ES aplinkosaugos veiksmų programa, Sprendimas Nr. 1386/2013/ES.

e) 8-oji ES aplinkosaugos veiksmų programa, Sprendimas ES 1386/2013;

f) Efektyvaus išteklių naudojimo Europos planas, KOM(2011) 0571.

Pakeitimas 45
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) dirvožemio būklės stebėseną ir vertinimą;

Pakeitimas

a) dirvožemio būklės stebėseną, **priežiūrą, gerinimą, atkūrimą** ir vertinimą, **atsižvelgiant į jo ekologinę būklę**;

Pakeitimas 46
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 1 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a) dirvožemio ekologinė būklė – dirvožemio ekologinė kokybė, vertinama pagal dirvožemio įvairovę, biologinį ir funkcinį aktyvumą, buveinę ir degradacijos veiksnius ir nustatoma pagal šią klasifikaciją:

a) aukšta dirvožemio ekologinė būklė – didelio biologinio ir funkcinio aktyvumo dirvožemis;

b) gera ekologinė būklė – dirvožemis, kurio bendra ekologinė būklė yra gera, tačiau iš kurio matyti, kad dėl vieno ar kelių degradacijos veiksnių daromas nedidelis neigiamas poveikis;

c) vidutinė ekologinė būklė - įrodyta, kad degradacijos veiksniai daro nedidelį neigiamą poveikį;

d) nualintas dirvožemis – dirvožemis, kai yra aiškių įrodymų, kad vienas degradacijos veiksnys daro neigiamą poveikį; taip pat

e) kritiškai nualintas dirvožemis – dirvožemis, kai yra aiškių įrodymų, kad dėl daugiau nei vieno degradacijos veiksnio daromas neigiamas poveikis.

Pakeitimas 47
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 1 b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1b) dirvožemio ekologinės funkcijos – tarpusavyje susijusių procesų ir sąveikos dirvožemio ekosistemoje visuma, kuria palaikoma gyvybė, palaikoma dirvožemio biologinė įvairovė ir palaikoma bendra sausumos aplinkos būklė ir produktyvumas, pavyzdžiui, maisto medžiagų apykaita, organinių medžiagų skaidymas, dirvožemio struktūros formavimasis, vandens filtravimas ir valymas, anglies dioksido sekvestracija ir buveinių bei išteklių teikimas įvairiems organizmams.

Pakeitimas 48
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 3 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3) ekosisteminės paslaugos – netiesioginis ekosistemų prisidėjimas prie ekonominės, socialinės, kultūrinės ir kitos naudos, kurią žmonės gauna iš tų ekosistemų;

3) ekosisteminės paslaugos – **tiesioginis ir** netiesioginis ekosistemų prisidėjimas prie **visos visuomenės gerovės ir** ekonominės, socialinės, kultūrinės, **aplinkos** ir kitos naudos, kurią žmonės gauna iš tų ekosistemų;

Pakeitimas 49
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 3 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a) dirvožemio biologinė įvairovė –

dirvožemio gyvenimo įvairovė – nuo genų iki bendruomenių ir ekologinių kompleksų, kuriuose jie yra, t. y. nuo dirvožemio mikrobuveinių iki kraštovaizdžio.

Pakeitimas 50
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 4 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

4) dirvožemio būklė – fizinė, cheminė ir biologinė dirvožemio būklė, nuo kurios priklauso jo gebėjimas funkcionuoti kaip būtinoji gyvybinė sistema ir teikti ekosistemines paslaugas;

Pakeitimas

4) dirvožemio būklė – fizinė, cheminė, **funkcinė** ir biologinė dirvožemio būklė, nuo kurios priklauso jo gebėjimas funkcionuoti kaip būtinoji gyvybinė sistema ir teikti ekosistemines paslaugas **atsižvelgiant į žemės naudojimą;**

Pakeitimas 51
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 5 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

5) tvarus dirvožemio valdymas – dirvožemio tvarkymo praktika, kurią taikant **išlaikomos** arba **gerinamos** dirvožemio teikiamos ekosistemines paslaugas, nesilpninant funkcijų, kuriomis sudaromos sąlygos tas paslaugas teikti, ir nekenkiant kitoms aplinkos savybėms;

Pakeitimas

5) tvarus dirvožemio valdymas – dirvožemio **ir žemės** tvarkymo praktika, kurią taikant **išlaikomas** arba **gerinamas dirvožemio produktyvumas, dirvožemio biologinė įvairovė ir** dirvožemio teikiamos ekosistemines paslaugas, nesilpninant funkcijų, kuriomis sudaromos sąlygos tas paslaugas teikti, ir nekenkiant kitoms aplinkos savybėms;

Pakeitimas 52
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 8 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

8) dirvožemių rajonas – valstybės narės teritorijos dalis, kurios ribas ta valstybė narė nustato pagal šią direktyvą;

Pakeitimas

8) dirvožemių rajonas – valstybės narės **ar kelių valstybių narių** teritorijos dalis, kurios ribas ta valstybė narė **ar tos valstybės narės** nustato pagal šią direktyvą;

Pakeitimas 53
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 10 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

10) užteršta teritorija – apibrėžtas vieno ar kelių sklypų plotas, kuriame patvirtintas dirvožemio užterštumas dėl *sutelktosios antropogeninės veiklos*;

Pakeitimas

10) užteršta teritorija – apibrėžtas vieno ar kelių sklypų plotas, kuriame patvirtintas dirvožemio užterštumas dėl *cheminės medžiagos ar kitokios medžiagos koncentracijos dirvožemyje, kuri gali būti žalinga sveikatai arba aplinkai*;

Pakeitimas 54
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 17 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

17a) dirvožemio sandarinimas – žemės padengimas nepralaidžiomis medžiagomis, ypač naudojant žemę kaip platformą pastatams ir infrastruktūrai;

Pakeitimas

Pakeitimas 55
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 17 b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

17b) dirvožemio atsandinimas – žemės, kuri nebeatlieka savo natūralių dirvožemio funkcijų, pvz., infiltracijos, perkoliacijos ir hidrologinių funkcijų, pertvarkymas į funkcinį dirvožemį;

Pakeitimas

Pakeitimas 56
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 19 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

19) suinteresuotoji visuomenė –

Pakeitimas

19) suinteresuotoji visuomenė –

visuomenė, kuriai daro arba gali daryti poveikį dirvožemio degradacija arba kuri yra suinteresuota sprendimų priėmimo procedūromis, susijusiomis su šioje direktyvoje nustatytų įpareigojimų įgyvendinimu, įskaitant žemės savininkus ir žemės naudotojus, taip pat nevyriausybinės organizacijos, siekiančias gerinti žmonių sveikatos arba aplinkos apsaugą ir atitinkančias nacionalinės teisės reikalavimus;

visuomenė, kuriai daro arba gali daryti poveikį dirvožemio degradacija arba kuri yra suinteresuota sprendimų priėmimo procedūromis, susijusiomis su šioje direktyvoje nustatytų įpareigojimų įgyvendinimu, įskaitant žemės savininkus, **valdytojus** ir žemės naudotojus, taip pat nevyriausybinės organizacijos, siekiančias gerinti žmonių **ar gyvūnų** sveikatos arba aplinkos apsaugą ir atitinkančias nacionalinės teisės reikalavimus;

Pakeitimas 57

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 1 pastraipos 19 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

19a) visuomenė – tai vienas arba daugiau fizinių ar juridinių asmenų ir jų asociacijos, organizacijos ar grupės susidedančios iš tokių asmenų pagal nacionalinę teisę ar praktiką;

Pakeitimas 58

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 1 pastraipos 20 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

20) dirvožemio užtarša – **cheminės ar kitokios medžiagos** koncentracija dirvožemyje, galinti **pakenkti** žmonių sveikatai arba aplinkai;

20) dirvožemio užtarša – **medžiagos arba materialo** koncentracija dirvožemyje, galinti **sukelti tiesioginį ar netiesioginį kenksmingą poveikį** žmonių **ar gyvūnų** sveikatai arba aplinkai;

Pakeitimas 59

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 1 pastraipos 23 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

23) rizika – dirvožemio užtaršos kenksmingo poveikio žmonių sveikatai arba aplinkai galimybė;

23) rizika – dirvožemio užtaršos kenksmingo poveikio žmonių **ar gyvūnų** sveikatai arba aplinkai galimybė;

Pakeitimas 60
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 26 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

26) dirvožemio remediacija – atkūrimo veiksmas, kuriuo dirvožemyje mažinama teršalų koncentracija arba teršalai izoliuojami ar imobilizuojami.

Pakeitimas

26) dirvožemio remediacija – atkūrimo veiksmas, kuriuo dirvožemyje mažinama teršalų koncentracija arba teršalai izoliuojami ar imobilizuojami **žemiau toksiškumo ribos, nuo kurios galima laikyti, kad nėra didelio pavojaus su tuo dirvožemiu besiliečiantiems organizmams, siekiant gerinti ekologinę būklę.**

Pakeitimas 61
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės visoje savo teritorijoje **nustato dirvožemių rajonus.**

Pakeitimas

Valstybės narės, **pasikonsultavusios su vietos, regioninėmis ir tarpregioninėmis valdžios institucijomis, nustato dirvožemio rajonus, prireikus remdamosi esamais administraciniais vienetais** visoje savo teritorijoje **ir pasienio teritorijose kartu su kaimyninėmis valstybėmis narėmis.**

Pakeitimas 62
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Kiekvienos valstybės narės **dirvožemių** rajonų skaičius turi atitikti bent NUTS 1 lygio teritorinių vienetų, **nustatytų** pagal Reglamentą (EB) Nr. 1059/2003, **skaičių.**

Pakeitimas

Kiekvienos valstybės narės **dirvožemio** rajonų skaičius, **įskaitant tarpvalstybinius dirvožemio rajonus tarp kaimyninių valstybių narių, nurodytus pirmoje pastraipoje,** turi atitikti bent NUTS 1 lygio teritorinių vienetų **skaičių, nustatytą** pagal Reglamentą (EB) Nr. 1059/2003.

Pakeitimas 63
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Nustatydamos dirvožemių rajonų geografinę apimtį, valstybės narės ***gali*** ***atsižvelgti*** į esamus administracinius vienetus ir siekia, kad kiekvienas dirvožemių rajonas būtų vienalytis pagal šiuos parametrus:

Pakeitimas

2. Nustatydamos dirvožemių rajonų geografinę apimtį, valstybės narės ***atsižvelgia*** į esamus ***žemės naudojimo, vyriausybės struktūros ir*** administracinius vienetus ir siekia, kad kiekvienas dirvožemių rajonas būtų vienalytis pagal šiuos parametrus:

Pakeitimas 64
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 dalies d a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

da) upių baseinų rajonai pagal Direktyvą 2000/60/EB ir vandens telkiniai, naudojami žmonėms vartoti skirtam vandeniui imti, kaip apibrėžta Direktyvoje (ES) 2020/2184.

Pakeitimas 65
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a) Valstybės narės, kai tinkama, užtikrina, kad kaimyninių valstybių narių dirvožemio rajonai, kuriuose daromas tarpvalstybinis poveikis dirvožemiui, panašus žemės naudojimas tarpvalstybinio mastu arba panašios 2 dalies a-d punktuose nurodytų parametrų vertės, bendradarbiautų tarpusavyje keisdami geriausios praktikos pavyzdžiais. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad dirvožemio rajonai tarpvalstybinio mastu laikytųsi nuoseklaus požiūrio.

Pakeitimas 66
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b) Komisija padeda valstybėms narėms užtikrinti, kad jų dirvožemio rajonai bendradarbiautų tarpvalstybinio mastu, ir palengvina monitoringo sistemų, perdavimo funkcijų, monitoringo projektavimo ir ekologinės būklės klasifikavimo suderinimą I priede išvardytų dirvožemio deskriptorių lygmeniu.

Pakeitimas 67
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 c dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2c) Atitinkamos kompetentingos institucijos, jei mano, kad tai būtina, parengia dirvožemio rajonų planus, visapusiškai atsižvelgdamos į kitas šios direktyvos nuostatas, ir nustato tarpinius tikslus, kad būtų galima išmatuojamu dirvožemio būklės pagerėjimu.

Atitinkamos kompetentingos institucijos užtikrina, kad dirvožemio rajonų planų rengimo procesas būtų atviras, įtraukus ir veiksmingas ir kad suinteresuotai visuomenei, įskaitant atitinkamo dirvožemio rajono gyventojus, žemės savininkus, žemės valdytojus, nevyriausybinės organizacijas ir tyrėjus, būtų sudarytos išankstinės ir veiksmingos galimybės dalyvauti. Atitinkama kompetentingos institucijos internete skelbia dirvožemio rajonų planus. Komisija iki... [įrašyti datą – 1 metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] paskelbia dirvožemio rajonų planų gaires.

Pakeitimas 68

**Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 1 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės paskiria kompetentingas institucijas, atitinkamu lygmeniu atsakingas už šioje direktyvoje nustatytų pareigų vykdymą.

Pakeitimas

Valstybės narės paskiria kompetentingas institucijas, atitinkamu lygmeniu atsakingas už šioje direktyvoje nustatytų pareigų vykdymą, ***atsižvelgiant į esamą administracinį padalijimą ir atsakomybę, be kita ko, tarpvalstybinių dirvožemio rajonų atveju.***

**Pakeitimas 69
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 2 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės kiekvienam pagal 4 straipsnį nustatytam dirvožemių rajonui paskiria po vieną kompetentingą instituciją.

Pakeitimas

Valstybės narės kiekvienam pagal 4 straipsnį nustatytam dirvožemių rajonui paskiria po vieną kompetentingą instituciją. ***Valstybės narės gali paskirti vieną kompetentingą instituciją keliems dirvožemio rajonams.***

**Pakeitimas 70
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 2 a pastraipa (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės pateikia Komisijai šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų kompetentingų institucijų sąrašą pagal 18 straipsnio 3 dalies b punktą. Komisija atnaujina kompetentingų institucijų sąrašą savo interneto svetainėje.

**Pakeitimas 71
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Valstybės narės nustato pagal 4 straipsnio 1 dalį nustatytais dirvožemių rajonais grindžiamą stebėsenos sistemą, siekdamos užtikrinti, kad pagal šį straipsnį ir I bei II priedus būtų vykdoma reguliari ir nuodugni dirvožemio būklės stebėseną.

1. Valstybės narės nustato pagal 4 straipsnio 1 dalį nustatytais dirvožemių rajonais grindžiamą stebėsenos sistemą, siekdamos užtikrinti, kad pagal šį straipsnį ir I bei II priedus būtų vykdoma reguliari ir nuodugni dirvožemio būklės stebėseną **ir kuri papildytą Direktyvoje 2000/60/EB nustatytą vertinimo metodą.**

Pakeitimas 72
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės stebi dirvožemio būklę ir žemės užėmimą kiekviename dirvožemių rajone.

Pakeitimas

2. Valstybės narės stebi dirvožemio būklę ir žemės užėmimą kiekviename dirvožemių rajone. **Valstybės narės naudojasi nacionalinių mokslinių tyrimų institutų patirtimi, esamomis nacionalinėmis stebėsenos sistemomis ir turimais duomenimis. Dėl valstybių narių vykdomos stebėsenos veiklos žemės valdytojams neturi būti užkraunama finansinė našta.**

Pakeitimas 73
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 3 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) dirvožemio ėminių ėmimo taškais, kurie turi būti nustatyti pagal 8 straipsnio 2 dalį;

Pakeitimas

b) dirvožemio ėminių ėmimo taškais **ir ėminių ėmimo gyliais**, kurie turi būti nustatyti pagal 8 straipsnio 2 dalį;

Pakeitimas 74
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 3 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) šio straipsnio 5 dalyje nurodytais tolimojo stebėjimo duomenimis ir produktais, jei taikoma;

Pakeitimas

d) šio straipsnio 5 dalyje nurodytais **patikimais ir mokliškai pagrįstais** tolimojo stebėjimo duomenimis ir

produktais, jei taikoma;

Pakeitimas 75
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. ***Siekdama padėti valstybėms narėms stebėti dirvožemio būklę Komisija, atitinkamoms valstybėms narėms sutikus, reguliariai atlieka in situ paimtų dirvožemio *ėminių* matavimus, remdamasi 7 ir 8 straipsniuose nurodytais atitinkamais deskriptoriais ir metodikomis. Kai valstybė narė duoda sutikimą pagal šią dalį, ji užtikrina, kad Komisija galėtų atlikti tokį in situ dirvožemio *ėminių* ėmimą.***

Pakeitimas

4. ***Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, reguliariai ne rečiau kaip kas trejus metus, remdamasi atitinkamais 7 ir 8 straipsniuose nurodytais deskriptoriais ir metodika, atlieka in situ paimtų dirvožemio *mėginių* matavimus, kad padėtų valstybėms narėms stebėti dirvožemio būklę. Valstybės narės teikia Komisijai būtiną paramą, be kita ko, prašo žemės savininkų ir žemės valdytojų leidimo, kai taikytina, siekdamos užtikrinti, kad Komisija galėtų atlikti tokį in situ dirvožemio *mėginių* ėmimą.***

Pakeitimas 76
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. ***Komisija užtikrina, kad 4 dalyje nurodytas pirmasis dirvožemio matavimas būtų atliktas iki... [OP: prašom įrašyti datą – treji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos].***

Komisija prisideda prie valstybių narių vykdomos stebėsenos, paimdama ir analizuodama ne mažiau kaip 20 % nacionalinių mėginių dydžio.

Valstybės narės prašymu Komisija per pirmąjį nacionalinį stebėsenos etapą turėtų toliau teikti iki 50 % mėginių.

Pakeitimas 77
Pasiūlymas dėl direktyvos

6 straipsnio 6 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Remdamosi turimais duomenimis, Komisija ir EAA per dvejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo sukuria skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, kuriame georeferencinio erdvinio pagrindo formatu suteikiama prieiga bent prie esamų dirvožemio būklės duomenų, gautų iš:

Pakeitimas

6. Remdamosi turimais duomenimis, Komisija ir EAA per dvejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo sukuria skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, kuriame ***vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu 223/2009^{1a}*** georeferencinio erdvinio pagrindo formatu suteikiama prieiga bent prie esamų dirvožemio būklės duomenų, gautų iš:

^{1a} 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą (OL L 087, 2009 3 31, p. 164).

Pakeitimas 78
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 6 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6a. 3–6 dalyse nurodyta dirvožemio stebėsenos sistema grindžiama esamomis Sąjungos ir nacionalinio lygmens stebėsenos sistemomis, įskaitant LUCAS dirvožemio stebėjimo centro duomenis.

Pakeitimas 79
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 7 a dalis (nauja)

7a. Skaitmeniniame dirvožemio būklės duomenų portale pateikiamas 10 straipsnio a punkte nurodytas Tvaraus dirvožemio valdymo priemonių rinkinys.

**Pakeitimas 80
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 8 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

8. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi dalijimosi 7 dalyje nurodytais duomenimis ir jų rinkimo, taip pat tų duomenų integravimo į skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą formatai arba metodai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Pakeitimas

8. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi dalijimosi 7 dalyje nurodytais duomenimis ir jų rinkimo, taip pat tų duomenų integravimo į skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą formatai arba metodai, ***užtikrinant, kad būtų laikomasi Sąjungos teisės aktų dėl asmens duomenų apsaugos.*** Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

**Pakeitimas 81
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 8 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

8a. Komisija valstybėms narėms teikia būtinas gebėjimų stiprinimo, pagalbos ir konsultavimo paslaugas ir remia jų stebėsenos iniciatyvas, daugiašalį taisyklių, metodų ir archyvų derinimą ir taip, dalydamasi bendromis ekspertinėmis žiniomis, pašalina esamas duomenų spragas ir darbo srauto kliūtis. Tuo tikslu Komisija remiasi esamais mechanizmais, įskaitant dirvožemio BON iniciatyvą.

Pakeitimas

8a. Komisija valstybėms narėms teikia būtinas gebėjimų stiprinimo, pagalbos ir konsultavimo paslaugas ir remia jų stebėsenos iniciatyvas, daugiašalį taisyklių, metodų ir archyvų derinimą ir taip, dalydamasi bendromis ekspertinėmis žiniomis, pašalina esamas duomenų spragas ir darbo srauto kliūtis. Tuo tikslu Komisija remiasi esamais mechanizmais, įskaitant dirvožemio BON iniciatyvą.

**Pakeitimas 82
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 a straipsnis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6a straipsnis

***Veiksmingas dirvožemio mėginių
naudojimas ir išsaugojimas***

1. Komisija kartu su valstybėmis narėmis ir Europos dirvožemio stebėjimo centru įgyvendina priemones, kuriomis užtikrinama, kad Sąjungos ir nacionaliniu lygmeniu būtų galima naudotis fiziniiais dirvožemio archyvais, DNR ištraukomis ir skaitmeniniu neapdorotų duomenų archyvu tolesniems moksliniams tyrimams ir inovacijoms. Komisija ir valstybės narės užtikrina, kad mėginiai būtų saugomi taip, kad būtų užtikrintas jų ilgalaikis tvarus naudojimas.

2. Iki... [OP: prašom įrašyti datą – 12 mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] Komisija pateikia gaires ir protokolus dėl dirvožemio mėginių naudojimo ekonomiškai efektyviausiu būdu.

**Pakeitimas 83
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio pavadinimas**

Komisijos siūlomas tekstas

Dirvožemio deskriptoriai, **geros** dirvožemio **būklės kriterijai ir** žemės užėmimo bei dirvožemio sandarinimo rodikliai

Pakeitimas

Dirvožemio deskriptoriai, dirvožemio **ekologinė būklė**, žemės užėmimo bei dirvožemio sandarinimo rodikliai

**Pakeitimas 84
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

1. Stebėdamos ir vertindamos dirvožemio būklę valstybės narės taiko I

Pakeitimas

1. Stebėdamos ir vertindamos dirvožemio būklę valstybės narės taiko I

priede išvardytus dirvožemio deskriptorius ir dirvožemio būklės kriterijus.

priede išvardytus dirvožemio deskriptorius ir dirvožemio būklės kriterijus, *pagal atitinkamą pakopą (1 pakopa, 2 pakopa arba 3 pakopa) dirvožemio stebėsenos struktūrai.*

Pakeitimas 85
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės *I priedo A dalyje nurodytus dirvožemio deskriptorius ir dirvožemio būklės kriterijus gali koreguoti pagal specifikacijas, pateiktas I priedo A dalies antrame ir trečiame stulpeliuose.*

Pakeitimas

2. Valstybės narės *parenka tinkamą dirvožemio stebėsenos projekto pakopą, kuriai jos atitinka I priedo sąlygas, ir užtikrina, kad į jas būtų įtraukti bent visi I priedo A dalyje nurodyti dirvožemio deskriptoriai.*

Pakeitimas 86
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės nustato organinius teršalus dirvožemio deskriptoriams, susijusiems su dirvožemio užtarša, nurodyta I priedo **B** dalyje.

Pakeitimas

3. Valstybės narės nustato organinius teršalus dirvožemio deskriptoriams, susijusiems su dirvožemio užtarša, nurodyta I priedo **A** dalyje.

Pakeitimas 87
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. *Valstybės narės pagal I priedo B dalies trečiame stulpelyje išdėstytas nuostatas nustato dirvožemio būklės kriterijus I priedo B dalyje išvardytiems dirvožemio deskriptoriams.*

Pakeitimas

Išbraukti.

Pakeitimas 88
Pasiūlymas dėl direktyvos

7 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Valstybės narės stebėsenos tikslais gali nustatyti papildomus dirvožemio deskriptorius ir žemės užėmimo rodiklius, įskaitant I priedo **C ir D dalyse** išvardytus **neprivalomus** deskriptorius ir rodiklius, bet jais neapsiribojant (*toliau – papildomi dirvožemio deskriptoriai ir papildomi žemės užėmimo rodikliai*).

Pakeitimas 89

Pasiūlymas dėl direktyvos 7 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Pagal šio straipsnio 2–5 dalis nustačiusios arba pakoregavusios dirvožemio deskriptorius, žemės užėmimo rodiklius ar dirvožemio būklės kriterijus, valstybės narės apie tai informuoja Komisiją.

Pakeitimas 90

Pasiūlymas dėl direktyvos 8 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės, **taikydamos II priedo A dalyje** nustatytą metodiką, **nustato ėminių ėmimo taškus**.

Pakeitimas 91

Pasiūlymas dėl direktyvos 8 straipsnio 2 dalies a punktas

Pakeitimas

5. Valstybės narės stebėsenos tikslais gali nustatyti papildomus dirvožemio deskriptorius ir žemės užėmimo rodiklius, įskaitant I priedo **D dalyje** išvardytus deskriptorius ir rodiklius, bet jais neapsiribojant.

Pakeitimas

6. Pagal šio straipsnio 2–5 dalis **ir 9 straipsnį** nustačiusios arba pakoregavusios dirvožemio deskriptorius, žemės užėmimo rodiklius ar dirvožemio būklės kriterijus, valstybės narės apie tai informuoja Komisiją.

Pakeitimas

1. Valstybės narės **nustato mėginių ėmimo vietas taikydamos I priede** nustatytą metodiką **pagal pasirinktą dirvožemio stebėsenos pakopą, atsižvelgdamos į rizikos vertinimus, pagrįstus esamomis stebėsenos sistemomis**.

Komisijos siūlomas tekstas

a) **I priede nustatyty** dirvožemio deskriptorių vertes;

Pakeitimas

a) **dirvožemio deskriptorių vertes pagal pasirinktą** dirvožemio **stebėsenos plano pakopą, kaip nustatyta I priede**;

Pakeitimas 92

Pasiūlymas dėl direktyvos

8 straipsnio 3 dalies 1 pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) **II priedo B dalyje** nustatyty dirvožemio deskriptorių verčių nustatymo arba apskaičiavimo metodikas;

Pakeitimas

a) **II priede** nustatyty dirvožemio deskriptorių verčių nustatymo arba apskaičiavimo metodikas;

Pakeitimas 93

Pasiūlymas dėl direktyvos

8 straipsnio 3 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės gali taikyti ne tik pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytas, bet ir kitas metodikas su sąlyga, kad egzistuoja patvirtintos perdavimo funkcijos, jei reikalaujama II priedo B dalies ketvirtame stulpelyje.

Pakeitimas

Valstybės narės gali taikyti ne tik pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytas, bet ir kitas metodikas su sąlyga, kad egzistuoja patvirtintos perdavimo funkcijos **arba gali būti įvertintas lyginant nacionaliniu lygmeniu gautus duomenis su Komisijos koordinuojama in situ stebėseną**, jei reikalaujama II priedo B dalies ketvirtame stulpelyje.

Pakeitimas 94

Pasiūlymas dėl direktyvos

8 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Valstybės narės užtikrina, kad pirmieji dirvožemio matavimai būtų atlikti ne vėliau kaip... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 4 metai po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas

4. Valstybės narės užtikrina, kad pirmieji dirvožemio matavimai būtų atlikti ne vėliau kaip... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 3 metai po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas 95
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Valstybės narės užtikrina, kad ne rečiau kaip kas 5 metus būtų atliekami nauji dirvožemio matavimai.

Valstybės narės užtikrina, kad žemės užėmimo ir dirvožemio sandarinimo rodiklių vertė būtų atnaujinama bent kartą per metus.

Pakeitimas 96
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas II priedas, siekiant jame nurodytas pamatines metodikas pakoreguoti pagal mokslo ir technikos pažangą, **visų pirma tais atvejais, kai dirvožemio deskriptorių vertes galima nustatyti taikant 6 straipsnio 5 dalyje nurodytą tolimąjį stebėjimą.**

Pakeitimas 97
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės **visuose savo dirvožemių rajonuose vertina** dirvožemio būklę,

Pakeitimas

5. Valstybės narės užtikrina, kad ne rečiau kaip kas 6 metus **arba anksčiau, kai tik įtariama, kad pasikeitė dirvožemio būklė**, būtų atliekami nauji dirvožemio matavimai. **Valstybės narės taip pat sudaro palankesnes sąlygas vykdyti dirvožemio stebėseną trumpesniais intervalais, kad būtų lengviau vykdyti Komisijos koordinuojamą dirvožemio stebėseną in situ.**

Valstybės narės užtikrina, kad žemės užėmimo ir dirvožemio sandarinimo rodiklių vertė būtų atnaujinama bent kartą per **dvejus** metus.

Pakeitimas

6. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas II priedas, siekiant jame nurodytas pamatines metodikas pakoreguoti pagal mokslo ir technikos pažangą.

Pakeitimas

Valstybės narės **įvertina dirvožemio būklę visuose savo dirvožemio rajonuose,**

remdamosi duomenimis, surinktais vykdant 6, 7 ir 8 straipsniuose nurodytą stebėseną **pagal** kiekvieną I priedo A ir B dalyse nurodytą dirvožemio **deskriptorių**.

remdamosi duomenimis, surinktais vykdant 6, 7 ir 8 straipsniuose nurodytą stebėseną, **apie** kiekvieną I priede nurodytą dirvožemio **deskriptorių, atsižvelgdamos į pasirinktą dirvožemio stebėsenos pakopą, kartu atsižvelgdamos į istorines ir natūralias** dirvožemio **aplinkybes**.

Pakeitimas 98
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės taip pat atsižvelgia į duomenis, surinktus atliekant 14 straipsnyje nurodytus dirvožemio tyrimus.

Pakeitimas

Dirvožemio ekologinės būklės vertinimui valstybės narės taip pat atsižvelgia į duomenis, surinktus atliekant 14 straipsnyje nurodytus dirvožemio tyrimus.

Pakeitimas 99
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 1 dalies 3 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad dirvožemio būklės vertinimai būtų atliekami ne rečiau kaip kas 5 metus ir kad pirmasis **dirvožemio būklės** vertinimas būtų atliktas ne vėliau kaip ... (Leidinių **biurui: prašome** įrašyti datą – 5 metai po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad dirvožemio **ekologinės** būklės vertinimai būtų atliekami ne rečiau kaip kas **šešerius** metus ir kad pirmasis vertinimas būtų atliktas ne vėliau kaip... (Leidinių **biuras: prašom** įrašyti datą – 5 metai po direktyvos įsigaliojimo dienos), **kartu pateikiant santykinio pagerėjimo, tendencijų, pažangos ar regreso ataskaitas**.

Pakeitimas 100
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 2 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Dirvožemis laikomas geros būklės pagal šią direktyvą, jeigu **tenkinamos šios kumuliacinės sąlygos**:

Pakeitimas

Dirvožemis laikomas geros būklės pagal šią direktyvą, jeigu **dirvožemis klasifikuojamas kaip geros arba aukštos**

ekologinės būklės.

a) visų I priedo A dalyje išvardytų dirvožemio deskriptorių vertės atitinka toje dalyje nustatytus ir, kai taikoma, pagal 7 straipsnį pakoreguotus kriterijus;

b) visų I priedo B dalyje išvardytų dirvožemio deskriptorių vertės atitinka pagal 7 straipsnį nustatytus kriterijus (geros būklės dirvožemis).

Pakeitimas 101

Pasiūlymas dėl direktyvos

9 straipsnio 2 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, vertinant dirvožemį I priedo ketvirtame stulpelyje nurodytuose žemės plotuose, neatsižvelgiama į trečiame stulpelyje tam žemės plotui nustatytas vertes.

Pakeitimas

Išbraukti.

Pakeitimas 102

Pasiūlymas dėl direktyvos

9 straipsnio 2 dalies 3 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Dirvožemis yra prastos būklės, jei neatitinka bent vieno iš pirmoje pastraipoje nurodytų kriterijų (prastos būklės dirvožemis).

Pakeitimas

Išbraukti.

Pakeitimas 103

Pasiūlymas dėl direktyvos

9 straipsnio 3 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės analizuoja I priedo C dalyje išvardytų dirvožemio deskriptorių vertes ir, atsižvelgdamos į atitinkamus duomenis ir turimas mokslo žinias,

Pakeitimas

Valstybės narės analizuoja I priedo A, B ir C dalyse pagal pasirinktą dirvožemio stebėsenos pakopą, išvardytų dirvožemio deskriptorių vertes ir, atsižvelgdamos į

įvertina, ar esama kritinio ekosisteminių paslaugų praradimo.

atitinkamus duomenis ir turimas mokslo žinias, įvertina, ar esama kritinio **dirvožemio biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų praradimo.**

Pakeitimas 104
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Remdamasi pagal šį straipsnį atliktu dirvožemio būklės vertinimu, kompetentinga institucija, prireikus koordinuodama veiksmus su vietos, regioninėmis ir nacionalinėmis valdžios institucijomis, kiekviename dirvožemių rajone nustato plotus, **kurių dirvožemis yra prastos** būklės, ir informuoja visuomenę pagal 19 straipsnį.

Pakeitimas

4. Remdamasi pagal šį straipsnį atliktu dirvožemio būklės vertinimu, kompetentinga institucija, prireikus koordinuodama veiksmus su vietos, regioninėmis ir nacionalinėmis valdžios institucijomis, kiekviename dirvožemių rajone nustato plotus, **kuriuose dirvožemis nėra geros ekologinės būklės arba geros ekologinės** būklės ir informuoja visuomenę pagal 19 straipsnį.

Pakeitimas 105
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Komisija ne vėliau kaip 2026 m. gruodžio 31 d. pagal 20 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant kiekvienos dirvožemio ekologinės būklės I priede nurodytų dirvožemio deskriptorių ribinių verčių nustatymo metodiką. Metodikoje atsižvelgiama į naujausius mokslinius įrodymus ir atsižvelgiama į skirtingas klimato sąlygas ir dirvožemio tipą.

Pakeitimas 106
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 4 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4b. *Ne vėliau kaip 2028 m. birželio 30 d. valstybės narės pateikia Komisijai I priede nurodytų dirvožemio deskriptorių ribinių verčių projektus, atsižvelgdamos į klimato sąlygas, dirvožemio tipą ir žemės ploto tipą, kartu su moksliniu pagrindimu ir įrodymais, kuriais jos grindė savo pasirinkimą.*

Pakeitimas 107
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 4 c dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4c. *Per 6 mėnesius nuo 4b dalyje nurodytų ribinių verčių projektų pateikimo dienos Komisija pateikia pastabas dėl ribinių verčių projektų, įvertindama mokslinį pagrindimą ir užtikrindama vienodas sąlygas vidaus rinkoje. Komisijos prašymu valstybės narės pateikia Komisijai visą būtiną papildomą informaciją ir prireikus peržiūri siūlomas ribines vertes.*

Pakeitimas 108
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 4 d dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4d. *Jei į visas Komisijos pastabas, pateiktas pagal 4c dalį, buvo tinkamai atsižvelgta, Komisija įgyvendinimo aktais patvirtina ribines vertes ne vėliau kaip 2029 m. gruodžio 31 d.*

Pakeitimas 109
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 4 e dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4e. Valstybės narės užtikrina, kad dirvožemio ekologinė būklė atitinkamuose dirvožemio rajonuose būtų pagerinta taip:

a) nuo labai nualinto dirvožemio iki nualinto dirvožemio per 10 metų;

b) nuo nualinto dirvožemio iki vidutinės ekologinės būklės ir nuo vidutinės ekologinės būklės iki geros ekologinės būklės per 6 metus.

Nukrypdamos nuo šios dalies pirmos pastraipos, valstybės narės gali taikyti skirtingus laikotarpius užkrėstiems sklypams pagal 15 ir 16 straipsnius su sąlyga, kad yra parengti valdymo ir poveikio švelninimo planai su iš anksto nustatytais terminais ir tikslais.

Pakeitimas 110
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 4 f dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4f. Taikant 2 pakopos dirvožemio stebėsenos planą, valstybėms narėms gali būti taikomas iki 20 % nuokrypis, palyginti su ribinėmis vertėmis, nustatytomis pagal 4d dalį.

Pakeitimas 111
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 5 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės žemės savininkams ir valdytojams nustato savanoriško dirvožemio būklės sertifikavimo pagal šio straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas mechanizmą.

Išbraukti.

Pakeitimas 112

**Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 5 dalies 2 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma suderinta dirvožemio būklės sertifikavimo forma. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Pakeitimas

Išbraukti.

**Pakeitimas 113
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 6 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

6. Valstybės narės, atitinkamiems žemės savininkams ir žemės valdytojams ***paprašius, jiems*** pateikia 6–9 straipsniuose nurodytus dirvožemio būklės duomenis ir vertinimą, visų pirma siekdamos pagrįsti 10 straipsnio 3 dalyje nurodytas parengtas rekomendacijas.

Pakeitimas

6. Valstybės narės atitinkamiems žemės savininkams ir žemės valdytojams ***nemokamami*** pateikia 6–9 straipsniuose nurodytus dirvožemio būklės duomenis ir vertinimą, visų pirma siekdamos pagrįsti 10 straipsnio 3 dalyje nurodytas parengtas rekomendacijas. ***Valstybės narės užtikrina, kad mokslinių tyrimų įstaigos galėtų nemokamai lengvai ir nuolat pasiekti èminių, DNR ištraukas ir neapdorotus duomenis.***

**Pakeitimas 114
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos įžanginė dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

1. Nuo (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 4 metai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos) valstybės narės, atsižvelgdamos į dirvožemio tipą, naudojimą ir būklę, imasi ***bent*** šių priemonių:

Pakeitimas

1. Nuo (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 4 metai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos) valstybės narės, atsižvelgdamos į ***geografinius ir klimato skirtumus***, dirvožemio tipą, ***funkciją, planuojamą*** naudojimą ir būklę, imasi šių priemonių:

Pakeitimas 115

**Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos a punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

a) *laikydamosi III priede išvardytų tvaraus dirvožemio valdymo principų nustato tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, kuri turi būti laipsniškai įgyvendinama visuose tvarkomo dirvožemio plotuose, ir atsižvelgdama į pagal 9 straipsnį atliktų dirvožemio vertinimų rezultatus nustato atkūrimo praktiką, kuri turi būti laipsniškai įgyvendinama prastos būklės dirvožemio plotuose;*

Pakeitimas 116

**Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos b punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

b) apibrėžia neigiamą poveikį dirvožemio būklei darančią dirvožemio tvarkymo ir kitą praktiką, kurios turi vengti dirvožemio valdytojai.

Pakeitimas 117

**Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Apibrėždamos šioje dalyje nurodytą praktiką ir priemones, valstybės narės atsižvelgia į IV priede išvardytas programas, planus, tikslus ir priemones, taip pat į naujausias turimas mokslo žinias, įskaitant pagal programą „Europos horizontas“ vykdomos Europos dirvožemio būklės gerinimo misijos rezultatus.

Pakeitimas

a) *nustatyti tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, atsižvelgiant į III priede išvardytus neprivalomus tvaraus dirvožemio valdymo principus, kurie turi būti palaipsniui įgyvendinami valdomuose dirvožemiuose, kai tinkama, remiantis dirvožemio vertinimų, atliktų pagal 9 straipsnį, rezultatais;*

Pakeitimas

b) apibrėžia *didelį* neigiamą poveikį dirvožemio būklei darančią dirvožemio tvarkymo ir kitą praktiką, kurios turi vengti dirvožemio valdytojai.

Pakeitimas

Apibrėždamos šioje dalyje nurodytą praktiką ir priemones, valstybės narės atsižvelgia į IV priede išvardytas programas, planus, tikslus ir priemones, taip pat į naujausias turimas mokslo žinias, įskaitant pagal programą „Europos horizontas“ vykdomos Europos dirvožemio būklės gerinimo misijos rezultatus, *visų pirma iš Dirvožemio misijos gyvųjų laboratorijų veiklos.*

Pakeitimas 118
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 1 dalies 2 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybė narė užtikrina, kad šioje dalyje nurodyta praktika būtų techniškai įmanoma ir kad ja būtų tinkamai atsižvelgiama į socialinį ir ekonominį poveikį.

Pakeitimas 119
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 1 dalies 4 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad pirmoje pastraipoje nurodytos praktikos rengimo procesas būtų atviras, įtraukus ir veiksmingas, taip pat kad į procesą būtų įtraukta suinteresuotoji visuomenė, visų pirma žemės savininkai ir valdytojai, ir jai būtų anksti sudarytos veiksmingos galimybės jame dalyvauti.

Valstybės narės užtikrina, kad pirmoje pastraipoje nurodytos praktikos rengimo procesas būtų atviras, įtraukus ir veiksmingas, taip pat kad į procesą būtų įtraukta suinteresuotoji visuomenė, visų pirma **ekspertai**, žemės savininkai ir valdytojai, ir jai būtų anksti sudarytos veiksmingos galimybės jame dalyvauti.

Pakeitimas 120
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 2 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Valstybės narės užtikrina, kad dirvožemio **valdytojams, žemės savininkams ir atitinkamoms institucijoms būtų nesunku** gauti nešališkas ir nepriklausomas **rekomendacijas** tvaraus dirvožemio valdymo **klausimais, dalyvauti mokomojoje veikloje ir stiprinti gebėjimus.**

2. Valstybės narės užtikrina, kad **visuose savo** dirvožemio **rajonuose būtų lengva ir lygios galimybės** gauti nešališkas ir nepriklausomas **konsultacijas dėl** tvaraus dirvožemio valdymo, **mokymo veiklos ir dirvožemio valdytojų, žemės savininkų ir atitinkamų valdžios institucijų gebėjimų stiprinimo.**

Pakeitimas 121
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 2 dalies 2 pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) *skatina holistinio dirvožemio tvarkymo koncepcijų mokslinius tyrimus ir įgyvendinimą;*

Pakeitimas

b) *skatina mokslinius tyrimus, piliečių mokslą ir tvaraus dirvožemio valdymo koncepcijų įgyvendinimą;*

Pakeitimas 122

Pasiūlymas dėl direktyvos

10 straipsnio 2 dalies 2 pastraipos c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) *skelbia reguliariai atnaujinamą informaciją apie esamas finansavimo priemones ir veiksmus, kuriais remiamas tvaraus dirvožemio valdymo įgyvendinimas.*

Pakeitimas

c) reguliariai atnaujinamą *turimų* finansavimo *priemonių* ir *veiklos, kuriomis* remiamas tvaraus dirvožemio valdymo *ir kitos veiklos, kuria remiamas šios direktyvos* įgyvendinimas, *įskaitant mokslinius tyrimus ir piliečių mokslą, žemėlapi.*

Pakeitimas 123

Pasiūlymas dėl direktyvos

10 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas III priedas, siekiant tvaraus dirvožemio valdymo principus pakoreguoti pagal mokslo ir technikos pažangą.

Pakeitimas

Išbraukti.

Pakeitimas 124

Pasiūlymas dėl direktyvos

10 straipsnio 4 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Komisija paprašius padeda valstybėms narėms ir teikia joms gaires dėl konkrečių priemonių, susijusių su III priede išvardyta tvaraus dirvožemio

valdymo praktika, rengimo.

Pakeitimas 125
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

10 a straipsnis

**TVARAUS DIRVOŽEMIO VALDYMO
PPRIEMONĖS**

1. Siekdama padėti įgyvendinti šią direktyvą, Komisija parengia tvaraus dirvožemio valdymo priemonių rinkinį, kuriuo dirvožemio valdytojams teikiama praktinė informacija apie tvaraus dirvožemio valdymo praktikos taikymą, kuri apima valstybių narių pateiktą informaciją.

2. Priemonių rinkinyje pateikiama:

a) valstybių narių kompetentingų institucijų, kurios stebi dirvožemio valdymo praktikos poveikį, rekomendacijas ir geriausios praktikos pavyzdžius ir informacija apie tokios praktikos poveikį įvairioms ekosistemų funkcijoms ir dirvožemiui;

b) su konkrečiomis aplinkybėmis susijusi informacija, susijusi su dirvožemio tipo, žemės naudojimo ir klimato sąlygų deriniais;

c) naujos žinios apie mokslinius tyrimus ir inovacijas, įskaitant programos „Europos horizontas“ misiją „Europos dirvožemio būklės gerinimas“;

d) kita svarbi informacija, kurią surinko Komisija arba kurią jai pateikė valstybės narės.

3. Priemonių rinkinys turi būti viešai prieinamas nemokamai ir įtrauktas į skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, sukurtą pagal 6 straipsnio 6 dalį.

Komisija aktyviai atnaujina priemonių rinkinį ir imasi visų tinkamų priemonių,

*kad paskatintų žemės valdytojus
supažindinti su priemonių rinkinio
turiniu.*

Pakeitimas 126
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

*Žemės užėmimo poveikio **švelninimo principai***

Pakeitimas

*Žemės užėmimo poveikio **švelninimas***

Pakeitimas 127
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies įvadinė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

*Valstybės narės **užtikrina, kad užimant žemę būtų laikomasi šių principų:***

Pakeitimas

Žemės užėmimo atveju** valstybės narės, **atsižvelgdamos į vietos ypatumus ir socialinį bei ekonominį poveikį, apsparsto šiuos veiksmus:

Pakeitimas 128
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies a punkto įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

a) kiek techniškai ir ekonomiškai įmanoma, vengti dirvožemio pajėgumo teikti įvairias ekosistemines paslaugas, įskaitant aprūpinimą maistu, praradimo arba tą praradimą sumažinti:

Pakeitimas

a) kiek techniškai ir ekonomiškai įmanoma, vengti dirvožemio pajėgumo teikti įvairias ekosistemines **ir kitas** paslaugas, įskaitant **žemės ūkį**, aprūpinimą maistu **ir tvarią miškotvarką**, praradimo arba tą praradimą sumažinti:

Pakeitimas 129
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

i) ***kuo labiau sumažinant žemės***

Pakeitimas

i) ***(Tekstas lietuvių kalba***

užėmimo veikiamą plotą ir

nekeičiamas.)

Pakeitimas 130
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

ii) ***parenkant tokius plotus***, kuriuose ekosisteminių funkcijų praradimas būtų kuo mažesnis, ir

Pakeitimas

ii) ***teikiant pirmenybę tokiems plotams***, kuriuose ekosisteminių funkcijų praradimas būtų kuo mažesnis, ir

Pakeitimas 131
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies a punkto iii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

iii) ***žemę užimant taip, kad neigiamas poveikis dirvožemiui būtų kuo mažesnis;***

Pakeitimas

iii) ***vykdyti žemės užėmimą tokiu būdu, kuris būtų suderintas su tvariu vystymusi, be kita ko, kiek įmanoma, išsaugant dirvožemio derlingumą, biologinę įvairovę, vandens pralaidumą, filtravimą ir sulaikymą;***

Pakeitimas 132
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) kuo labiau kompensuoti prarastą dirvožemio pajėgumą teikti įvairias ekosistemines paslaugas.

Pakeitimas

b) ***jei įmanoma***, kuo labiau kompensuoti prarastą dirvožemio pajėgumą teikti įvairias ekosistemines paslaugas. ***Tokia kompensacija, kai taikytina, gali būti teikiama agreguotu lygmeniu arba tarpvalstybiniu mastu tarp valstybių narių, jei dirvožemio rajonas pasižymi tokiomis pačiomis savybėmis kaip gretimo dirvožemio rajonas kaimyninėje valstybėje narėje arba tarpvalstybinis dirvožemio rajonas.***

Pakeitimas 133

**Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies b a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) priimti priemonės, kuriomis būtų užtikrinta teisinga kompensacija žemės savininkams žemės užėmimo atveju;

**Pakeitimas 134
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies b b punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

bb) priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią žemės užėmimui arba jį apriboti, įgyvendinimas, įskaitant apleistų urbanistinių dykų ir pramoninių vietovių kartografavimą ir paskatas atkurti ir pakartotinai naudoti apleistus plotus su sandariu dirvožemiu.

**Pakeitimas 135
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Valstybės narės valdo potencialiai užterštų teritorijų ir užterštų teritorijų keliamą riziką žmonių sveikatai ir aplinkai ir užtikrina, kad ji neviršytų priimtino lygio, atsižvelgdamos į dirvožemio užtaršos ir rizikos mažinimo priemonių, kurių imtasi pagal 15 straipsnio 4 dalį, poveikį aplinkai ir socialinį bei ekonominį poveikį.

1. Valstybės narės valdo **ir mažina** potencialiai užterštų teritorijų ir užterštų teritorijų keliamą riziką žmonių **ir gyvūnų** sveikatai ir aplinkai ir užtikrina, kad ji neviršytų priimtino lygio **pagal numatytą dirvožemio funkciją**, atsižvelgdamos į dirvožemio užtaršos ir rizikos mažinimo priemonių, kurių imtasi pagal 15 straipsnio 4 dalį, poveikį aplinkai ir socialinį bei ekonominį poveikį.

**Pakeitimas 136
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 4 dalies įžanginė dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

4. ***Suinteresuotajai*** visuomenei anksti suteikiamos veiksmingos galimybės:

Pakeitimas 137

**Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 4 dalies a punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

a) dalyvauti nustatant ir konkrečiai taikant šiame straipsnyje nurodytą rizika grindžiamą metodą;

Pakeitimas 138

**Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 4 dalies b punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

b) ***teikti informaciją, kuri yra svarbi nustatant potencialiai užterštas teritorijas pagal 13 straipsnį, tiriant potencialiai užterštas teritorijas pagal 14 straipsnį ir valdant užterštas teritorijas pagal 15 straipsnį;***

Pakeitimas 139

**Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 4 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4. Visuomenei anksti suteikiamos veiksmingos galimybės:

Pakeitimas

a) dalyvauti nustatant ir konkrečiai taikant šiame straipsnyje nurodytą rizika grindžiamą metodą, ***teikti informaciją, kuri yra svarbi nustatant potencialiai užterštas teritorijas pagal 13 straipsnį, tiriant potencialiai užterštas teritorijas pagal 14 straipsnį ir valdant užterštas teritorijas pagal 15 straipsnį, kai įmanomos visos priemonės;***

Pakeitimas

b) ***bet kuriuo metu teikti informaciją ir įrodymus, susijusius su a punkte nurodyta veikla, pavyzdžiui, žmogaus biologinės stebėsenos arba aplinkos stebėsenos duomenis;***

Pakeitimas

4a. 4 dalies tikslais valstybės narės užtikrina, kad visuomenė būtų laiku, tinkamai ir veiksmingai, be kita ko, viešais pranešimais ir elektroninėmis priemonėmis, informuojama apie visą

susijusių informaciją.

Pakeitimas 140
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 4 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4b. Valstybės narės, įgyvendindamos šio skyriaus nuostatas, deramai atsižvelgia į informaciją, pateiktą pagal 4 dalį, ir į informaciją, susijusią su I priede išvardytais dirvožemio taršos deskriptoriais.

Pakeitimas 141
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 4 c dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4c. Jei įrodymai rodo, kad dirvožemis labai plačiai teršia dirvožemį arba per dirvožemį patiria atitinkamą medžiagą ar mišinį, kompetentinga institucija inicijuoja rizikos valdymo procesą. Jei remiantis faktais nustatoma, kad trūksta informacijos apie dirvožemyje esančios pavojingos medžiagos ar mišinio keliamą riziką žmonių ar gyvūnų sveikatai ar aplinkai, kompetentinga institucija prareikęs toliau tiria, kad būtų imtasi rizikos valdymo priemonių, atitinkančių atsargumo principą.

Pakeitimas 142
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 4 d dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4d. Valstybės narės nedelsdamos informuoja visuomenę apie visus sprendimus ar priemones, kurių imtasi pagal 4 ir 4c dalis, ir apie priežastis bei

aplinkybes, kuriomis grindžiamas sprendimas ar priemonė, įskaitant paaiškinimą, kaip į informaciją buvo atsižvelgta.

Pakeitimas 143
Pasiūlymas dėl direktyvos
13 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės, remdamosi visomis **turimomis** priemonėmis surinktais įrodymais, sistemingai ir veikliai nustato visas teritorijas, kuriose įtariama dirvožemio užtarša (toliau – potencialiai užterštos teritorijos).

Pakeitimas

1. Valstybės narės, remdamosi visomis **tinkamomis** priemonėmis, **įskaitant piliečių indėlių ir nustatytais metodais** surinktais įrodymais, sistemingai ir veikliai nustato visas teritorijas, kuriose įtariama dirvožemio užtarša (toliau – potencialiai užterštos teritorijos).

Pakeitimas 144
Pasiūlymas dėl direktyvos
13 straipsnio 2 dalies 1 pastraipos d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/35/EB III priede⁷⁷ nurodytos veiklos vykdymą;

Pakeitimas

Išbraukti.

⁷⁷ 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti) (OL L 143, 2004 4 30, p. 56).

Pakeitimas 145
Pasiūlymas dėl direktyvos
13 straipsnio 2 dalies 1 pastraipos f a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

fa) bet kokias teritorijas, naudojamas geriamojo vandens ėmimui;

Pakeitimas

Pakeitimas 146
Pasiūlymas dėl direktyvos
13 straipsnio 2 dalies 1 pastraipos g a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ga) bet kokios ligos, kuri, kaip manoma, yra susijusi su užteršimo per dirvožemį poveikiu, pasireiškimas.

Pakeitimas 147
Pasiūlymas dėl direktyvos
13 straipsnio 2 dalies 1 pastraipos g b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

gb) bet kokią visuomenės arba valstybės narės institucijų pateiktą informaciją.

Pakeitimas 148
Pasiūlymas dėl direktyvos
14 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų atliekamas visų pagal 13 straipsnį nustatytų potencialiai užterštų teritorijų dirvožemio tyrimas.

1. Valstybės narės užtikrina, kad, *kai tinkama ir laikantis prioritetų eilės tvarkos*, būtų atliekamas visų pagal 13 straipsnį nustatytų potencialiai užterštų teritorijų dirvožemio tyrimas.

Pakeitimas 149
Pasiūlymas dėl direktyvos
14 straipsnio 2 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės nustato taisykles, susijusias su dirvožemio tyrimų terminais, turiniu, forma ir prioritetų nustatymu. Tos taisyklės nustatomos atsižvelgiant į 12 straipsnyje nurodytą riziką grindžiamą

Valstybės narės, atsižvelgdamos į aplinkos, socialinius ir ekonominius aspektus, nustato taisykles, susijusias su dirvožemio tyrimų terminais, turiniu, forma ir prioritetų nustatymu. Tos taisyklės

metodą ir 13 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytą potencialios užtaršos riziką keliančios veiklos sąrašą.

nustatomos atsižvelgiant į 12 straipsnyje nurodytą riziką grindžiamą metodą ir 13 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytą potencialios užtaršos riziką keliančios veiklos sąrašą.

Pakeitimas 150
Pasiūlymas dėl direktyvos
14 straipsnio 2 dalies 1 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Potencialiai užterštos teritorijos, esančios žmonėms vartoti skirto vandens ėmimui naudojamose teritorijose tiriamos pirmiausia.

Pakeitimas 151
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Valstybės narės, atsižvelgdamos į turimas mokslo žinias, atsargumo principą, vietos **ypatumus** ir dabartinį bei būsimą žemės naudojimą, apibrėžia, kas laikoma nepriimtina užterštos teritorijos keliama rizika žmonių sveikatai ir aplinkai.

2. Valstybės narės, atsižvelgdamos į turimas mokslo žinias, **sveikatos priežiūros specialistų ir sveikatos priežiūros institucijų nuomonę**, atsargumo principą, vietos **ypatybes** ir dabartinį bei būsimą žemės naudojimą, apibrėžia, kas laikoma nepriimtina užterštos teritorijos keliama rizika žmonių **ir gyvūnų** sveikatai ir aplinkai.

Pakeitimas 152
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Atsakinga kompetentinga institucija kiekvienoje pagal 14 straipsnį ar kitais būdais nustatytoje užterštoje teritorijoje atlieka būtent tos teritorijos dabartinio ir planuojamo žemės naudojimo vertinimą siekdama nustatyti, ar užteršta teritorija

3. Atsakinga kompetentinga institucija kiekvienoje pagal 14 straipsnį ar kitais būdais nustatytoje užterštoje teritorijoje atlieka būtent tos teritorijos dabartinio ir planuojamo žemės naudojimo vertinimą siekdama nustatyti, ar užteršta teritorija

kelia nepriimtina riziką žmonių sveikatai arba aplinkai.

kelia nepriimtina riziką žmonių *ir gyvūnų* sveikatai arba aplinkai.

Pakeitimas 153
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Kai tinkama, valstybės narės gali laikyti, kad pagal Direktyvą 2010/75/ES, Direktyvą 2011/92/ES arba Direktyvą 2012/18/ES atliktų vertinimų pakanka.

Pakeitimas 154
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4. Remdamasi 3 dalyje nurodyto vertinimo rezultatais, atsakinga kompetentinga institucija **imasi** tinkamų priemonių, kad rizika žmonių sveikatai ir aplinkai būtų sumažinta iki priimtino lygio (toliau – rizikos mažinimo priemonės).

4. Remdamasi 3 dalyje nurodyto vertinimo rezultatais, atsakinga kompetentinga institucija **užtikrina, kad būtų imamasi** tinkamų priemonių, kad rizika žmonių sveikatai ir aplinkai būtų sumažinta iki priimtino lygio (toliau – rizikos mažinimo priemonės).

Pakeitimas 155
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 5 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Rizikos mažinimo priemonės **gali būti** V priede **nurodytos priemonės**. Priimdama sprendimą dėl tinkamų rizikos mažinimo priemonių, kompetentinga institucija atsižvelgia į prieinamų rizikos mažinimo priemonių sąnaudas, naudą, veiksmingumą, tinkamumą taikyti ilgesnį laiką ir techninį įgyvendinamumą.

Rizikos mažinimo priemonės **remiasi** V priede **nurodytomis priemonėmis**. Priimdama sprendimą dėl tinkamų rizikos mažinimo priemonių **trumpuoju ir vidutiniu laikotarpiu**, kompetentinga institucija atsižvelgia į prieinamų rizikos mažinimo priemonių sąnaudas, naudą, veiksmingumą, tinkamumą taikyti ilgesnį laiką ir techninį įgyvendinamumą. **Valstybės narės visada siekia užkirsti kelią dirvožemio užtaršai ir ją pašalinti.**

Pakeitimas 156
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 5 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Rizikos mažinimo priemonių nukenčia aplinkiniai vandens telkiniai, iš kurių imamas žmonėms vartoti skirtas vanduo, šios priemonės turi atitikti Direktyvoje (ES) 2020/2184 nustatytus priimtinos rizikos standartus.

Pakeitimas 157
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 5 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

5a. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais ši direktyva papildoma nuostatomis, kuriomis nustatomos didžiausios leistinos vertės, susijusios su nepriimtino pavojaus sveikatai ir aplinkai, kylančio iš užterštų sklypų, apibrėžtimi, kaip nurodyta 2 dalyje.

Pakeitimas 158
Pasiūlymas dėl direktyvos
16 straipsnio 4 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės ***viešai skelbia*** 1 ir 2 dalyse nurodytą registrą ir informaciją. Kompetentinga institucija gali atsisakyti atskleisti bet kokią informaciją arba apriboti jos atskleidimą, jei tenkinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/4/EB 4 straipsnyje⁷⁸ nustatytos sąlygos.

Valstybės narės 1 ir 2 dalyse nurodytą registrą ir informaciją ***skelbia viešai, naudotojui patogiu būdu ir nemokamai.*** Kompetentinga institucija gali atsisakyti atskleisti bet kokią informaciją arba apriboti jos atskleidimą, jei tenkinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/4/EB 4 straipsnyje⁷⁸ nustatytos sąlygos. ***Registras skelbiamas internetinėje georeferencinio erdvinio***

pagrindo duomenų bazėje.

⁷⁸ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

⁷⁸ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

Pakeitimas 159
Pasiūlymas dėl direktyvos
16 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas registro formatas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Pakeitimas

5. Komisija *ne vėliau kaip ... [Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 1 metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos]* priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas registro formatas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Pakeitimas 160
Pasiūlymas dėl direktyvos
17 straipsnio pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Finansavimas Sąjungos lėšomis

Pakeitimas

Finansavimas Sąjungos *ir valstybių narių* lėšomis

Pakeitimas 161
Pasiūlymas dėl direktyvos
17 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Kadangi dirvožemio stebėseną, tvarus valdymas bei atkūrimas dėl savo pobūdžio yra prioritetinga sritis, šios direktyvos *įgyvendinimas remiamas pagal esamas Sąjungos finansines programas, laikantis*

Pakeitimas

Kadangi dirvožemio stebėseną, tvarus valdymas bei atkūrimas dėl savo pobūdžio yra prioritetinga sritis, *Komisija ne vėliau kaip ... [Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 12 mėnesių nuo šios direktyvos*

taikomų jų taisyklių ir sąlygų.

įsigaliojimo dienos] pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje nurodo Sąjungos lygmeniu prieinamus finansinius išteklius šiai direktyvai įgyvendinti.

Pakeitimas 162
Pasiūlymas dėl direktyvos
17 straipsnio 1 dalies 1 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Komisija įvertina bet kokį turimo Sąjungos finansavimo ir finansavimo poreikių, skirtų padėti valstybėms narėms įgyvendinti šią direktyvą, atotrūkį, ypatingą dėmesį skirdama aplinkos stebėsenos poreikiams, įskaitant LUCAS dirvožemį.

Pakeitimas 163
Pasiūlymas dėl direktyvos
17 straipsnio 1 dalies 1 b pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Siekiant skatinti tvarų dirvožemio valdymą, jo nuolatinį atkūrimą ir stebėsenos veiklą, laikotarpiui po 2027 m. skiriami papildomi finansiniai ištekliai.

Pakeitimas 164
Pasiūlymas dėl direktyvos
17 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Įgyvendindamos šią direktyvą, valstybės narės naudoja finansinius išteklius iš atitinkamų šaltinių, įskaitant Sąjungos, nacionalinius, regioninius ir vietos fondus, veiksams, kuriais daugiausia dėmesio skiriama dirvožemio apsaugai, tvariam valdymui ir atkūrimui, finansuoti.

Pakeitimas 165
Pasiūlymas dėl direktyvos
17 straipsnio 1 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1b. Komisija stebi valstybių narių gebėjimą įsisavinti Sąjungos lėšas, susijusias su dirvožemio apsauga, tvariu valdymu ir atkūrimu. Komisija rengia mokymus ir teikia techninę paramą, kad padidintų valstybių narių gebėjimus įsisavinti lėšas.

Pakeitimas 166
Pasiūlymas dėl direktyvos
17 straipsnio 1 c dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1c. Valstybės narės ir Komisija, bendradarbiaudamos su Europos investicijų banku, tobulina ir palengvina novatoriškų finansavimo mechanizmų naudojimą ir skatina privataus kapitalo sutelkimą veiksams, būtiniems šios direktyvos tikslams pasiekti.

Pakeitimas 167
Pasiūlymas dėl direktyvos
17 straipsnio 1 d dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1d. Įgyvendindamos šią direktyvą valstybės narės ir Komisija laikosi principo „nedaryti reikšmingos žalos“, kaip tai suprantama Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje.

Pakeitimas 168
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės kas **5** metus elektroniniu būdu Komisijai ir EAA teikia šiuos duomenis ir informaciją:

Pakeitimas 169

Pasiūlymas dėl direktyvos

18 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) *laikantis 9 straipsnio atliekamą dirvožemio būklės tendencijų analizę pagal I priedo A, B ir C dalyse išvardytus deskriptorius* ir I priedo D dalyje išvardytus žemės užėmimo ir dirvožemio sandarinimo rodiklius;

Pakeitimas 170

Pasiūlymas dėl direktyvos

18 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) tvarkant 16 straipsnyje nurodyto registro duomenis ir informaciją.

Pakeitimas 171

Pasiūlymas dėl direktyvos

18 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pirmosios ataskaitos pateikiamos ne vėliau kaip... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 5 metai *ir 6 mėnesiai* po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas 172

Pakeitimas

Valstybės narės **bent** kas **6** metus elektroniniu būdu Komisijai ir EAA teikia šiuos duomenis ir informaciją:

Pakeitimas

b) *I priedo A, B ir C dalyse išvardytų deskriptorių patvirtinamuosius duomenis, metaduomenis ir dirvožemio būklės tendencijų analizę pagal pasirinktą dirvožemio stebėsenos projekto etapą* ir I priedo D dalyje išvardytus žemės užėmimo ir dirvožemio sandarinimo rodiklius *pagal 9 straipsnį, įskaitant atskirų valstybių narių nurodytus išplėstinius deskriptorius*;

Pakeitimas

d) tvarkant 16 straipsnyje nurodyto registro duomenis ir informaciją.

Pakeitimas

Pirmosios ataskaitos pateikiamos ne vėliau kaip... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 6 metai po direktyvos įsigaliojimo dienos).

**Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 3 dalies a punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

a) atnaujinto savo dirvožemių rajonų, nurodytų 4 straipsnyje, sąrašo ir erdvinių duomenų ne vėliau kaip ... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **2 metai ir 3 mėnesiai** po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas

a) atnaujinto savo dirvožemių rajonų, nurodytų 4 straipsnyje, sąrašo ir erdvinių duomenų ne vėliau kaip ... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **12 mėnesių** po direktyvos įsigaliojimo dienos) **ir, kai tinkama, jų atitinkamus dirvožemio rajonų planus;**

**Pakeitimas 173
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 3 dalies b punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

b) atnaujinto kompetentingų institucijų, nurodytų 5 straipsnyje, sąrašo ne vėliau kaip ... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **2 metai ir 3 mėnesiai** po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas

b) atnaujinto kompetentingų institucijų, nurodytų 5 straipsnyje, sąrašo ne vėliau kaip ... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **12 mėnesių** po direktyvos įsigaliojimo dienos).

**Pakeitimas 174
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 3 dalies c a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) dirvožemio deskriptorių matavimai mėginių ėmimo vietos lygmeniu.

**Pakeitimas 175
Pasiūlymas dėl direktyvos
19 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės viešai skelbia duomenis, gautus vykdant stebėseną pagal šios direktyvos 8 straipsnį, ir vertinimą pagal šios direktyvos 9 **straipsnį**, vadovaudamosi Europos Parlamento ir

Pakeitimas

1. Valstybės narės viešai skelbia duomenis, gautus vykdant stebėseną pagal šios direktyvos 8 straipsnį, ir vertinimą pagal šios direktyvos 9 **ir 10(3) straipsnius**, vadovaudamosi Europos

Tarybos direktyvos 2007/2/EB 11 straipsnio⁷⁹ nuostatomis geografiškai tikslių duomenų atveju ir Direktyvos (ES) 2019/1024 5 straipsnio nuostatomis kitų duomenų atveju.

Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB⁷⁹ 11 straipsnio nuostatomis geografiškai tikslių duomenų atveju ir Direktyvos (ES) 2019/1024 5 straipsnio nuostatomis kitų duomenų atveju.

⁷⁹ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

⁷⁹ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

Pakeitimas 176
Pasiūlymas dėl direktyvos
19 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Valstybės narės patvirtina priemonės, kuriomis užtikrinama, kad su dirvožemiu susijusi informacija, surinkta įgyvendinant šią direktyvą, būtų prieinama potencialiam atitinkamo žemės sklypo pirkėjui arba potencialiam nuomininkui.

Pakeitimas 177
Pasiūlymas dėl direktyvos
20 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. 8, **10, 15 ir 16** straipsniuose nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo šios direktyvos įsigaliojimo datos.

2. 8, **9 ir 15** straipsniuose nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo šios direktyvos įsigaliojimo datos.

Pakeitimas 178
Pasiūlymas dėl direktyvos
20 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 8, **10, 15 ir 16** straipsniuose nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

Pakeitimas 179
Pasiūlymas dėl direktyvos
20 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Pagal 8, **10, 15 ir 16** straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas [dviem mėnesiais].

Pakeitimas 180
Pasiūlymas dėl direktyvos
22 straipsnio 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Kas laikoma pakankamu interesu ir teisės pažeidimu, nustato valstybės narės, laikydamosi tikslo suteikti visuomenei plačias galimybes kreiptis į teismą. **Taikant 1 dalį laikoma, kad bet kuri nevyriausybinių organizacija, propaguojanti aplinkos apsaugą ir atitinkanti reikalavimus pagal nacionalinę teisę, turi teises, kurios gali**

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 8, **9 ir 15** straipsniuose nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

Pakeitimas

6. Pagal 8, **9 ir 15** straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas [dviem mėnesiais].

Pakeitimas

Kas laikoma pakankamu interesu ir teisės pažeidimu, nustato valstybės narės, laikydamosi tikslo suteikti visuomenei plačias galimybes kreiptis į teismą **pagal Orhuso konvencijos 9 straipsnį. Teisės pareikšti ieškinį pripažinimas neturi priklausyti nuo vaidmens, kurį suinteresuotos visuomenės narys atliko dalyvaudamas sprendimų pagal šią**

būti pažeistos, ir pakankamą interesą.

direktyvą priėmimo procedūrose.

Pakeitimas 181
Pasiūlymas dėl direktyvos
23 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. 1 dalyje nurodytos sankcijos apima baudas, proporcingas pažeidimą padariusio juridinio asmens apyvartai arba fizinio asmens pajamoms. Baudų dydis apskaičiuojamas taip, kad būtų užtikrinta, jog dėl jų už pažeidimą atsakingas asmuo iš tiesų netektų iš tokio pažeidimo gautos ekonominės naudos. Juridinio asmens padaryto pažeidimo atveju tokios baudos turi būti proporcingos juridinio asmens metinei apyvartai atitinkamoje valstybėje narėje, atsižvelgiant, *inter alia*, į mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) ypatumus.

Pakeitimas

2. 1 dalyje nurodytos sankcijos apima baudas, proporcingas pažeidimą padariusio juridinio asmens apyvartai arba fizinio asmens pajamoms. Baudų dydis apskaičiuojamas taip, kad būtų užtikrinta, jog dėl jų už pažeidimą atsakingas asmuo iš tiesų netektų iš tokio pažeidimo gautos ekonominės naudos. Juridinio asmens padaryto pažeidimo atveju tokios baudos turi būti proporcingos juridinio asmens metinei apyvartai atitinkamoje valstybėje narėje, atsižvelgiant, *inter alia*, į mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) ypatumus.

Pakeitimas 182
Pasiūlymas dėl direktyvos
23 straipsnio 3 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį straipsnį nustatytais sankcijomis būtų deramai atsižvelgiama į atitinkamai:

Pakeitimas

3. Valstybės narės ***pagal nacionalinę teisę*** užtikrina, kad pagal šį straipsnį nustatytais sankcijomis būtų deramai atsižvelgiama į atitinkamai:

Pakeitimas 183
Pasiūlymas dėl direktyvos
23 straipsnio 3 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) gyventojus ar aplinką, kuriems pažeidimas padarė poveikį, atsižvelgiant į pažeidimo poveikį tikslui užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį.

Pakeitimas

c) gyventojus ar aplinką, kuriems pažeidimas padarė poveikį, atsižvelgiant į pažeidimo poveikį tikslui užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį ***bei principą „teršėjas moka“;***

Pakeitimas 184
Pasiūlymas dėl direktyvos
23 straipsnio 3 dalies c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) visus ankstesnius už pažeidimą atsakingo fizinio ir juridinio asmens pažeidimus.

Pakeitimas 185
Pasiūlymas dėl direktyvos
23 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Nedarant poveikio pagal šį straipsnį nustatytoms sankcijoms ir SESV 107 ir 108 straipsnių taikymui, valstybės narės gali taikyti paskatas, siekdamos užtikrinti, kad fiziniai ir juridiniai asmenys laikytųsi šioje direktyvoje nustatytų įpareigojimų.

Pakeitimas 186
Pasiūlymas dėl direktyvos
24 straipsnio 1 dalies įvadinė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Ne vėliau kaip (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 6 metai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos) Komisija atlieka šios direktyvos vertinimą, kurio metu įvertina pažangą siekiant jos tikslų ir poreikį iš dalies pakeisti jos nuostatas, kad būtų **nustatyti konkretesni** reikalavimai siekiant užtikrinti, kad iki 2050 m. **prastos būklės dirvožemis būtų atkurtas ir** visi dirvožemiai taptų geros būklės. Atliekant šį vertinimą atsižvelgiama, *inter alia*, į šiuos elementus:

1. Ne vėliau kaip (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 6 metai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos) Komisija atlieka šios direktyvos vertinimą, kurio metu įvertina pažangą siekiant jos tikslų ir poreikį iš dalies pakeisti jos nuostatas, kad būtų **pritaikyti šioje direktyvoje nustatyti** reikalavimai siekiant užtikrinti **nuolatinę pažangą**, kad iki 2050 m. visi dirvožemiai taptų geros būklės. Atliekant šį vertinimą atsižvelgiama, *inter alia*, į šiuos elementus:

Pakeitimas 187
Pasiūlymas dėl direktyvos

24 straipsnio 1 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) aktualius mokslinius ir analitinius duomenis, įskaitant Sąjungos finansuotų mokslinių tyrimų projektų rezultatus;

Pakeitimas

c) aktualius mokslinius ir analitinius duomenis, įskaitant Sąjungos ***ir valstybių narių*** finansuotų mokslinių tyrimų projektų rezultatus;

Pakeitimas 188

Pasiūlymas dėl direktyvos

24 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) atotrūkio ***iki*** geros dirvožemio būklės užtikrinimo 2050 m. analizę;

Pakeitimas

d) atotrūkio ***ir*** geros dirvožemio būklės užtikrinimo ***iki*** 2050 m. ***priemonių*** analizę;

Pakeitimas 189

Pasiūlymas dėl direktyvos

24 straipsnio 1 dalies e punkto ii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

ii) su I ***priedo C dalyje*** išvardytais dirvožemio deskriptoriais susijusių nustatymo;

Pakeitimas

ii) su I ***priede*** išvardytais dirvožemio deskriptoriais susijusių nustatymo;

Pakeitimas 190

Pasiūlymas dėl direktyvos

24 straipsnio 1 dalies e punkto iii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

iii) stebėsenos papildymo naujais dirvožemio deskriptoriais.

Pakeitimas

iii) stebėsenos papildymo naujais dirvožemio deskriptoriais ***arba esamų dirvožemio deskriptorių ir kriterijų pritaikymo I priede;***

Pakeitimas 191

Pasiūlymas dėl direktyvos

24 straipsnio 1 dalies e a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ea) valstybių narių pagal šią direktyvą numatytų stebėsenos planų ir slenkstinių verčių analizę.

Pakeitimas 192
Pasiūlymas dėl direktyvos
24 straipsnio 1 dalies e b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

eb) socialinį ir ekonominį šios direktyvos poveikį.

Pakeitimas 193
Pasiūlymas dėl direktyvos
24 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Komisija Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui pateikia pagrindinių pirmoje dalyje nurodyto vertinimo išvadų ataskaitą.

2. Komisija Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui pateikia pagrindinių pirmoje dalyje nurodyto vertinimo išvadų ataskaitą, *prie kurios prireikus prideda pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.*

Pakeitimas 194
Pasiūlymas dėl direktyvos
24 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Nuo [Leidinių biurui: prašom įrašyti datą – aštuoneri metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] ir vėliau kas penkerius metus Komisija teikia Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos įgyvendinimo, įskaitant priemones, būtinas, kad būtų laikomasi šios direktyvos, kurių ėmėsi valstybės narės, ataskaitą. Ataskaitoje pateikiamas bendras pažangos, padarytos siekiant

geros dirvožemio būklės, įvertinimas.

Pakeitimas 195
Pasiūlymas dėl direktyvos
24 straipsnio 2 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b. *Ne vėliau kaip [Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 6 metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] Komisija, atlikdama pirmoje dalyje nurodytą vertinimą, įvertina valstybėse narėse surinktą informaciją, susijusią su dirvožemio teršalų paplitimu, sklaida ir vertėmis, kad būtų sudarytas prioritetinių medžiagų sąrašas, o prireikus – dirvožemio teršalų stebėjimo sąrašas.*

Pakeitimas 196
Pasiūlymas dėl direktyvos
24 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

24a straipsnis

Europos Sąjungos dirvožemio stebėjimo centro (EUSO) forumas

Komisija pasitelkdama EUSO forumą sudaro palankesnes sąlygas reguliariai bendradarbiauti suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant visų atitinkamų lygmenų valstybių narių kompetentingas institucijas, pramonę, pilietinę visuomenę ir mokslo bendruomenę. EUSO forumas sudaro palankesnes koordinuoto Sąjungos teisės aktų ir politikos, susijusių su dirvožemio būklės stebėseną ir dirvožemio būklės gerinimu, įgyvendinimo sąlygas, inter alia, keičiantis patirtimi ir gerąja praktika, be kita ko, tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktikos srityje, taip pat keičiantis dirvožemio valdymo praktikos patirtimi, kurios reikia vengti.

Pakeitimas 197
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo antraštė

Komisijos siūlomas tekstas

DIRVOŽEMIO DESKRIPTORIAI,
GEROS DIRVOŽEMIO BŪKLĖS
KRITERIJAI IR ŽEMĖS UŽĖMIMO **BEI**
DIRVOŽEMIO SANDARINIMO
RODIKLIAI

Pakeitimas

DIRVOŽEMIO DESKRIPTORIAI,
GEROS DIRVOŽEMIO BŪKLĖS
KRITERIJAI IR **NUSTATYMO**
METODAI, ŽEMĖS UŽĖMIMO **IR**
DIRVOŽEMIO SANDARINIMO
RODIKLIAI

Pakeitimas 198
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo lentelės A dalis

Komisijos siūlomas tekstas

<i>A dalis. Dirvožemio deskriptoriai su geros dirvožemio būklės kriterijais, nustatytais Sąjungos lygmeniu</i>			
<i>Druskėjimas</i>	<i>Elektrinis laidis (decisimensai vienam metrui)</i>	<i>< 4 dS m⁻¹, kai naudojamas matavimo įmirkusiame dirvožemio masės ekstrakto (eEC) metodas, arba lygiavertis kriterijus, jei naudojamas kitas matavimo metodas</i>	<i>Natūraliai druskingi žemės plotai; Žemės plotai, kuriuos tiesiogiai paveikė jūros lygio kilimas</i>
<i>Dirvožemio erozija</i>	<i>Dirvožemio erozijos mastas (tonomis vienam hektarui per metus)</i>	<i>≤ 2 t ha⁻¹ metai⁻¹</i>	<i>Dykros ir kiti nevaldomi natūralios žemės plotai, išskyrus atvejus, kai jie kelia didelę nelaimių riziką</i>
<i>Dirvožemio organinės anglies praradimas</i>	<i>Dirvožemio organinės anglies (DOA) koncentracija (g/kg)</i>	<i>– Organinio dirvožemio atveju: laikytis tokiems dirvožemiams nacionaliniu lygmeniu nustatytų tikslinių rodiklių pagal Reglamento (ES) .../... 4 straipsnio 1 dalį, 4 straipsnio 2 dalį ir 9 straipsnio 4 dalį⁺.</i>	<i>Išimčių nėra.</i>
		<i>– Mineralinio dirvožemio atveju: DOA / molio santykis > 1/13; valstybės narės gali taikyti korekcinį koeficientą, jei tai pateisinama dėl konkrečių dirvožemio tipų ar klimato sąlygų, atsižvelgdamos į faktinį DOA kiekį daugiamečiuose žolynuose.</i>	<i>Netvarkomas dirvožemis natūralios žemės plotuose</i>

Podirvio susmegimas	Podirvio piltinis tankis (viršutinė B arba E horizonto dalis¹); valstybės narės gali pakeisti šį deskriptorių lygiaverčiu parametru (g/cm³)	Granuliuotinė dirvožemio sudėtis ²	Intervalas	Netvarkomas dirvožemis natūralios žemės plentuose
		smėlis, rišlus smėlis, priemolis, priemolis	<1.80	
		smėlingas sunkus priemolis, priemolis, sunkus priemolis, dulkės, dulkiškas priemolis	<1.75	
		dulkiškas priemolis, dulkiškas sunkus priemolis	<1.65	
		smėlingas molis, dulkiškas molis, sunkus priemolis su 35–45 % molio	<1.58	
		molis	<1.47	
<i>Jei valstybė narė dirvožemio deskriptorių „podirvio piltinis tankis“ pakeičia lygiaverčiu parametru, ji pasirinktam dirvožemio deskriptoriui priima geros dirvožemio būklės kriterijų, kuris yra lygiavertis kriterijui „podirvio piltinis tankis“.</i>				
+ Leidinių biurui: prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022) 304 pateikto Reglamento dėl gamtos atkūrimo numerį.				
¹ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf).				
² Kaip apibrėžta M. A. Arshad, B. Lowery and B. Grossman. 1996. <i>Physical tests for monitoring soil quality</i>, p. 123–142. In: J. W. Doran and A. J. Jones (eds.) <i>Methods for assessing soil quality</i>. Soil Sci. Soc. Am. Spec. Publ. 49. SSSA, Madison, WI.				

² Kaip apibrėžta M. A. Arshad, B. Lowery and B. Grossman. 1996. *Physical tests for monitoring soil quality*, p. 123–142. In: J. W. Doran and A. J. Jones (eds.) *Methods for assessing soil quality*. Soil Sci. Soc. Am. Spec. Publ. 49. SSSA, Madison, WI.

Pakeitimas

<i>A dalis. Dirvožemio stebėsenos modelio I pakopa</i>			
<i>Valstybė narė atitinka dirvožemio stebėsenos modelio I pakopos reikalavimus, jei ji atitinka visus anroje skiltyje nustatytus kriterijus ir įtraukia visus dirvožemio deskriptorius.</i>			
<i>Ėminių ėmimo modelis</i>			
<i>Pamatinė metodika</i>	<i>Kriterijai, kuriuos reikia atitikti</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>
<p><i>Ėminių tyrimas parengiamas pagal visą ėmimo sąrašą, kurį sudaro geriausia turima informacija apie dirvožemio savybių pasiskirstymą, įskaitant informaciją, gautą atlikus ankstesnius nacionalinius matavimus ir matavimus pagal LUCAS programą, bet ja neapsiribojant.</i></p> <p><i>Ėminių ėmimo plane numatomas sluoksninis ėmimas.</i></p> <p><i>Nacionalinės imties dydis turi atitikti reikalavimą, pagal kurį apskaičiuojant plotą, kuriame dirvožemio būklė yra gera, leidžiama 5 % didžiausioji paklaida (arba variacijos koeficientas).</i></p> <p><i>Komisijos tyrimo imtis, nustatyta pagal 6 straipsnio 4 dalį, sudaro ne mažiau kaip 20 % nacionalinių imčių dydžio.</i></p> <p><i>Imties paskirstymas ir dydis nustatomi taikant Betelio algoritmą (Bethel, 1989), atsižvelgiant į nustatytą didžiausią vertinimo paklaidą.</i></p>	<p><i>a) Atsitiktinis sluoksninis ėmimas pagal žemės tipą; sluoksniai gali apimti klimato sąlygas, dirvožemio tipą, žemės tipą ir administracinius regionus pagal 4 straipsnį.</i></p> <p><i>b) Ėminių skaičiaus įvertis turi atitikti Betelio algoritmą, atsižvelgiant į nustatytą didžiausią vertinimo paklaidą.</i></p> <p><i>c) Leisti tam tikrą procentinę dalį (iki 20 % ir ne mažiau kaip 10 %) ėminių ėmimo vietų skirti tikslinei atrankai, susijusiai su tyrimais ar rizikos vertinimu.</i></p>	<p><i>Jei valstybės narės lygmeniu kuris nors ėminių ėmimo modelis atitinka I pakopos kriterijus, pamatinė metodika gali būti pakoreguota arba Komisijai gali būti pasiūlyti kiti galimi modeliai, jeigu įgyvendinamas modelis užtikrina pakankamą valstybės narės aprėptį pagal pamatinę metodiką (įskaitant nacionalinius ir LUCAS ėminius). Pritaikydamos pamatinę metodiką, valstybės narės vis tiek laikosi Komisijos in situ modelio.</i></p>	
<i>Degradacijos veiksniai</i>			
<i>Degradacijos veiksnys</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>
<i>Dirvožemio erozija</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>• Dirvožemio erozijos mastas (tonomis prarasto dirvožemio</i> 	–	

	<i>vienam hektarui per metus (t ha⁻¹ metai⁻¹))</i>		
<i>Dirvožemio organinės anglies praradimas</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Dirvožemio organinės anglies (DOA) koncentracija (g anglies vienam kg (g kg⁻¹))</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm)</i>
<i>Dirvožemio susmėgimas</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Dirvos piltinis tankis (g cm⁻³)</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Perteklinis maisto medžiagų dirvožemyje kiekis</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Prieinamo fosforo kiekis (mg kg⁻¹)</i> <i>Bendrasis azoto kiekis dirvožemyje (mg g⁻¹)</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm)</i>
<i>Dirvožemio tarša</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Sunkiųjų metalų koncentracija dirvožemyje: As, Sb, Cd, Co, Cr (bendras), Cr (VI), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn (μg/kg);</i> <i>Valstybių narių nustatyta tam tikrų organinių teršalų koncentracija, atsižvelgiant į teršalus, kuriems taikomas Reglamentas (ES) 2019/1021, ir esamas Sąjungos teisės aktuose nustatytas koncentracijos ribines vertes, pvz., vandens kokybės ir į orą išmetamų teršalų ribines vertes, visų pirma prioritetines medžiagas pagal Vandens pagrindų direktyvą ir</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>

	<p><i>susijusias Aplinkos kokybės standartų (Direktyva 2008/105/EB) ir Požeminio vandens (Direktyva 2006/118/EB) direktyvas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Keistinių augalų apsaugos produktų medžiagos ir medžiagos, kurias leidžiama naudoti ekstremaliosios situacijos atveju, ir biocidų liekanos</i> • <i>Bendrasis perfluoralkilintų ir polifluorintų medžiagų (PFAS) kiekis arba bendrojo PFAS kiekio suma</i> 		
<i>Vandens sulaikymo gebos sumažėjimas</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dirvožemio ėminio vandens sulaikymo geba (vandens tūrio %)</i> • <i>Įmirkusio dirvožemio tūris</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Rūgštėjimas</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dirvožemio rūgštingumas (pH H₂O)</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvožemio ekologinės funkcijos</i>			
<i>Ekologinė funkcija</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>
<i>Dirvos agregacija</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vandenyje stabilūs agregatai (%)</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvožemio kvėpavimas</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mikrobinis bazinis dirvožemio</i> 	–	<i>Imamas viršutinis</i>

	<i>kvėpavimas ($\mu\text{l O}_2 \text{ h}^{-1} \text{ g}^{-1}$ sauso dirvožemio masės)</i>		<i>dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvožemio biomasė</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Dirvožemio mikrobinė bioanglis ($\text{Cmic } \mu\text{g C g}^{-1}$ sauso dirvožemio masės)</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvožemio biologinė įvairovė</i>			
<i>Dirvožemio biologinės įvairovės savybė</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>
<i>Taksonominė įvairovė</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Dirvožemio organizmų įvairovė (skaičiuojant kiekvienoje taksonominėje grupėje aptinkamą kiekį), remiantis brūkšniniu metakodavimu, skirtu 16S ir 18S rRNR genų regionams, ir naudojant vidinio transkribuojamo tarpiklio (ITS) regioną, visų pirma grybų atveju (taip pat galima atsižvelgti į kitus žymenis, pvz., dirvožemio faunos COI)</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Populiacijos gausa</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Bendra bakterijų ir archėjos gausa (naudojant 16S rRNR geno regiono kopijas)</i> <i>Bendra grybų gausa (naudojant 18S rRNR geno regiono kopijas)</i> <i>Bendras patogeninių grybų skaičius ir dalis</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>

	<ul style="list-style-type: none"> <i>Bendra nematodų gausa pagal funkcinę grupę remiantis morfologija (bakterijų maitintojai, grybų maitintojai, šaknų maitintojai, visaėdžiai, plėšrūnai)</i> 		
<i>Dirvožemio arealas</i>			
<i>Dirvožemio arealo savybė</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	
<i>Dirvos struktūra</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Dydžio klasės proporcijos (smėlio, aleurito, molio)</i> <i>Rupiųjų medžiagų dalis (> 2 mm)</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm)</i>

Pakeitimas 199
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo lentelės B dalis

Komisijos siūlomas tekstas

<i>B dalis. Dirvožemio deskriptoriai su geros dirvožemio būklės kriterijais, nustatytais valstybių narių lygmeniu</i>		
<i>Perteklinis maisto medžiagų kiekis dirvožemyje</i>	<i>Ekstrahuojamasis fosforas (mg/kg)</i>	<i>< didžiausia vertė; Didžiausią vertę nustato valstybė narė 30–50 mg kg-1 intervale</i>
<i>Dirvožemio tarša</i>	<i>Sunkiųjų metalų koncentracija dirvožemyje: As, Sb, Cd, Co, Cr (bendras), Cr (VI), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn (µg/kg); valstybių narių nustatyta tam tikrų organinių teršalų koncentracija, atsižvelgiant į esamas koncentracijos ribas, pvz., Sąjungos teisės aktuose nustatytas vandens kokybės ir į orą išmetamų teršalų ribines vertes.</i>	<i>Pagrįstas patikinimas, kad nėra nepriimtinos rizikos žmonių sveikatai ir aplinkai dėl dirvožemio užtaršos, gautas imant vietoje dirvožemio ėminius, nustatant ir tiriant užterštas teritorijas ir nagrinėjant bet kokią kitą svarbią informaciją. Į Tarybos direktyvos 92/43/EEB I priedą³ įtrauktos buveinės, kuriose natūraliai yra didelė sunkiųjų metalų koncentracija, ir toliau saugomos.</i>
<i>Dirvožemio vandens sulaikymo gebos sumažėjimas</i>	<i>Dirvožemio ėminio vandens sulaikymo geba (vandens tūrio / įmirkusio dirvožemio tūrio %)</i>	<i>Apskaičiuotoji bendros dirvožemių rajono vandens sulaikymo gebos vertė pagal upės baseiną arba pabaseinį viršija minimalią ribą. Valstybė narė nustato tokią dirvožemių rajono ir upės baseino arba pabaseinio lygmens mažiausią ribą (tonomis), kad būtų sumažintas po intensyvaus lietaus kilusių potvynių arba dėl sausros besilaikančio mažo dirvožemio drėgno poveikis.</i>
³ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).		

Pakeitimas

B dalis. Dirvožemio stebėsenos modelio II pakopa

Valstybė narė atitinka dirvožemio stebėsenos modelio II pakopos reikalavimus, jeigu:

– ji įtraukia visus I pakopos dirvožemio deskriptorius ir B dalies ėminių ėmimo modelio 2 skiltyje apibrėžtus kriterijus, taip pat įtraukia bent 50 % B dalyje pateiktų dirvožemio deskriptorių, arba

– atitinka visus I pakopos dirvožemio ėminių ėmimo modelio kriterijus ir įtraukia visus A ir B dalyse pateiktus dirvožemio deskriptorius.

Ėminių ėmimo modelis

Pamatinė metodika	Kriterijai, kuriuos reikia atitikti	Išimtys	Pastabos
<p><i>Sisteminis sluoksninis ėminių ėmimas naudojant erdvinį tinklėlį, siekiant užtikrinti vienodą valstybių narių teritorijos aprėptį visų tipų žemei. Siekiant tobulinti ėminių ėmimo modelį, taip pat gali būti naudojama papildoma informacija, pvz., apie aplinkos zonas arba dirvožemio tipus.</i></p> <p><i>Jei įmanoma, valstybės narės koordinuoja ėminių ėmimo vietų paskirstymą su kitomis esamomis stebėsenos programomis, pavyzdžiui, nacionalinės augmenijos ir miškų inventurizacijos programomis. Tas pats pasakytina ir apie kitų rūšių surašymus, pavyzdžiui, žemės ūkio surašymą, kad būtų galima geriau rinkti duomenis apie valdymo praktiką ir optimizuoti išlaidas.</i></p> <p><i>Imties paskirstymas ir dydis nustatomi taikant moksliskai patvirtintus ėminių ėmimo modeliui taikomus metodus, pavyzdžiui, Betelio (Bethel, 1989) nurodytus atsitiktiniam sluoksniniam ėmimui skirtus metodus.</i></p>	<p>a) Užtikrinti vienodą valstybių narių teritorijos aprėptį visų tipų žemei (pvz., įgyvendinant sisteminių stratifikatorių (pvz., ištinį tinklėlį)) kaip ėminių ėmimo modelio dalį.</p> <p>b) Atsitiktinis sluoksninis ėmimas pagal žemės tipą; sluoksniai gali apimti klimato sąlygas, dirvožemio tipą, žemės tipą ir administracinius regionus pagal 4 straipsnį.</p> <p>c) Bendras mažiausias ėminių skaičius apskaičiuojamas pagal I pakopos procedūrą.</p> <p>d) Leisti 20 % ėminių ėmimo vietų skirti tikslinei atrankai, susijusiai su tyrimais ar rizikos vertinimu.</p>	<p>–</p>	<p><i>Rekomenduojama, kad rengiant ir įgyvendinant dirvožemio stebėsenos sistemą dalyvautų įvairūs suinteresuotieji subjektai ir, prireikus, būtų remiamasi tarptautiniais susitarimais dėl sienų, siekiant užtikrinti, kad būtų apsvarstytos ekonomiškai efektyvios priemonės ir atsižvelgta į turimas ekspertines žinias.</i></p>
Degradacijos veiksniai			
Degradacijos veiksnys	Dirvožemio deskriptorius	Išimtys	Pastabos
Druskėjimas	<ul style="list-style-type: none"> Elektrinis laidis (simensai vienam metrui ($S\ m^{-1}$)) 	–	Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10

			<i>cm, 10–30 cm (neprivaloma)</i>
<i>Žemės užėmimas</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Dirvožemio sandarinimas (visų rūšių infrastruktūros užsandarintos žemės procentinė dalis 100 m²)</i> 	–	<i>Ėminių ėmimo vieta turėtų būti laikoma šio vertinimo centroide.</i>
<i>Dirvožemio tarša</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Vaistai ir veterinariniai produktai</i> 	–	
<i>Dirvožemio susmegimas</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Podirvio piltinis tankis; valstybės narės gali pakeisti šį deskriptorių lygiaverčiu parametru (g/cm³)</i> 	<i>Netvarkomas dirvožemis natūralios žemės plotuose</i>	<i>Imamas podirvio sluoksnis (30–50 cm, 50–100 cm)</i>
<i>Dirvožemio ekologinės funkcijos</i>			
<i>Ekologinė funkcija</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	
<i>Maisto medžiagų apykaita</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Azoto mineralizacija</i> <i>Azoto kiekis</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvos agregacija</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Vandenyje stabilios frakcijos – rupioji medžiaga</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Fermentinis aktyvumas</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Rūgštinės fosfatazės fermentinio aktyvumo potencialas (EC 3.13.2)</i> <i>N-acetilgliukozaminidazės fermentinio aktyvumo potencialas (EC 3.2.1.50)</i> <i>Ksilozidazės fermentinio aktyvumo potencialas (EC 3.2.1.37)</i> <i>Celobiohidrolazės fermentinio aktyvumo potencialas (EC 3.2.1.91)</i> <i>B-gliukozidazės fermentinio aktyvumo potencialas (EC 3.2.1.21)</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>

<i>Dirvožemio biomasė</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Mikrobinė biomasė, nurodyta riebiųjų rūgščių žymenimis (biomasė vienai mikrobinei funkinei grupei; ng FAME g⁻¹ sauso dirvožemio masės)</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvožemio biologinė įvairovė</i>			
<i>Dirvožemio biologinės įvairovės savybė</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>
<i>Taksonominė įvairovė</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Morfologiniais metodais pagrįsta dirvožemio gyvūnų įvairovė (turingumas) ir taip pat gali apimti vaizdų identifikavimą (nematodai (nematodai turėtų būti klasifikuojami bent pagal šeimas) ir sliekai (sliekai klasifikuojami pagal rūšis))</i> <i>Metagenomu pagrįsti dirvožemio biologinės įvairovės taksonominiai skaičiavimai pagal taksonominę grupę</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Populiacijos gausa</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Bendra grybų gausa (naudojant vidinio transkribuojamo tarpiklio regioną (ITS))</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvožemio arealas</i>			
<i>Dirvožemio arealo savybė</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>

Pakeitimas 200
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo lentelės C dalis

Komisijos siūlomas tekstas

<i>C dalis. Dirvožemio deskriptoriai be kriterijų</i>	
<i>Dirvožemio degradacijos aspektas</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>

<i>Perteklinis maisto medžiagų kiekis dirvožemyje</i>	<i>Azotas dirvožemyje (mg g⁻¹)</i>
<i>Rūgštėjimas</i>	<i>Dirvožemio rūgštingumas (pH)</i>
<i>Dirvos susmegimas</i>	<i>Dirvos piltinis tankis (A horizontas⁴) (g cm⁻³)</i>
<i>Dirvožemio biologinės įvairovės nykimas</i>	<p><i>Bazinis dirvožemio kvėpavimas (mm³ O₂ g⁻¹ hr⁻¹) esant sausam dirvožemiui</i></p> <p><i>Valstybės narės taip pat gali pasirinkti kitus neprivalomus su biologine įvairove susijusius dirvožemio deskriptorius, pavyzdžiui:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– bakterijų, grybų, protistų ir gyvūnų brūkšninį metakodavimą;</i> <i>– nematodų gausą ir įvairovę;</i> <i>– mikrobine biomase;</i> <i>– sliėkų gausą ir įvairovę (pasėliuose);</i> <i>– invazines svetimias rūšis ir augalų kenkėjus.</i>
<p>⁴</p> <p><i>Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf).</i></p>	

Pakeitimas

<i>C dalis. Dirvožemio stebėsenos modelio III pakopa</i>			
<i>Valstybė narė atitinka dirvožemio stebėsenos modelio III pakopos reikalavimus, jei ji atitinka II pakopos sąlygas ir įtraukia ne mažiau kaip 50 % C dalies dirvožemio deskriptorių.</i>			
<i>Degradacijos veiksniai</i>			
<i>Degradacijos veiksnys</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>
<i>Dirvožemio tarša</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>• Mikroplastiko ir nanoplastiko koncentracija</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvožemio ekologinės funkcijos</i>			
<i>Ekologinė funkcija</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>
<i>Dirvožemio biomasė</i>	<ul style="list-style-type: none"> <i>• Dirvožemio gyvūnų biomasė (vienai taksonominei grupei (nematodai ir sliėkai); mg šviežios (nematodų) / sausos (sliėkų) masės grame sauso dirvožemio)</i> <i>• Šaknų biomasė (mg sausos medžiagos masės viename g sauso dirvožemio)</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>

<i>Bendrijos šaknų savybės</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bendrasis šaknų azoto kiekis</i> • <i>Šaknų ilgio tankis</i> • <i>Vidutinis šaknų skersmuo</i> • <i>Šaknų skersmens svyravimas</i> • <i>Sausosios šaknų medžiagos kiekis</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvožemio biologinė įvairovė</i>			
<i>Dirvožemio biologinės įvairovės savybė</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>
<i>Taksonominė įvairovė</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dirvožemio gyvūnų įvairovė (gausa) pagal grupes (kolembolos ir erkės)</i> • <i>Invazinių svetimų rūšių aptikimas</i> • <i>Virusų įvairovė, nustatyta naudojant metagenominius metodus</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Populiacijos gausa</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bendra dirvožemio gyvūnų gausa pagal taksonominę grupę (nematodai ir sliekai)</i> 	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvožemio arealas</i>			
<i>Dirvožemio arealo savybė</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>

Pakeitimas 201
Pasiūlymas dėl direktyvos
II priedo lentelės A dalis

Komisijos siūlomas tekstas

A dalis. Ėminių ėmimo taškų nustatymo metodika

<i>Veikla</i>	<i>Minimalieji metodikos kriterijai</i>
<i>Dirvožemio ėminių ėmimo taškų nustatymas (ėminių tyrimas)</i>	<p><i>Ėminių tyrimas parengiamas pagal visą ėmimo sąrašą, kurį sudaro geriausia turima informacija apie dirvožemio savybių pasiskirstymą, įskaitant informaciją, gautą atlikus ankstesnius nacionalinius matavimus ir matavimus pagal LUCAS programą, bet ja neapsiribojant.</i></p> <p><i>Ėminių ėmimo plane numatomas sluoksninis ėmimas, optimizuotas pagal dirvožemio būklės deskriptorius.</i></p> <p><i>Nacionalinės imties dydis turi atitikti reikalavimą, pagal</i></p>

	<p><i>kuri apskaičiuojant plotą, kuriame dirvožemio būklė yra gera, leidžiama 5 % didžiausioji paklaida (arba variacijos koeficientas).</i></p> <p><i>Komisijos tyrimo imtis, nustatyta pagal 6 straipsnio 4 dalį, gali sudaryti ne daugiau kaip 20 % nacionalinių imčių dydžio.</i></p> <p><i>Imties paskirstymas ir dydis nustatomi taikant Betelio algoritmą (Bethel, 1989)⁵, atsižvelgiant į nustatytą didžiausią vertinimo paklaidą.</i></p>
<p>⁵ J. Bethel, 1989. <i>Sample Allocation in Multivariate Surveys. Survey Methodology</i> 15: 47–57.</p>	

Pakeitimas

A dalis. Bendrieji dirvožemio biologinės įvairovės ir dirvožemio ekologinių funkcijų tikrinimo metodai

<i>Veikla</i>	<i>Pamatiniai metodikos kriterijai</i>
<i>Dirvožemio ekologinė stebėseną</i>	<p><i>Turi būti siekiama naudoti paprastą dirvožemio ėminių ėmimo protokolą, kuriuo būtų galima standartizuoti ekologinį dirvožemio ėminių ėmimą visose valstybėse narėse ir kuris būtų taikomas visiems I ir II pakopų ekologiniams dirvožemio deskriptoriams (dirvožemio ekologinėms funkcijoms, dirvožemio biologinei įvairovei ir dirvožemio buveinių deskriptoriams), išskyrus dirvožemio faunos deskriptorius.</i></p> <p><i>Pagal patvirtintą SoilBON ėminių ėmimo protokolą, atsižvelgiant į tolygų kvadratinį plotą – 30x30 metrų, nustatykite devynis dalinius ėminus, atitinkančius kvadratų kampus, jo centrą ir tarpinius taškus. Naudojant metalinį dirvožemio ėmiklį ar pan., ištraukiamas 5 cm skersmens ir 10 cm gylis ėminys. Dirvožemio gylį galima padidinti iki 30 cm, tačiau pirmąjį (iki 10 cm) ir antrąjį sluoksnį reikėtų atskirti.</i></p>
<i>Dirvožemio faunos stebėseną</i>	<p><i>Sliekų: rankinis rūšiavimas naudojant protokolus, atitinkančius Briones et al. 2020 nustatytą ėminių ėmimo protokolą.</i></p> <p><i>Nematodų: laikomasi standartiniame SoilBON ėminių ėmimo protokole nustatytų kriterijų.</i></p> <p><i>Kolembolų ir erkių: laikomasi Potapov et al. 2022 nustatytų protokolų.</i></p>
<i>Kiti taškiniai dirvožemio deskriptoriai</i>	<p><i>Valstybės narės turi naudoti LUCAS dirvožemio metodiką kaip atskaitos tašką imant dirvožemio ėminus.</i></p>

Pakeitimas 202

**Pasiūlymas dėl direktyvos
II priedo lentelės B dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

<i>Dirvožemio</i>	<i>Pamatinė metodika</i>	<i>Minimalieji metodikos</i>	<i>Ar privaloma</i>
-------------------	--------------------------	------------------------------	---------------------

<i>deskriptorius</i>		<i>kriterijai</i>	<i>patvirtinta perdavimo funkcija (jei taikoma metodika, kuri skiriasi nuo pamatinės⁶)?</i>
<i>Granuliometrinė dirvožemio sudėtis (molio, dulkių ir smėlio kiekis – reikalinga kitiems deskriptoriams ir susijusiems intervalams nustatyti)</i>	<i>Tinkamiausias metodas: ISO 11277:1998 Dalelių dydžio pasiskirstymo mineralinio dirvožemio medžiagoje nustatymas. Metodas sijoiant ir nusodinant. Alternatyvus metodas: ISO 13320:2009 Dalelių dydžio analizė. Lazerinės difrakcijos metodai</i>		<i>TAIP</i>
<i>Elektrinis laidis</i>	<i>1 galimybė. Matavimo įmirkusiame dirvožemio masės ekstrakto (eEC) metodas (FAO SOP: GLOSOLAN-SOP-08⁷) 2 galimybė. ISO 11265:1994 Savitojo elektrinio laidžio nustatymas</i>		<i>TAIP</i>
<i>Dirvožemio erozijos mastas</i>		<i>Vertinant dirvožemio erozijos mastą atsižvelgiama į visus veiksmus, kurių imtasi siekiant sumažinti arba kompensuoti erozijos riziką, įskaitant po gaisro taikomas poveikio švelninimo priemones. Dirvožemio erozijos masto apskaičiavimas apima visus susijusius erozijos procesus, pvz., eroziją dėl vandens, vėjo,</i>	<i>Netaikoma</i>

		<p><i>derliaus ėmimo ir žemės dirbimo.</i></p> <p><i>Dirvožemio erozija dėl vandens vertinama atsižvelgiant į šiuos veiksnius:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>dirvožemio charakteristikas (pvz., erozingumą, dirvožemio plutos susidarymą, dirvožemio šiurkštį),</i> – <i>klimatą (pvz., kritulių eroziškumą – intensyvumą ir trukmę, atsižvelgiant į atitinkamas vietovės klimato kaitos prognozes),</i> – <i>topografiją (pvz., nuolydžio statumą ir ilgį),</i> – <i>augalijos dangą, pasėlių rūšį, žemės naudojimo ir valdymo praktiką erozijai kontroliuoti arba mažinti,</i> – <i>valdymo praktiką (pvz., antsėlius, supaprastintą dirbimą, mulčiavimą ir kt.),</i> – <i>išdegusius plotus.</i> <p><i>Dirvožemio erozija dėl vėjo vertinama atsižvelgiant į šiuos veiksnius:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>dirvožemio savybes (pvz., erozingumą),</i> – <i>klimatą (pvz., dirvožemio drėgnį, vėjo greitį, garavimą),</i> – <i>augaliją (pvz., pasėlių rūšį),</i> 	
--	--	---	--

		– valdymo praktiką erozijai kontroliuoti arba sumažinti (pvz., apsaugines juostas nuo vėjo).	
<i>Dirvožemio organinė anglis (DOA)</i>	<i>ISO 10694:1995 Organinės anglies ir bendrojo anglies kiekio nustatymas po sauso deginimo</i>		<i>TAIP</i>
<i>Dirvožemio piltinis tankis (B horizontas⁸) arba valstybių narių pasirinktas lygiavertis⁹ parametras</i>	<i>ISO 11272:2017 sausam piltiniam tankiui nustatyti. Jei pasirenkamas lygiavertis parametras, metodika turi būti Europos arba tarptautinis standartas, jei toks yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbta.</i>		<i>TAIP</i>
<i>Ekstrahuojamasis fosforas</i>	<i>ISO 11263:1994 natrio hidrokarbonato tirpale tirpstančio fosforo spektrometriniam nustatymui (P-Olsen)</i>		<i>TAIP</i>
<i>– Sunkiųjų metalų koncentracija dirvožemyje: As, Sb, Cd, Co, Cr (bendra), Cr (VI), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn – Tam tikrų organinių teršalų koncentracija, nustatyta</i>	<i>Galimas aplinkoje esantis sunkiųjų metalų kiekis dirvožemyje pagal ISO 17586:2016, naudojant atskiestą nitrato rūgščių.</i>	<i>Taikomi Europos arba tarptautiniai standartai, jei tokių yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai.</i>	<i>TAIP Netaikoma.</i>

<i>valstybių narių atsižvelgiant į esamus ES teisės aktus (pvz., dėl vandens kokybės ar pesticidų)</i>			
<i>Dirvožemio vandens sulaikymo geba</i>	<i>Vieno ėminių ėmimo taško vertės nustatymo metodika: 1 galimybė. LABORATORIJA: ISO 11274:2019 vandens sulaikymo gebai nustatyti. 2 galimybė. APSKAIČIAVIMAS: taikoma moksliniame straipsnyje <i>New generation of hydraulic pedotransfer functions for Europe</i>¹⁰ aprašyta metodika, pagrįsta granulimetrine dirvožemio sudėtimi (arba dalelių dydžio pasiskirstymu) ir dirvožemio organine anglimi.</i>	<i>Minimalieji kriterijai, pagal kuriuos įvertinama bendra dirvožemio vandens sulaikymo geba dirvožemių rajone upės baseino arba pabaseinio skalėje: – neužimtos žemės atveju apskaičiuojama bendra dirvožemio vandens sulaikymo gebos vertė; – užimtos žemės atveju pralaidžių plotų vandens sulaikymo gebą galima nustatyti lygių nuliui, pusiau pralaidiems ir kitiems nenatūralios žemės plotams proporcingai priskiriant tarpines vertes.</i>	<i>TAIP (taško vertės atveju)</i>
<i>Azotas dirvožemyje</i>	<i>ISO 11261:1995 bendrajam azoto kiekiui dirvožemyje nustatyti taikant modifikuotą Kjeldalio metodą</i>		<i>TAIP</i>
<i>Dirvožemio rūgštingumas</i>	<i>ISO 10390:2005 pH nustatyti H₂O ir CaCl₂ ekstrakto (pH- H₂O ir pH-CaCl₂)</i>		<i>TAIP</i>
<i>Dirvos piltinis tankis (A horizontas¹¹³)</i>	<i>ISO 11272:2017 sausam piltiniam tankiui nustatyti.</i>		<i>TAIP</i>
<i>Bazinis dirvožemio kvėpavimas</i>	<i>Laikomasi moksliniame straipsnyje <i>Microbial</i></i>	<i>Taikomi Europos arba tarptautiniai standartai, jei tokių yra; jei tokio</i>	<i>TAIP</i>

³ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

<i>Valstybės narės taip pat gali pasirinkti neprivalomus dirvožemio biologinės įvairovės deskriptorius, pavyzdžiui: bakterijų, grybų, protistų ir gyvūnų brūkšninį metakodavimą¹²; – nematodų gausą ir įvairovę; – mikrobinę biomasę; – sliėkų gausą ir įvairovę (pasėliuose).</i>	<i>biomass and activities in soil as affected by frozen and cold storage¹³ pateiktų nurodymų.</i>	<i>standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbta.</i>	<i>Kitų dirvožemio biologinės įvairovės deskriptorių atveju: Netaikoma</i>
⁶ <i>Metodikos, kurios skiriasi nuo pamatinės metodikos, turi būti pateiktos mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbtos.</i>			
⁷ https://www.fao.org/3/cb3355en/cb3355en.pdf			
⁸ <i>Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf).</i>			
⁹ <i>Lygiavertis pagal EAA ataskaitą: <u>Soil monitoring in Europe – Indicators and thresholds for soil health assessments</u>, Europos aplinkos agentūra (europa.eu).</i>			
¹⁰			
¹¹ <i>Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf).</i>			
¹² <i>DNR brūkšninių kodų sekos nustatymas archėjų, bakterijų, grybų ir kitų eukariotų taksonominei ir funkicinei įvairovei išmatuoti, kaip buvo daroma LUCAS dirvožemio biologinės įvairovės tyrimui, remiantis https://doi.org/10.1111/ejss.13299.</i>			
¹³ https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0038071797001259			

Pakeitimas

<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Pamatinė metodika</i>	<i>Minimalieji metodikos kriterijai</i>	<i>Ar privaloma patvirtinta perdavimo funkcija (jei taikoma metodika, kuri skiriasi nuo pamatinės)</i>
<i>Granulimetrinė dirvožemio sudėtis</i>	<i>Tinkamiausias metodas: ISO 11277:1998 Dalelių</i>		<i>TAIP</i>

<i>(molio, dulkių ir smėlio kiekis – reikalinga kitiems deskriptoriams ir susijusiems intervalams nustatyti)</i>	<i>dydžio pasiskirstymo mineralinio dirvožemio medžiagoje nustatymas. Metodas sijojant ir nusodinant. Alternatyvus metodas: ISO 13320:2009 Dalelių dydžio analizė. Lazerinės difrakcijos metodai</i>		
<i>Elektrinis laidis</i>	<i>1 galimybė. Matavimo įmirkusiame dirvožemio masės ekstrakto (eEC) metodas (FAO SOP: GLOSOLAN-SOP-08⁶) 2 galimybė. ISO 11265:1994 Savitojo elektrinio laidžio nustatymas</i>		<i>TAIP</i>
<i>Dirvožemio erozijos mastas</i>		<p><i>Vertinant dirvožemio erozijos mastą atsižvelgiama į visus veiksmus, kurių imtasi siekiant sumažinti arba kompensuoti erozijos riziką, įskaitant po gaisro taikomas poveikio švelninimo priemones.</i></p> <p><i>Dirvožemio erozijos masto apskaičiavimas apima visus susijusius erozijos procesus, pvz., eroziją dėl vandens, vėjo, derliaus ėmimo ir žemės dirbimo.</i></p> <p><i>Dirvožemio erozija dėl vandens vertinama atsižvelgiant į šiuos veiksnius:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– dirvožemio charakteristikas (pvz., erozingumą, dirvožemio plutos susidarymą, dirvožemio šiurkštį),</i> <i>– klimatą (pvz., kritulių eroziškumą – intensyvumą ir trukmę, atsižvelgiant į atitinkamas vietovės klimato kaitos prognozes),</i> <i>– topografiją (pvz., nuolydžio statumą ir ilgį),</i> <i>– augalijos dangą, pasėlių ir miško rūši, žemės naudojimo ir valdymo praktiką erozijai kontroliuoti arba mažinti,</i> <i>– valdymo praktiką (pvz., antsėlius, supaprastintą</i> 	<i>Netaikoma</i>

		<p><i>dirbimą, mulčiavimą ir kt.),</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>išdegusius plotus.</i> <p><i>Dirvožemio erozija dėl vėjo vertinama atsižvelgiant į šiuos veiksnius:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>dirvožemio savybes (pvz., erozingumą),</i> – <i>klimatą (pvz., dirvožemio drėgnį, vėjo greitį, garavimą),</i> – <i>augaliją (pvz., pasėlių rūšį),</i> – <i>valdymo praktiką erozijai kontroliuoti arba sumažinti (pvz., apsaugines juostas nuo vėjo),</i> – <i>išdegusius plotus.</i> 	
<i>Dirvožemio organinė anglis (DOA)</i>	<i>ISO 10694:1995 Organinės anglies ir bendrojo anglies kiekio nustatymas po sauso deginimo</i>		<i>TAIP</i>
<i>Dirvožemio piltinis tankis (B horizontas) arba valstybių narių pasirinktas lygiavertis⁷ parametras</i>	<p><i>ISO 11272:2017 sausam piltiniam tankiui nustatyti.</i></p> <p><i>Jei pasirenkamas lygiavertis parametras, metodika turi būti Europos arba tarptautinis standartas, jei toks yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbta.</i></p>		<i>TAIP</i>
<i>Ekstrahuojamasis fosforas</i>	<i>ISO 11263:1994 natrio hidrokarbonato tirpale tirpstančio fosforo spektrometriniam nustatymui (P-Olsen)</i>		<i>TAIP</i>
<p>– <i>Sunkiųjų metalų koncentracija dirvožemyje: As, Sb, Cd, Co, Cr (bendra), Cr (VI), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn</i></p> <p>– <i>Tam tikrų organinių teršalų koncentracija,</i></p>	<i>Galimas aplinkoje esantis sunkiųjų metalų kiekis dirvožemyje pagal ISO 17586:2016, naudojant atskiestą nitrato rūgšį.</i>	<p><i>Taikomi Europos arba tarptautiniai standartai, jei tokių yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai.</i></p>	<p><i>TAIP</i></p> <p><i>Netaikoma</i></p>

<p><i>nustatyta valstybių narių atsižvelgiant į esamus ES teisės aktus (pvz., dėl vandens kokybės ar pesticidų)</i> – <i>Pesticidų ir biocidų liekanos, veterinariniai produktai</i> – <i>Perfluoralkilintos ir polifluoralkilintos medžiagos</i></p>			
<p><i>Dirvožemio vandens sulaikymo geba</i></p>	<p><i>Vieno ėminių ėmimo taško vertės nustatymo metodika:</i> 1 galimybė. LABORATORIJA: ISO 11274:2019 vandens sulaikymo gebai nustatyti. 2 galimybė. APSKAIČIAVIMAS: taikoma moksliniame straipsnyje <i>New generation of hydraulic pedotransfer functions for Europe</i> aprašyta metodika, pagrįsta granulimetrine dirvožemio sudėtimi (arba dalelių dydžio pasiskirstymu) ir dirvožemio organine anglimi.</p>	<p><i>Minimalieji kriterijai, pagal kuriuos įvertinama bendra dirvožemio vandens sulaikymo geba dirvožemių rajone upės baseino arba pabaseinio skalėje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>neužimtos žemės atveju apskaičiuojama bendra dirvožemio vandens sulaikymo gebos vertė;</i> – <i>užimtos žemės atveju pralaidžių plotų vandens sulaikymo gebą galima nustatyti lygią nuliui, pusiau pralaidiems ir kitiems nenatūralios žemės plotams proporcingai priskiriant tarpines vertes.</i> 	<p>TAIP</p>
<p><i>Azotas dirvožemyje</i></p>	<p>ISO 11261:1995 bendrajam azoto kiekiui dirvožemyje nustatyti taikant modifikuotą Kjeldalio metodą</p>		<p>TAIP</p>
<p><i>Dirvožemio rūgštingumas</i></p>	<p>ISO 10390:2005 pH nustatyti H₂O ir CaCl₂ ekstrakto (pH-H₂O ir pH-CaCl₂)</p>		<p>TAIP</p>
<p><i>Paviršinio dirvos sluoksnio piltinis tankis</i></p>	<p>ISO 11272:2017 sausam piltiniam tankiui nustatyti.</p>		<p>TAIP</p>
<p><i>Maisto medžiagų apykaita</i></p>	<p><i>Azoto mineralizacijos atveju ore išdžiovinto dirvožemio ėminiai vėl sušlapinami, kad pasiektų</i></p>		<p>TAIP</p>

	<p><i>80 % jų vandens laikymo talpos, ir 14 dienų inkubuojami laboratorijoje 30 C temperatūroje. Galimas grynasis N mineralizacijos lygis apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp pradinio ir galutinio neorganinio N. Maistinių medžiagų kiekis dirvožemyje apskaičiuojamas naudojant šaknų imitatorius, o turimas N ir P nustatomas kolorimetriniu nustatymu, pagrįstu reakcija su amonio molibdatu.</i></p>		
<i>Dirvos agregacija</i>	<p><i>Šie dirvožemio deskriptoriai pateikiami kaip vandenyje stabilūs dirvožemio agregatai, kurie įvertinami nustatant dirvožemio agregatų atsparumą vandeniui, kaip dezintegracinei jėgai, taikant modifikuotą Kemperio ir Rosenau (1986 m.) metodą. Gautas indeksas rodo vandenyje stabilių agregatų, kurių skersmuo mažesnis nei 4 mm, procentinę dalį. Be to, siekiant teisingai nustatyti vandenyje stabilių agregatų (VSA) procentinę dalį ėminyje, nuosėdos (t. y. rupioji medžiaga) atskiriamos nuo vandenyje stabilios frakcijos:</i></p> <p><i>% VSA = (vandenyje stabili frakcija – rupioji medžiaga)/(4 g – rupioji medžiaga).</i></p>		<i>TAIP</i>
<i>Fermentinis aktyvumas</i>	<p><i>Laikomasi Zeiss et al. 2022 pateiktų nurodymų</i></p>		<i>TAIP</i>
<i>Dirvožemio kvėpavimas</i>	<p><i>Laikomasi moksliniame straipsnyje Microbial biomass and activities in soil as affected by frozen and cold storage⁸ pateiktų</i></p>		<i>TAIP</i>

	<i>nurodymų.</i>		
<i>Atliekų irimas</i>		<i>Taikomi Europos arba tarptautiniai standartai, jei tokių yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbta.</i>	<i>Netaikoma</i>
<i>Dirvožemio biomasė</i>	<i>Laikomasi nurodymų, aprašytų Guerra et al. 2021, Briones et al. 2020, ir Potapov et al. 2022</i>		<i>TAIP</i>
<i>Bendrijos šaknų savybės</i>	<i>Laikomasi Guerra et al. 2021 pateiktų nurodymų</i>		<i>TAIP</i>
<i>Taksonominė įvairovė</i>	<i>Laikomasi Guerra et al. 2021 pateiktų nurodymų</i>		<i>TAIP</i>
<i>Populiacijos gausa</i>	<i>Laikomasi Guerra et al. 2021 pateiktų nurodymų</i>		<i>TAIP</i>
<i>Intraspecifinė genetinė įvairovė</i>	<i>Laikomasi Guerra et al. 2021 pateiktų nurodymų</i>		<i>TAIP</i>
<i>Dirvos struktūra</i>	<i>Granulimetrinė analizė atliekama sijotame dirvožemyje ($\emptyset < 2 \text{ mm}$) po organinių medžiagų sunaikinimo naudojant H_2O_2. Dispersija atliekama naudojant heksametafosfato/natrio karbonato tirpalą ir maišant 16 valandų. Atsižvelgiama į granulimetrines frakcijas, kurias rekomenduoja Tarptautinė dirvožemio mokslo sąjunga (Aterbergo skalė), t. y., rupus smėlis ($2 > \emptyset > 0,2 \text{ mm}$), smulkus smėlis ($0,2 > \emptyset > 0,02 \text{ mm}$), aleuritas ($0,02 > \emptyset > 0,002 \text{ mm}$) ir molis ($\emptyset > 0,002 \text{ mm}$). Rypaus smėlio frakcija nustatoma sijojant, aleurito ir molio frakcijos nustatomos nusodinant ir imant Robinsono pipete, o smulkiojo smėlio – nusodinant ir dekantuojant. Nusodinimo trukmė apskaičiuojama pagal</i>		<i>TAIP</i>

	<i>Stokeso dėsnį.</i>		
⁶ https://www.fao.org/3/cb3355en/cb3355en.pdf			
⁷ <u>Lygiavertis pagal EAA ataskaitą: Soil monitoring in Europe – Indicators and thresholds for soil health assessments, Europos aplinkos agentūra (europa.eu).</u>			
⁸ https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0038071797001259			

Pakeitimas 203

**Pasiūlymas dėl direktyvos
III priedo pavadinimas**

Komisijos siūlomas tekstas

**TVARAUS DIRVOŽEMIO VALDYMO
PRINCIPAI**

Pakeitimas

**ORIENTACINIS TVARAUS
DIRVOŽEMIO VALDYMO PRINCIPŲ
SĄRAŠAS**

Pakeitimas 204

**Pasiūlymas dėl direktyvos
III priedo 1 pastraipos įžanginė dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Taikomi šie principai:

Pakeitimas

**Pagal 10 straipsnio 1 dalies a punktą turi
būti atsižvelgiama į šiuos principus:**

Pakeitimas 205

**Pasiūlymas dėl direktyvos
III priedo 1 pastraipos b punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

b) kuo labiau sumažinti fizinį
dirvožemio trikdymą;

Pakeitimas

b) kuo labiau sumažinti fizinį
dirvožemio trikdymą **ir užkirsti kelią
dirvožemio degradacijai;**

Pakeitimas 206

**Pasiūlymas dėl direktyvos
III priedo 1 pastraipos c punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

c) vengti medžiagų patekimo į
dirvožemį, kai tokios medžiagos gali
pakenkti žmonių sveikatai ar aplinkai arba

Pakeitimas

c) Vengti **nesertifikuotų medžiagų ir**
medžiagų patekimo į dirvožemį, kai tokios
medžiagos gali **kenkti** žmonių **ar gyvūnų**

pabloginti dirvožemio būklę;

sveikatai ar aplinkai arba *bloginti* dirvožemio būklę;

Pakeitimas 207
Pasiūlymas dėl direktyvos
III priedo 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) užtikrinti, kad mašinų naudojimas būtų pritaikytas dirvožemio stiprumui ir kad operacijų su dirvožemiu skaičius ir dažnumas būtų riboti, kad nepakenktų jo būklei;

Pakeitimas

d) užtikrinti, kad mašinų naudojimas būtų pritaikytas dirvožemio stiprumui ir kad operacijų su dirvožemiu skaičius ir dažnumas būtų riboti, kad nepakenktų jo būklei *ir ilgainiui jo nesutankintų*;

Pakeitimas 208
Pasiūlymas dėl direktyvos
III priedo 1 pastraipos e punktas

Komisijos siūlomas tekstas

e) tręšiant užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į augalų ir medžių poreikius tam tikroje vietoje ir tam tikru laikotarpiu, taip pat į dirvožemio būklę, ir teikti pirmenybę žiediniams sprendimams, kuriais padidinamas organinių medžiagų kiekis;

Pakeitimas

e) tręšiant užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į augalų ir medžių poreikius tam tikroje vietoje ir tam tikru laikotarpiu, taip pat į dirvožemio būklę, ir teikti pirmenybę žiediniams sprendimams, kuriais padidinamas organinių medžiagų kiekis, *siekiant padidinti maisto medžiagų naudojimo efektyvumą ir užtikrinti nulinių jų praradimą*;

Pakeitimas 209
Pasiūlymas dėl direktyvos
III priedo 1 pastraipos f punktas

Komisijos siūlomas tekstas

f) drėkinimo atveju kuo labiau padidinti drėkinimo sistemų ir drėkinimo valdymo veiksmingumą ir užtikrinti, kad naudojant perdirbtas nuotekas vandens kokybė atitiktų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/741¹⁴ I priede nustatytus reikalavimus, o naudojant iš kitų šaltinių gautą vandenį – dirvožemio

Pakeitimas

f) *teikti pirmenybę vandens sulaikymui ir* drėkinimo atveju kuo labiau padidinti drėkinimo sistemų ir drėkinimo valdymo veiksmingumą ir užtikrinti, kad naudojant perdirbtas nuotekas vandens kokybė atitiktų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/741¹⁴ I priede nustatytus reikalavimus, o naudojant

būklė neblogėtų;

iš kitų šaltinių gautą vandenį – dirvožemio būklė neblogėtų;

¹⁴ 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų (OL L 177, 2020 6 5, p. 32).

¹⁴ 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų (OL L 177, 2020 6 5, p. 32).

Pakeitimas 210 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **III priedo 1 pastraipos g punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

g) užtikrinti dirvožemio **apsaugą** kuriant ir išlaikant tinkamus kraštovaizdžio elementus kraštovaizdžio lygmeniu¹⁵;

Pakeitimas

g) užtikrinti dirvožemio **produktyvumą** kuriant ir išlaikant tinkamus kraštovaizdžio elementus kraštovaizdžio lygmeniu; **pavyzdžiui, apsaugines juostas, laukų paribius su vietinėmis gėlėmis, gyvatvoves, medžius, atžalynus, terasų sienas, tvenkinius, buveinių koridorius ir brastos akmenis**¹⁵;

¹⁵ Šis principas netaikomas miško dirvožemiams.

¹⁵ Šis principas netaikomas miško dirvožemiams.

Pakeitimas 211 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **III priedo 1 pastraipos i punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

i) užtikrinti optimalų vandens lygį organiniuose dirvožemiuose, kad nebūtų neigiamai paveikta tokių dirvožemių struktūra ir sudėtis¹⁶;

Pakeitimas

i) užtikrinti optimalų vandens lygį organiniuose dirvožemiuose, kad nebūtų neigiamai paveikta tokių dirvožemių struktūra ir sudėtis **ar produktyvumas**; ¹⁶

¹⁶ Šis principas netaikomas miesto dirvožemiams.

¹⁶ Šis principas netaikomas miesto dirvožemiams.

Pakeitimas 212
Pasiūlymas dėl direktyvos
III priedo 1 pastraipos i a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ia) plėtoti tvarų durpynų kultivavimą;

Pakeitimas 213
Pasiūlymas dėl direktyvos
III priedo 1 pastraipos l a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

la) žemės naudojimo keitimo atveju neleisti, kad dirvožemis netektų pajėgumo teikti ekosistemines paslaugas;

Pakeitimas 214
Pasiūlymas dėl direktyvos
IV priedo įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Atsižvelgiama į šį orientacinį programų, planų, tikslinių rodiklių ir priemonių sąrašą:

Pakeitimas 215
Pasiūlymas dėl direktyvos
IV priedo 8 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

8a) Nacionalinės biologinės įvairovės strategijos ir veiksmų planai, parengti pagal Jungtinių Tautų konvencijos dėl biologinės įvairovės 6 straipsnį.

Pakeitimas 216
Pasiūlymas dėl direktyvos
IV priedo 14 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

14) Nacionaliniai veiksmų planai, priimti pagal **Reglamento .../...¹⁸ + 8** straipsnį.

Pakeitimas

14) Nacionaliniai veiksmų planai, priimti pagal **Direktyvos 2009/128/EB 4** straipsnį.

¹⁸ + Leidinių biurui: prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022) 305 pateikto Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tausiojo augalų apsaugos produktų naudojimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/2115, numerį.

AIŠKINAMOJI DALIS

I. Bendroji informacija

Dirvožemis yra vertingas, bet labai trapus, neatsinaujinantis ir baigtinis išteklius, patiriantis vis didesnę spaudimą. Tik ES jo būklei grėsmę kelia, be kita ko, sandarinimas, tankinimas, netvarus dirvožemio valdymas, erozija, potvyniai ir nuošliaužos, sausros, hidrogeologinis nestabilumas, dirvožemio organinių medžiagų praradimas, gaisrai, audros, druskėjimas, tarša, dirvožemio biologinės įvairovės nykimas, rūgštėjimas ir dykumėjimas. Dauguma šių vykstančių degradacijos procesų nėra tinkamai aptariami arba visiškai neaptariami galiojančiuose ES ir nacionalinės teisės aktuose.

Sveikas dirvožemis yra būtina sąlyga siekiant užtikrinti tvarią ir atsparią ekonomiką, visuomenę ir aplinką, nes jis didina mūsų atsparumą klimato kaitai, ekstremaliems meteorologiniams reiškiniams, sausroms ir potvyniams, saugo ir filtruoja vandenį, teikia tokias paslaugas kaip maisto ir biomasės tiekimas bioekonomikai ir padeda mūsų gerovei.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, ir į tai, kad vienam centimetrui dirvožemio susidaryti gali prireikti iki 1000 metų, o prarasti jį galima per vieną stiprią liūtį, jei jis nebus apsaugotas, būtina skubiai užtikrinti tinkamą dirvožemio būklės stebėseną ir konkrečias priemones, kurių turi imtis valstybės narės, kad iki 2050 m. būtų užtikrinta gera dirvožemio būklė.

Šiuo pasiūlymu Komisija didele dalimi atsižvelgė į Europos Parlamento raginimą⁴ sukurti ES masto bendrą teisės aktų bazę visapusiškai laikantis subsidiarumo principo, kad būtų apsaugotas ir tvariai naudojamas dirvožemis ir šalinamos visos didelės jam kylančios grėsmės.

II. Pranešėjo pozicija

I skyrius. Bendrosios nuostatos

Pranešėjas mano, kad dėl skubos, susijusios su dirvožemio būkle ES, bendras **tikslas iki 2050 m. užtikrinti gerą dirvožemio būklę ES turėtų būti privalomas**, o valstybėms narėms turėtų būti suteikta lankstumo priemonių, kurių imamasi siekiant užtikrinti dirvožemio būklės gerinimą ir didėjimą. Po pirmojo Europos Komisijos vertinimo, atsižvelgiant į valstybių narių padarytą pažangą, **iki 2040 m. gali būti nustatyti tarpiniai tikslai**.

Pranešėjas palankiai vertina metodą „iš apačios į viršų“, kurio Komisija laikosi siūlydama nustatyti dirvožemio rajonus, suteikiant valstybėms narėms pakankamai lankstumo ir kartu užtikrinant aplinkos sąlygomis grindžiamą homogeniškumą. Nepaisant to, jis siūlo labiau dalytis žiniomis ir koordinuoti veiksmus kaimyninėse šalyse, turinčiose tokį patį dirvožemį, nes kartais esama daugiau panašumų tarp dviejų šalių nei tarp vienos valstybės narės rajonų. Komisija turėtų padėti siekti šio tikslo, be kita ko, sudarydama darbo grupę, kurios vaidmuo taip pat būtų skatinti sinergiją ir palengvinti stebėsenos sistemų suderinimą visoje Sąjungoje. Be to, siekiant padėti valstybėms narėms ir pagerinti keitimąsi patirtimi, žiniomis ir geriau panaudoti išteklius, pranešėjas siūlo:

⁴ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl dirvožemio apsaugos (2021/2548(RSP)).

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0143_LT.pdf

- įtraukti 6a straipsnį (naujas) dėl **veiksmingo dirvožemio ėminių naudojimo ir išsaugojimo**, kuriuo užtikrinama, kad vietoje paimti ėminiai būtų naudojami siekiant surinkti kuo daugiau informacijos gavybos metu arba ateityje ir, be kita ko, juos panaudoti tolesniems moksliniams tyrimams ir inovacijoms,
- parengti **Tvaraus dirvožemio valdymo priemonių rinkinį** (naujas 10a straipsnis), kuris būtų dinamiška priemonė su konkrečiomis aplinkybėmis susijusios informacijos ir geriausios praktikos pavyzdžių paieškai vykdyti,
- kad Komisija teiktų būtinas gebėjimų stiprinimo, pagalbos ir konsultavimo paslaugas valstybėms narėms, be kita ko, susijusias su jų stebėsenos iniciatyvomis.

II skyrius Dirvožemio būklės stebėseną ir vertinimas

Dirvožemio būklės vertinimas pagal penkias ekologines klases

Pranešėjas siūlo taikyti kitokį požiūrį į dirvožemio būklės vertinimą pereinant nuo dirvožemio klasifikavimo į sveiką arba nesveiką pagal 9 straipsnį prie laipsniško Vandens pagrindų direktyva grindžiamo požiūrio, kuris yra pažįstamas valstybėms narėms. Todėl jis atitinkamai į 6–9 straipsnius įtraukia **ekologinės būklės stebėseną ir vertinimą, išskirdamas penkias 5 dirvožemių klases** (nuo labai nualintų iki labai geros ekologinės būklės). Dirvožemis bus laikomas sveiku, jei jis priklauso dviem geriausioms kategorijoms, t. y. „labai geros dirvožemio ekologinės būklės“ arba „geros ekologinės būklės“. Dirvožemiams, kurie bus priskiriami „vidutinės būklės“, „nualinto dirvožemio“ arba „labai nualinto dirvožemio“ kategorijoms, siūlomas realus perėjimo prie geresnės kategorijos tvarkaraštis. Dirvožemio rajonai neprivalo, tačiau raginami parengti nuoseklius dirvožemio rajonų planus, kuriuose būtų nustatytos jų teritorijoje taikytinos priemonės, skirtos dirvožemio ekologiškai būklei pagerinti arba dirvožemiui pagerinti, kad taikant kitas priemones būtų pasiektas 2050 m. tikslas dėl geros dirvožemio būklės. Jis mano, kad dirvožemio rajonai turi siekti nustatyti įtraukius vidaus procesus, įgalinančius vietos piliečius, žemės savininkus, ūkininkus, tyrėjus ir kitus suinteresuotuosius subjektus aktyviai dalyvauti ir prisidėti siekiant bendro tikslo.

Stebėsenos planas, kuriuo grindžiamas dirvožemio vertinimas

Pranešėjas suteikia daugiau lankstumo valstybėms narėms renkant stebėsenos modelį, užtikrindamas pusiausvyrą tarp dirvožemio stebėsenos sistemų **suderinimo** rezultatų palyginimo tikslais ir galimybės naudoti esamas stebėsenos sistemas ir jomis remtis (pvz., valstybėms, kurios naudoja sisteminį stratifikatorių kaip alternatyvą atsitiktiniam sluoksniniam ėmimui). Valstybių narių prašoma laikytis bent I pakopos požiūrio, grindžiamo Komisijos pasiūlymu. Vis dėlto jos gali būti **autonomiškos** pasirinkdamos tinkamiausią dirvožemio stebėsenos plano ir atitinkamo vertinimo jų teritorijoje pakopą, jei jos atitinka I priede nustatytas pakopų sąlygas. I, II ir III pakopos apima subalansuotą dirvožemio deskriptorių asortimentą (jų ribinės vertės turi būti diferencijuojamos visoms penkioms dirvožemio ekologinės būklės grupėms, atsižvelgiant į vietos sąlygas), kurie palaipsniui nustatomi pagal atitinkamas pakopas.

Pranešėjas išbraukia Komisijos siūlomas vertes, pagal kurias dirvožemis būtų klasifikuojamas kaip sveikas arba nesveikas. Jis siūlo taikyti labiau diferencijuotą metodą ir nustatyti pirmiau paašikintos penkių lygių klasifikacijos I ir II pakopų vertes. II pakopos metodą pasirinkusios

valstybės narės gali pasinaudoti didesniu ėminių ėmimo plano lankstumu ir turėtų galėti nustatyti savo dirvožemio vertinimo ribines vertes, darant prielaidą, kad didžiausias nuokrypis nuo ES nustatytų ribų yra 20 proc. Todėl joms bus leidžiama tiksliau klasifikuoti dirvožemio ekologinę būklę ir sudaryti žemėlapi savo teritorijoje. Vis dėlto, palyginti su I pakopa, jos į stebėseną turės įtraukti papildomų deskriptorių.

III skyrius Tvarus dirvožemio valdymas

Pranešėjas palankiai vertina tai, kad Europos Komisija atsižvelgė į Parlamento raginimus ir į III priedą įtraukė tvaraus dirvožemio valdymo principus, kuriuos turėtų išsamiau apibrėžti valstybės narės. Be to, jis pripažįsta būsimų praktikos apibrėžčių, darančių neigiamą poveikį dirvožemio būklei, pridėtinę vertę.

Jis mano, jog svarbu, kad valstybės narės sudarytų palankesnes sąlygas taikyti tvaraus dirvožemio valdymo praktiką visuose be išimties dirvožemio rajonuose, kad nė vienas dirvožemis ir jo rajonas nebūtų palikti nuošalyje. Tai būtų pasiekta ne tik suteikiant būtiną prieigą prie mokymo, gebėjimų stiprinimo ir piliečių mokslo, bet ir sukuriant Tvaraus dirvožemio valdymo priemonių rinkinį, kuris turėtų tapti pagrindine priemone dalytis geriausia patirtimi dirvožemio rajonuose ir valstybėse narėse.

IV skyrius Užterštos teritorijos, taškinis šaltinis ir pasklidoji tarša

Europos aplinkos agentūros (EAA) duomenimis, Europoje vis dar reikia išvalyti apie 300 000 užterštų teritorijų. Kadangi taršos per dirvožemį poveikis gali sukelti rimtų sveikatos sutrikimų ir kadangi sunku užtikrinti saugų užterštų teritorijų pertvarkymą, kai tik įmanoma, visada reikėtų apsvarstyti taršos šalinimo galimybę (dirvožemio valymas in situ arba ex situ). Laikantis principo „teršėjas moka“, rizikos mažinimo priemonių įgyvendinimo išlaidas turėtų padengti už taršą atsakingas teršėjas. Galiausiai pranešėjas mano, kad valstybės narės turi įtraukti žmonių sveikatos organizacijas į užterštų sklypų nustatymo procesą ir įvertinti, kas yra (ne)priimtina rizika, ir priemones, kurių reikia imtis apsaugai užtikrinti.

Be to, atsižvelgiant į EP rezoliuciją dėl dirvožemio apsaugos, direktyvoje turėtų būti atspindėti moksliniai įrodymai ir nustatyta sistema, skirta pasklidusių dirvožemio teršalų ir ekstremaliąsias situacijas sukeliančių teršalų, pvz., perfluoralkilintų ir polifluoralkilintų medžiagų (PFAS) arba tokių medžiagų kaip mikroplastikas, klausimams spręsti. Todėl pranešėjas mano, kad valstybėms narėms atlikus pirmąją stebėseną ir remiantis ES ir valstybių narių lygmenimis surinktais duomenimis, galėtų būti parengtas ES prioritetinių medžiagų sąrašas bei stebėjimo sąrašas, siekiant pagerinti informavimą apie chemines medžiagas, kai reikia daugiau duomenų. Reikėtų pažymėti, kad Europos Komisija 2030 m. Europos dirvožemio strategijoje įsipareigojo iki 2024 m. sudaryti ES prioritetinį didelį ir (arba) vis didesnę susirūpinimą keliančių teršalų sąrašą.

Galiausiai pranešėjas nustato procedūrą, pagal kurią fizinis ar juridinis asmuo gali pateikti įrodymų, pavyzdžiui, žmogaus biologinės stebėsenos duomenis, kad būtų galima imtis galimų veiksmų (pvz., priimti rizikos mažinimo priemones arba atnaujinti užterštų teritorijų sąrašą).

V skyrius Finansavimas

Atsižvelgdamas į tai, kad reikia skubiai imtis veiksmų, pranešėjas ragina valstybės nares ieškoti

turimų išteklių ir juos naudoti. Jis ragina Komisiją stebėti ir padėti didinti valstybių narių gebėjimus įsisavinti lėšas, kad būtų greitai pasiekta rezultatų veiksmų vietoje. Jis mano, kad reiktų sukurti nuolatinę specialią biudžeto eilutę stebėsenai pagal daugiametę finansinę programą finansuoti. Suprasdamas privataus kapitalo sutelkimo ir politikos nuoseklumo svarbą, jis nori įtraukti Europos investicijų banką, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos taikyti novatoriškus mechanizmus ir „reikšmingos žalos nedarymo principą“, kurio reikia laikytis kaip bendros taisyklės.

VII skyrius Teisė kreiptis į teismą ir peržiūra

Veiksmingas vietos suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas, galimybė nemokamai ir prieinama forma gauti informaciją ir skaidrumas yra svarbus šios direktyvos aspektas, sudarantis sąlygas stebėti pažangą siekiant iki 2050 m. užtikrinti gerą dirvožemio būklę. Pranešėjas į 22 straipsnį įtraukia nuostatą, pagal kurią turėtų būti neleidžiama taikyti papildomų procesinio statuso taisyklių, kuriomis būtų ribojama teisė kreiptis į teismą, pvz., tais atvejais, kai visuomenės atstovai prieš tai nedalyvavo viešose konsultacijose, pažeidžiant Orhuso konvencijos nuostatomis.

**PRIEDAS. SUBJEKTAI AR ASMENYS,
IŠ KURIŲ PRANEŠĖJAS GAVO INFORMACIJOS**

Pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį pranešėjas pareiškia, kad, rengdamas šį pranešimą, iki jo priėmimo komitete gavo informacijos iš šių subjektų ar asmenų:

Subjektas ir (arba) asmuo
CONSEIL EUROPEEN DES JEUNES AGRICULTEURS
European agri-cooperatives (COGECA)
European Compost Network
Moët Hennessy
Nestlé S.A
European Chemical Industry Council
European Federation of National Associations of Water Services (EurEau)
European Landowners' Organization asbl
European State Forest Association
Confédération Européenne des Propriétaires Forestiers
Finnish Forest Industries Federation (Metsäteollisuus ry)
Growing Media Europe
European Coordination Via Campesina
European Environmental Bureau
ClientEarth AISBL
Danone
The Coca-Cola Company
Pesticide Action Network Europe
Stora Enso Oyj
CEFS (European Association of Sugar Manufacturers)
Eustafor
Wageningen University & Research
Fertilizers Europe
Agroecology Europe
European Biogas Association
Natural Resources Institute Finland (LUKE)
The Council of European Municipalities and Regions (CEMR)
Bayer AG
Merck
American Chamber of Commerce to the European Union
International Association of Waterworks in the Rhine Basin & ERM coalition
European Geosciences Union
Soil BON
Umweltbundesamt
INRAE - National Research Institute for Agriculture, Food and the Environment

Šį sąrašą parengė ir visą atsakomybę už jį prisiima pranešėjas.

MAŽUMOS POZICIJA

pagal Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnio 4 dalį
Anders Vistisen, Alessandro Panza, Silvia Sardone, Veronica Rossi, Catherine Griset,
Mathilde Androuët, Aurélia Beigneux, Marie Dauchy

Mažumos nuomonė dėl dirvožemio stebėsenos. ID frakcija

ID frakcija griežtai prieštarauja Dirvožemio stebėsenos teisės direktyvai. 192 straipsnio 2 dalies b punkte pabrėžiama, kad įprasta teisėkūros procedūra netaikoma su dirvožemiu susijusiems klausimams, o ID frakcija tai ginčija. Be to, ID frakcija tvirtina, kad ES jurisdikcija su dirvožemiu susijusiais klausimais, įskaitant 23 straipsnyje nurodytas sankcijas, viršija jos kompetenciją ir turėtų priklausyti valstybių narių jurisdikcijai.

Subsidiarumo principu, nustatytu Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 5 straipsnyje, teigiama, kad ES veiksmas yra pateisinami tik tada, kai tikslai būtų geriau pasiekti ES lygmeniu. Dirvožemio reglamentavimas, kuris neatsiejamai susijęs su vietos veiksniais, turėtų ir toliau priklausyti valstybių narių aplinkos apsaugos kompetencijai, kaip nustatyta SESV 4, 6 ir 191 straipsniuose. Be to, 23 straipsnyje numatytos sankcijos viršija ES baudžiamosios teisės kompetenciją, apibrėžtą SESV 83 straipsnio 1 dalyje, kuri visų pirma susijusi su ES finansinių interesų apsauga. Dirvožemio stebėsenos sankcijoms nustatyti turėtų būti taikomi nacionaliniai organiniai įstatymai, nes ES neturi įgaliojimų parengti išsamius baudžiamuosius kodeksus. Apibendrinant galima teigti, kad valstybės narės yra tinkamesnės vykdyti dirvožemio stebėseną ir taikyti sankcijas, laikantis subsidiarumo principų ir ES sutartyje ir SESV nustatyto kompetencijos pasidalijimo.

15.2.2024

ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl dirvožemio stebėsenos ir atsparumo (Dirvožemio stebėsenos teisės akto).
(COM(2023)416 – C9-0234/2023 – 2023/0232(COD))

Nuomonės referentė: Maria Noichl

PAKEITIMAI

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas ragina atsakingą Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetą atsižvelgti į toliau pateikiamą tekstą:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos 1 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(1) dirvožemis yra gyvybiškai svarbus, ribotas, **neatsinaujinantis** ir nepakeičiamas išteklius, kuris yra labai svarbus ekonomikai, aplinkai ir visuomenei;

Pakeitimas

(1) dirvožemis yra gyvybiškai svarbus, ribotas ir nepakeičiamas išteklius, kuris yra labai svarbus **žemės ūkio ir miškininkystės gamybai**, ekonomikai, aplinkai, **maisto gamybai, apsirūpinimo maistu saugumui** ir visuomenei;

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos 2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(2) geros būklės dirvožemiai pasižymi tinkamomis cheminėmis, biologinėmis ir fizinėmis savybėmis, kurios užtikrina

Pakeitimas

(2) geros būklės dirvožemiai pasižymi tinkamomis cheminėmis, biologinėmis ir fizinėmis savybėmis, kurios **veiksmingiau**

žmonėms ir aplinkai gyvybiškai svarbias ekosistemines paslaugas, tokias kaip pakankamas aprūpinimas saugiu ir vertingu maistu, biomasės ir švaraus vandens tiekimas, maisto medžiagų apykaita, anglies dioksido saugojimas ir prieglobstis biologinei įvairovei. ***Tačiau 60–70 % Sąjungos dirvožemio būklė yra prasta ir toliau blogėja;***

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl direktyvos 2 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

užtikrina žmonėms ir aplinkai gyvybiškai svarbias ekosistemines paslaugas, tokias kaip pakankamas aprūpinimas saugiu ir vertingu maistu, biomasės ir švaraus vandens tiekimas, maisto medžiagų apykaita, anglies dioksido saugojimas ir prieglobstis biologinei įvairovei;

Pakeitimas

(2a) dirvožemio teikiamos ekosisteminės paslaugos apima kultūros paslaugas, suteikiančias galimybę generuoti mokslo žinias ir skatinti mokslinį švietimą bei mokslo sklaidą. Su dirvožemiu susijusi mokslinė ir švietimo vertė pateisina poreikį išsaugoti geriausius ES šalyse randamų dirvožemių įvairovės pavyzdžius, kad dabartinės ir ateities kartos galėtų tęsti mokslinius šių medžiagų tyrimus;

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(3a) Europos Komisijos teigimu, dirvožemio formavimasis vyksta labai lėtai – 2,5 cm naujo viršutinio dirvožemio sluoksnio susidarymui reikia 500 ar daugiau metų, tačiau gerą dirvožemio būklę galima išlaikyti arba pagerinti, jei bus imtasi atitinkamų priemonių ir jos bus įgyvendinamos, todėl šia direktyva neturėtų būti nustatomos ribojamosios priemonės ir nepasiekiami tikslai;

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(9) 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijoje teigiama, kad itin svarbu sustiprinti pastangas siekiant apsaugoti dirvožemio derlingumą, sumažinti jo eroziją ir padidinti jo organinės medžiagos kiekį taikant tvaraus dirvožemio valdymo praktiką. Taip pat tvirtinama, kad reikia nemažai nuveikti, kad būtų nustatytos užteršto dirvožemio teritorijos, atkurtas nualintas dirvožemis, apibrėžtos geros dirvožemio ekologinės būklės sąlygos ir atkūrimo tikslai, taip pat pagerinta dirvožemio kokybės stebėseną;

Pakeitimas

(9) 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijoje teigiama, kad itin svarbu sustiprinti pastangas siekiant apsaugoti dirvožemio derlingumą **ir jį padidinti**, sumažinti jo eroziją ir padidinti jo organinės medžiagos kiekį taikant **arba išlaikant** tvaraus dirvožemio valdymo praktiką. Taip pat tvirtinama, kad reikia nemažai nuveikti, kad būtų nustatytos užteršto dirvožemio teritorijos, atkurtas nualintas dirvožemis, apibrėžtos geros dirvožemio ekologinės būklės sąlygos ir atkūrimo tikslai, taip pat pagerinta dirvožemio kokybės stebėseną;

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl direktyvos 10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(10) 2030 m. ES dirvožemio strategijoje išdėstyta ilgalaikė vizija, kad iki 2050 m. visos ES dirvožemio ekosistemos turi būti **geros** būklės ir **todėl** atsparesnės. Kaip vienas iš **pagrindinių** sprendimų, geros būklės dirvožemis padeda siekti ES tikslų užtikrinti poveikio klimatui neutralumą ir tapti atsparia klimato kaitai, plėtoti ekologišką ir žiedinę (bio)ekonomiką, sustabdyti biologinės įvairovės nykimą, apsaugoti žmonių sveikatą, sustabdyti dykumėjimą ir pakeisti žemės degradacijos tendencijas;

Pakeitimas

(10) 2030 m. ES dirvožemio strategijoje išdėstyta ilgalaikė vizija, kad iki 2050 m. visos ES dirvožemio ekosistemos turi būti **geresnės** būklės ir atsparesnės. Kaip vienas iš sprendimų, geros būklės dirvožemis padeda siekti ES tikslų užtikrinti poveikio klimatui neutralumą ir tapti atsparia klimato kaitai, plėtoti ekologišką ir žiedinę (bio)ekonomiką, sustabdyti biologinės įvairovės nykimą, apsaugoti žmonių sveikatą, **apsirūpinimo maistu saugumą**, sustabdyti dykumėjimą, **kaupiti požeminį vandenį** ir pakeisti žemės degradacijos tendencijas. **Žemės ūkis jau dabar labai prisideda prie geros dirvožemio būklės ir kraštovaizdžio bei biologinės įvairovės išsaugojimo. Be to, dėl daugialypio žemės**

ūkio vaidmens daromas papildomas teigiamas išorinis poveikis regionams, padedantis išlaikyti kaimo bendruomenes gyvas ir stiprinti aplinkos bei su ekosistemomis susijusį paveldą;

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl direktyvos 11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(11) finansavimas yra labai svarbus, kad būtų galima pereiti prie geros būklės dirvožemio. Daugiametėje finansinėje programoje numatytos kelios dirvožemio apsaugos, tvaraus valdymo ir atkūrimo finansavimo galimybės. Europos dirvožemio būklės gerinimo misija yra viena iš penkių programos „Europos horizontas“ ES misijų ir specialiai skirta dirvožemio būklės gerinimui. Dirvožemio misija yra pagrindinė šios direktyvos įgyvendinimo priemonė. Ja siekiama vadovauti perėjimui prie geros dirvožemio būklės finansuojant plataus užmojo mokslinių tyrimų ir inovacijų programą, sukuriant 100 gyvųjų laboratorijų ir kelrodžių tinklą kaimo ir miesto vietovėse, spartinant suderintos dirvožemio stebėsenos sistemos kūrimą ir didinant informuotumą apie dirvožemio svarbą. Kitos Sąjungos programos, kuriomis siekiama prisidėti prie geros dirvožemio būklės, yra bendra žemės ūkio politika, sanglaudos politikos fondai, Aplinkos ir klimato politikos programa, programos „Europos horizontas“ darbo programa, techninės paramos priemonė, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė ir programa „InvestEU“;

Pakeitimas

(11) ***papildomas*** finansavimas yra labai svarbus, kad būtų galima pereiti prie geros būklės dirvožemio. Daugiametėje finansinėje programoje numatytos kelios dirvožemio apsaugos, tvaraus valdymo ir atkūrimo finansavimo galimybės. Europos dirvožemio būklės gerinimo misija yra viena iš penkių programos „Europos horizontas“ ES misijų ir specialiai skirta dirvožemio būklės gerinimui. Dirvožemio misija yra pagrindinė šios direktyvos įgyvendinimo priemonė. Ja siekiama vadovauti perėjimui prie geros dirvožemio būklės finansuojant plataus užmojo mokslinių tyrimų ir inovacijų programą, sukuriant 100 gyvųjų laboratorijų ir kelrodžių tinklą kaimo ir miesto vietovėse, spartinant suderintos dirvožemio stebėsenos sistemos kūrimą ir didinant informuotumą apie dirvožemio svarbą. ***Devyni atokiausi regionai turėtų būti įtraukti į šį tinklą (SESV 349 straipsnis)^{40a}, nes juose sutelkta 80 % Sąjungos biologinės įvairovės.*** Kitos Sąjungos programos, kuriomis siekiama prisidėti prie geros dirvožemio būklės, yra bendra žemės ūkio politika, sanglaudos politikos fondai, Aplinkos ir klimato politikos programa, programos „Europos horizontas“ darbo programa, techninės paramos priemonė, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė ir programa „InvestEU“. ***BŽŪP finansavimui, jei jis gali padėti siekti bendro tikslo, ši direktyva neturėtų daryti***

poveikio;

40a

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0228_LT.html

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl direktyvos 13 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(13) 2020 m. spalio 23 d. išvadose⁴³ Taryba pritarė aktyvesnėms Komisijos pastangoms geriau apsaugoti dirvožemį ***ir dirvožemio biologinę įvairovę, nes tai gyvybiškai svarbus neatsinaujantis išteklius;***

⁴³ Tarybos išvados „Biologinė įvairovė. Būtinybė skubiai imtis veiksmų“, dok. 12210/20.

Pakeitimas

(13) 2020 m. spalio 23 d. išvadose⁴³ Taryba pritarė aktyvesnėms Komisijos pastangoms geriau apsaugoti dirvožemį;

⁴³ Tarybos išvados „Biologinė įvairovė. Būtinybė skubiai imtis veiksmų“, dok. 12210/20.

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl direktyvos 14 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(14) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/1119⁴⁴ nustatytas privalomas tikslas – iki 2050 m. Sąjungoje pasiekti poveikio klimatui neutralumą, o vėliau – neigiamą išmetamą ŠESD kiekį, taip pat teikti pirmenybę sparčiam ir nuspėjamam išmetamo ŠESD kiekio mažinimui ir kartu didinti ŠESD šalinimą natūraliais absorbentais. Tvarus dirvožemio valdymas didina anglies dioksido sekvestraciją ir daugeliu atvejų duoda papildomos naudos ekosistemoms ir biologinei įvairovei. Komisijos komunikate dėl tvarių anglies ciklų⁴⁵ pabrėžiama, kad

reikia aiškiai ir skaidriai nustatyti veiklą, kurią vykdant vienareikšmiškai šalinamas anglies dioksidas iš atmosferos, pavyzdžiui, sukurti ES anglies dioksido absorbcijos iš natūralių ekosistemų, įskaitant dirvožemį, sertifikavimo sistemą. Be to, persvarstytame Žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės reglamente ne tik dirvožemio anglies dioksidas laikomas prioritetu siekiant tikslų kelyje į neutralaus poveikio klimatui Europą, bet ir valstybės narės raginamos parengti dirvožemio anglies sancaupų stebėsenos sistemą, naudojant, *inter alia*, žemės dangos ir žemės naudojimo statistinio tyrimo (LUCAS) duomenų rinkinį;

⁴⁴ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

⁴⁵ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Tvarūs anglies ciklai“ (COM(2021) 800 final).

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl direktyvos 17 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(17) Komisijos komunikate dėl apsirūpinimo maistu užtikrinimo ir maisto sistemų atsparumo didinimo⁴⁷ pabrėžiama, kad užtikrinant apsirūpinimą maistu labai svarbus maisto tvarumas. Esant gerai dirvožemių būklei Sąjungos maisto sistema tampa atsparesnė, nes sukuriama pagrindas pakankamam apsirūpinimui

reikia aiškiai ir skaidriai nustatyti veiklą, kurią vykdant vienareikšmiškai šalinamas anglies dioksidas iš atmosferos, pavyzdžiui, sukurti ES anglies dioksido absorbcijos iš natūralių ekosistemų, įskaitant dirvožemį, sertifikavimo sistemą. Be to, persvarstytame Žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės reglamente ne tik dirvožemio anglies dioksidas laikomas prioritetu siekiant tikslų kelyje į neutralaus poveikio klimatui Europą, bet ir valstybės narės raginamos parengti dirvožemio anglies sancaupų stebėsenos sistemą, naudojant, *inter alia*, žemės dangos ir žemės naudojimo statistinio tyrimo (LUCAS) duomenų rinkinį ***arba esamas nacionalines matavimo sistemas***;

⁴⁴ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

⁴⁵ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Tvarūs anglies ciklai“ (COM(2021) 800 final).

Pakeitimas

(17) Komisijos komunikate dėl apsirūpinimo maistu užtikrinimo ir maisto sistemų atsparumo didinimo⁴⁷ pabrėžiama, kad užtikrinant apsirūpinimą maistu labai svarbus maisto tvarumas ***ir apsirūpinimo maistu savarankiškumas***. Esant gerai dirvožemių būklei ***ir našumui***, Sąjungos maisto sistema tampa atsparesnė, nes

vertingu maistu;

sukuriamas pagrindas *saugiam ir* pakankamam apsirūpinimui vertingu maistu; ***Bendra žemės ūkio politika užtikrinama suderinta sistema, skirta šiam apsirūpinimo maistu saugumui užtikrinti;***

⁴⁷ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Apsirūpinimo maistu užtikrinimas ir maisto sistemų atsparumo didinimas“ (COM(2022) 133 final).
Leidinių biurui:

⁴⁷ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Apsirūpinimo maistu užtikrinimas ir maisto sistemų atsparumo didinimas“ (COM(2022) 133 final).
Leidinių biurui:

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos 19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(19) dirvožemyje yra daugiau kaip 25 % visos biologinės įvairovės ir jis yra antras pagal dydį planetos anglies kaupiklis. Dėl gebėjimo surinkti ir saugoti anglies dioksidą geros būklės dirvožemis padeda siekti Sąjungos klimato kaitos tikslų. Geros būklės dirvožemis taip pat yra palanki buveinė organizmams klestėti ir yra labai svarbus siekiant didinti biologinę įvairovę ir ekosistemų stabilumą. ***Biologinė įvairovė po žeme ir ant žemės yra glaudžiai susijusi ir sąveikauja tarpusavio ryšiais (pvz., mikoriziniai grybai, jungiantys augalų šaknis);***

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl direktyvos 22 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(22) dirvožemio degradacija daro poveikį vaisingumui, derlingumui, atsparumui kenkėjams ir maistinei maisto

Pakeitimas

(19) dirvožemyje yra daugiau kaip 25 % visos biologinės įvairovės ir jis yra antras pagal dydį planetos anglies kaupiklis. Dėl gebėjimo surinkti ir saugoti anglies dioksidą geros būklės dirvožemis padeda siekti Sąjungos klimato kaitos tikslų. Geros būklės dirvožemis taip pat yra palanki buveinė organizmams klestėti ir yra labai svarbus siekiant didinti biologinę įvairovę ir ekosistemų stabilumą;

Pakeitimas

(22) dirvožemio degradacija daro poveikį vaisingumui, derlingumui, atsparumui kenkėjams ir maistinei maisto

kokybei. Kadangi 95 % mūsų maisto tiesiogiai arba netiesiogiai pagaminama dirvožemyje, o pasaulio gyventojų skaičius toliau didėja, labai svarbu, kad šie baigtiniai gamtos išteklių išlikusių geros būklės, kad būtų užtikrintas ilgalaikis apsirūpinimas maistu ir Sąjungos žemės ūkio produktyvumas ir pelningumas. Taikant tvaraus dirvožemio valdymo praktiką palaikoma arba gerinama dirvožemio būklė ir prisidedama prie maisto sistemos tvarumo ir atsparumo;

kokybei. Kadangi 95 % mūsų maisto tiesiogiai arba netiesiogiai pagaminama dirvožemyje, o pasaulio gyventojų skaičius toliau didėja, labai svarbu, kad šie baigtiniai gamtos išteklių išlikusių geros būklės, kad būtų užtikrintas ilgalaikis apsirūpinimas maistu ir Sąjungos žemės ūkio produktyvumas ir pelningumas. Taikant tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, **nustatytą pagal bendrą žemės ūkio politiką**, palaikoma arba gerinama dirvožemio būklė ir prisidedama prie **žemės ūkio** maisto sistemos tvarumo ir atsparumo;

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl direktyvos 23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(23) ilgalaikis direktyvos tikslas – iki 2050 m. užtikrinti gerą dirvožemio būklę. Kaip tarpinis žingsnis, atsižvelgiant į ribotas žinias apie dirvožemio būklę ir apie geros būklės atkūrimo priemonių veiksmingumą ir sąnaudas, direktyva taikomas pakopinis požiūris. Pirmajame etape daugiausia dėmesio bus skiriama dirvožemio stebėsenos sistemos sukūrimui ir dirvožemio padėties visoje ES įvertinimui. Jis taip pat apima reikalavimus nustatyti priemones, kuriomis būtų tvariai valdomas dirvožemis ir atkuriamas nesveikas dirvožemis, kai tik bus nustatyta jo būklė, tačiau neįvedant nei įpareigojimo iki 2050 m. pasiekti gerą dirvožemio būklę, nei tarpinių tikslų. Šis proporcingas požiūris leis tinkamai pasirengti, sukurti paskatas ir pradėti tvariai valdyti dirvožemį ir atkurti prastos būklės dirvožemį. Antrajame etape, kai tik bus gauti pirmojo dirvožemio ir tendencijų vertinimo rezultatai, Komisija įvertins pažangą siekiant 2050 m. tikslo **ir su tuo susijusių patirtį ir prireikus pasiūlys persvarstyti direktyvą, kad būtų paspartinta pažanga**

Pakeitimas

(23) ilgalaikis direktyvos tikslas – **stengtis** iki 2050 m. užtikrinti gerą dirvožemio būklę. Kaip tarpinis žingsnis, atsižvelgiant į ribotas žinias apie dirvožemio būklę ir apie geros būklės atkūrimo priemonių veiksmingumą ir sąnaudas, direktyva taikomas pakopinis požiūris. Pirmajame etape daugiausia dėmesio bus skiriama dirvožemio stebėsenos sistemos sukūrimui ir dirvožemio padėties visoje ES įvertinimui. Jis taip pat apima reikalavimus nustatyti priemones, kuriomis būtų tvariai valdomas dirvožemis ir atkuriamas nesveikas dirvožemis, kai tik bus nustatyta jo būklė, tačiau neįvedant nei įpareigojimo iki 2050 m. pasiekti gerą dirvožemio būklę, nei tarpinių tikslų. Šis proporcingas požiūris leis tinkamai pasirengti, sukurti paskatas ir pradėti tvariai valdyti dirvožemį ir atkurti prastos būklės dirvožemį. Antrajame etape, kai tik bus gauti pirmojo dirvožemių ir tendencijų vertinimo rezultatai, Komisija įvertins pažangą siekiant 2050 m. tikslo;

iki 2050 m.;

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl direktyvos 24 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(24) siekiant mažinti dirvožemiui daromą neigiamą poveikį ir nustatyti tinkamas geros dirvožemio būklės palaikymo ar atkūrimo priemonės, reikia atsižvelgti į dirvožemio tipų įvairovę, konkrečias vietas ir klimato sąlygas ir žemės naudojimą arba žemės dangą. Todėl tikslinga, kad valstybės narės nustatytų dirvožemių rajonus. Dirvožemių rajonai turėtų būti pagrindiniai valdymo vienetai, kurių pagrindu dirvožemis būtų tvarkomas ir būtų imamas priemonių siekiant laikytis šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, visų pirma susijusių su dirvožemio būklės stebėseną ir vertinimu. ***Siekiant palengvinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) .../... įgyvendinimą, reikėtų nustatyti kiekvienos valstybės narės dirvožemių rajonų skaičių, geografinę apimtį ir ribas***⁴⁸. Kiekvienoje valstybėje narėje turėtų būti nustatytas minimalus dirvožemių rajonų skaičius, atsižvelgiant į valstybės narės dydį. Šis minimalus kiekvienos valstybės narės dirvožemių rajonų skaičius ***atitinka*** Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1059/2003⁴⁹ nustatytų NUTS 1 lygio teritorinių vienetų skaičių;

⁴⁸ + ***Leidinių biurui: tekste prašom įrašyti dokumente COM(2022) 672 final pateikto Reglamento dėl anglies dioksido absorbcijos sertifikavimo numerį, o išnašoje – tos direktyvos numerį, datą, pavadinimą ir OL nuorodą;***

⁴⁹ 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB)

Pakeitimas

(24) siekiant mažinti ***su regionu susijusių*** dirvožemiui daromą neigiamą poveikį ir nustatyti tinkamas geros dirvožemio būklės palaikymo ar atkūrimo priemonės, reikia atsižvelgti į dirvožemio tipų įvairovę, konkrečias vietas ir klimato sąlygas ir žemės naudojimą arba žemės dangą. Todėl tikslinga, kad valstybės narės nustatytų dirvožemių rajonus. Dirvožemių rajonai turėtų būti pagrindiniai valdymo vienetai, kurių pagrindu dirvožemis būtų tvarkomas ir būtų imamas priemonių siekiant laikytis šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, visų pirma susijusių su dirvožemio būklės stebėseną ir vertinimu. Kiekvienoje valstybėje narėje turėtų būti nustatytas minimalus dirvožemių rajonų skaičius, atsižvelgiant į valstybės narės dydį. Šis minimalus kiekvienos valstybės narės dirvožemių rajonų skaičius ***gali atitikti*** Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1059/2003⁴⁹ nustatytų NUTS 1 lygio teritorinių vienetų skaičių;

⁴⁹ 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB)

Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo (OL L 154, 2003 6 21, p. 1).

Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo (OL L 154, 2003 6 21, p. 1).

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl direktyvos 25 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(25) siekiant užtikrinti tinkamą dirvožemio valdymą, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės **kiekvienam** dirvožemių **rajonui** paskirtų po kompetentingą instituciją. **Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama paskirti bet kokią papildomą atitinkamo lygmens kompetentingą instituciją, be kita ko, nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu;**

Pakeitimas

(25) siekiant užtikrinti tinkamą dirvožemio valdymą, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės dirvožemių **rajonams** paskirtų po kompetentingą instituciją.

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl direktyvos 26 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(26) siekiant nustatyti bendrą geros dirvožemio būklės apibrėžtį, **reikia nustatyti minimalius bendrus išmatuojamus kriterijus, kurių** nesilaikant dirvožemio gebėjimo veikti kaip būtinoji gyvybinė sistema ir teikti ekosistemines paslaugas praradimas **pasiekia** kritinę ribą. **Tokie kriterijai turėtų atspindėti esamas dirvotyros žinias ir jomis remtis;**

Pakeitimas

(26) siekiant nustatyti bendrą geros dirvožemio būklės apibrėžtį, **nustatomi minimalūs bendri išmatuojami kriterijai. Kriterijų derinys gali skirtis priklausomai nuo dirvožemio tipo ir žemės naudojimo. Tokie kriterijai turėtų atspindėti esamas dirvotyros žinias ir būti jomis grindžiami, o jų** nesilaikant dirvožemio gebėjimo veikti kaip būtinoji gyvybinė sistema ir teikti ekosistemines paslaugas praradimas **gali pasiekti** kritinę ribą.

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl direktyvos 28 konstatuojamoji dalis

(28) siekdamas sukurti paskatų, valstybės narės turėtų nustatyti mechanizmus, kuriais būtų pripažįstamos žemės savininkų ir žemės valdytojų pastangos išlaikyti gerą dirvožemio būklę, be kita ko, pasitelkiant dirvožemio būklės sertifikavimą, kuris papildytų Sąjungos anglies dioksido absorbavimo reglamentavimo sistemą, ir remiant atsinaujinančiųjų išteklių energijos tvarumo kriterijų, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001⁵⁰ 29 straipsnyje, įgyvendinimą. Komisija turėtų sudaryti palankesnes sąlygas dirvožemio būklės sertifikavimui, inter alia, keisdama informaciją ir propaguodama geriausią praktiką, didindama informuotumą ir vertindama galimybes plėtoti sertifikavimo sistemų pripažinimą Sąjungos lygmeniu. Reikėtų kuo labiau išnaudoti skirtingų sertifikavimo schemų sinergiją, kad būtų sumažinta administracinė našta tiems, kurie kreipiasi dėl atitinkamo sertifikavimo;

Išbraukta.

⁵⁰ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (nauja redakcija) (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl direktyvos 30 konstatuojamoji dalis

(30) dirvožemis yra ribotas išteklius, dėl kurio naudojimo įvairioms reikmėms vis labiau konkuruojama. Žemės užėmimas yra procesas, kurį dažnai lemia ekonominio vystymosi poreikiai, per kurį natūralūs ir

(30) dirvožemis yra ribotas išteklius, dėl kurio naudojimo įvairioms reikmėms vis labiau konkuruojama. Žemės užėmimas yra procesas, kurį dažnai lemia ekonominio vystymosi poreikiai, per kurį natūralūs ir

pusiau natūralūs plotai (įskaitant žemės ūkio ir miškininkystės paskirties žemę, sodus ir parkus) paverčiami eksploatuojama nenatūralia žeme, dirvožemį naudojant kaip pagrindą statyboms ir infrastruktūrai, tiesioginį žaliavų šaltinį arba istorinio paveldo archyvą. Dėl šios transformacijos gali būti – dažnai negrįžtamai – prarandamas dirvožemio pajėgumas teikti kitas ekosistemines paslaugas (užtikrinti maisto ir biomasės tiekimą, vandens ir maisto medžiagų apykaitą, būti prieglobsčiu biologinei įvairovei ir saugoti anglies dioksidą). Visų pirma žemės užėmimas dažnai daro poveikį derlingiausia žemės ūkio paskirties dirvožemiui, todėl kyla pavojus apsirūpinimo maistu saugumui. Dėl užsandarinto dirvožemio žmonių gyvenvietės taip pat susiduria su didesnėmis potvynių bangomis ir intensyvesniais karščio salų padariniais. Todėl būtina stebėti žemės užėmimą ir dirvožemio sandarinimą, taip pat jų poveikį dirvožemio pajėgumui teikti ekosistemines paslaugas. Taip pat tikslinga nustatyti tam tikrus žemės užėmimo poveikio mažinimo principus, kurie būtų tvaraus dirvožemio valdymo dalis;

pusiau natūralūs plotai (įskaitant žemės ūkio ir miškininkystės paskirties žemę, sodus ir parkus) paverčiami eksploatuojama nenatūralia žeme, dirvožemį naudojant kaip pagrindą statyboms ir infrastruktūrai, tiesioginį žaliavų šaltinį arba istorinio paveldo archyvą. Dėl šios transformacijos gali būti – dažnai negrįžtamai – prarandamas dirvožemio pajėgumas teikti kitas ekosistemines paslaugas (užtikrinti maisto ir biomasės tiekimą, vandens ir maisto medžiagų apykaitą, būti prieglobsčiu biologinei įvairovei ir saugoti anglies dioksidą). Visų pirma žemės užėmimas dažnai daro poveikį derlingiausia žemės ūkio paskirties dirvožemiui, todėl kyla pavojus apsirūpinimo maistu saugumui. Dėl užsandarinto dirvožemio žmonių gyvenvietės taip pat susiduria su didesnėmis potvynių bangomis ir intensyvesniais karščio salų padariniais. Todėl būtina stebėti žemės užėmimą ir dirvožemio sandarinimą, taip pat jų poveikį dirvožemio pajėgumui teikti ekosistemines paslaugas. Taip pat tikslinga nustatyti tam tikrus žemės užėmimo poveikio mažinimo principus, kurie būtų tvaraus dirvožemio valdymo dalis; ***Žemės užėmimo stebėseną ir šių principų nustatymą turi būti vykdomi konsultuojantis su vietos suinteresuotaisiais subjektais ir tinkamai atsižvelgiant į atitinkamų regionų socialinius ir ekonominius poreikius;***

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl direktyvos 31 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(31) dirvožemio būklės vertinimas, pagrįstas stebėsenos tinklu, turėtų būti tikslus, kartu išlaikant priimtina tokios stebėsenos išlaidų lygį. Todėl tikslinga nustatyti ėminių ėmimo taškų, kurie atspindėtų dirvožemio būklę esant

Pakeitimas

(31) dirvožemio būklės vertinimas, pagrįstas stebėsenos tinklu, turėtų būti tikslus, kartu išlaikant priimtina tokios stebėsenos išlaidų lygį, ***ir dirvožemio valdytojais jų neturi apmokėti.*** Todėl tikslinga nustatyti ėminių ėmimo taškų,

skirtingiems dirvožemio tipams, klimato sąlygoms ir žemės naudojimui, kriterijus. Ėminių ėmimo taškų tinklėlis turėtų būti nustatomas taikant geostatistinius metodus ir pakankamai tankus, kad nacionaliniu lygmeniu būtų galima nustatyti geros būklės dirvožemių plotą leidžiant ne didesnę kaip 5 % neapibrėžtį. Paprastai manoma, kad ši vertė suteikia statistiškai patikimą įvertinimą ir pagrįstą patikinimą, kad tikslas pasiektas;

kurie atspindėtų dirvožemio būklę esant skirtingiems dirvožemio tipams, klimato sąlygoms ir žemės naudojimui, kriterijus. Ėminių ėmimo taškų tinklėlis turėtų būti nustatomas taikant geostatistinius metodus ir pakankamai tankus, kad nacionaliniu lygmeniu būtų galima nustatyti geros būklės dirvožemių plotą leidžiant ne didesnę kaip 5 % neapibrėžtį. Paprastai manoma, kad ši vertė suteikia statistiškai patikimą įvertinimą ir pagrįstą patikinimą, kad tikslas pasiektas;

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl direktyvos 32 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(32) Komisija turėtų padėti valstybėms narėms vykdyti dirvožemio būklės stebėseną ir ją remti, toliau atlikdama ir gerindama reguliarių *in situ* dirvožemio ėminių ėmimą ir susijusius dirvožemio matavimus (LUCAS dirvožemio tyrimą) pagal žemės dangos ir žemės naudojimo statistinio tyrimo (LUCAS) programą. Tuo tikslu LUCAS programa tobulinama ir atnaujinama siekiant ją visapusiškai suderinti su konkrečiais kokybės reikalavimais, kurių turi būti laikomasi taikant šią direktyvą. Siekiant palengvinti našatą, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama atsižvelgti į dirvožemio būklės duomenis, gautus atliekant sustiprintą LUCAS dirvožemio tyrimą. ***Taip remiamos valstybės narės turėtų imtis būtinų teisinių priemonių, kad užtikrintų, jog Komisija galėtų atlikti tokį in situ dirvožemio ėminių ėmimą, be kita ko, privačiuose laukuose, laikydamosi taikytinų nacionalinės arba Sąjungos teisės aktų;***

Pakeitimas

(32) Komisija turėtų padėti valstybėms narėms vykdyti dirvožemio būklės stebėseną ir ją remti, toliau atlikdama ir gerindama reguliarių *in situ* dirvožemio ėminių ėmimą ir susijusius dirvožemio matavimus (LUCAS dirvožemio tyrimą) pagal žemės dangos ir žemės naudojimo statistinio tyrimo (LUCAS) programą. Tuo tikslu LUCAS programa tobulinama ir atnaujinama siekiant ją visapusiškai suderinti su konkrečiais kokybės reikalavimais, kurių turi būti laikomasi taikant šią direktyvą. Siekiant palengvinti našatą, ***bus atsižvelgta į esamus dirvožemio ėminių ėmimo taškus ir nacionalines stebėsenos bei matavimo sistemas, o*** valstybėms narėms turėtų būti leidžiama atsižvelgti į dirvožemio būklės duomenis, gautus atliekant sustiprintą LUCAS dirvožemio tyrimą;

Pakeitimas 21

**Pasiūlymas dėl direktyvos
34 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(34) remdamasi esamo ES dirvožemio stebėjimo centro veikla ir ją modernizuodama, Komisija turėtų sukurti skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, kuris turėtų būti suderinamas su ES duomenų strategija⁵¹ ir ES duomenų erdvėmis ir kuris turėtų būti prieigos prie duomenų apie dirvožemį iš įvairių šaltinių taškas. Tas portalas visų pirma turėtų apimti visus valstybių narių ir Komisijos surinktus duomenis, reikalaujamus šioje direktyvoje. Į portalą taip pat turėtų būti galima savanoriškai integruoti kitus svarbius valstybių narių ar bet kurios kitos šalies surinktus dirvožemio duomenis (visų pirma duomenis, gautus vykdant projektus pagal programą „Europos horizontas“ ir Europos dirvožemio būklės gerinimo misiją), jei tie duomenys atitinka tam tikrus formato ir specifikacijų reikalavimus. Tuos reikalavimus Komisija turėtų nustatyti įgyvendinimo aktais;

Išbraukta.

⁵¹ *Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos duomenų strategija“ (COM(2020) 66 final).*

Pakeitimas 22

**Pasiūlymas dėl direktyvos
36 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(36) siekiant kuo plačiau naudoti dirvožemio būklės duomenis, gautus vykdant stebėseną pagal šią direktyvą, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės

Išbraukta.

narės palengvintų prieigą prie tokių duomenų atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams, pavyzdžiui, ūkininkams, miškininkams, žemės savininkams ir vietos valdžios institucijoms;

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl direktyvos 37 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(37) siekiant išlaikyti gerą dirvožemio būklę arba ją pagerinti, dirvožemis turi būti valdomas tvariai. Tvarus dirvožemio valdymas sudarys sąlygas teikti ilgalaikes dirvožemio paslaugas, įskaitant geresnės oro ir vandens kokybės užtikrinimą ir apsirūpinimo maistu saugumą. Todėl tikslinga nustatyti tvaraus dirvožemio valdymo *principus*, kuriais būtų vadovaujama dirvožemio tvarkymo praktikoje;

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl direktyvos 38 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(38) ekonominės priemonės, įskaitant priemones pagal bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP), kuriomis teikiama parama ūkininkams, atlieka esminį vaidmenį pereinant prie tvaraus žemės ūkio paskirties dirvožemio ir, kiek mažesniu mastu, miško dirvožemio valdymo. BŽŪP tikslas – remti dirvožemio būklės gerinimą įgyvendinant paramos sąlygų sistemą, ekologines sistemas ir kaimo plėtros priemones. Finansinę paramą ūkininkams ir miškininkams, kurie taiko tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, taip pat gali teikti privatusis sektorius. *Maisto*,

Pakeitimas

(37) siekiant išlaikyti gerą dirvožemio būklę arba ją pagerinti, dirvožemis turi būti valdomas tvariai. Tvarus dirvožemio valdymas sudarys sąlygas teikti ilgalaikes dirvožemio paslaugas, įskaitant geresnės oro ir vandens kokybės užtikrinimą ir apsirūpinimo maistu saugumą. Todėl tikslinga nustatyti tvaraus dirvožemio valdymo *principų*, kuriais būtų vadovaujama dirvožemio tvarkymo praktikoje, *orientacinį sąrašą*;

Pakeitimas

(38) ekonominės priemonės, įskaitant priemones pagal bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP), kuriomis teikiama parama ūkininkams, atlieka esminį vaidmenį pereinant prie tvaraus žemės ūkio paskirties dirvožemio ir, kiek mažesniu mastu, miško dirvožemio valdymo. BŽŪP tikslas – remti dirvožemio būklės gerinimą įgyvendinant paramos sąlygų sistemą, ekologines sistemas ir kaimo plėtros priemones. Finansinę paramą ūkininkams ir miškininkams, kurie taiko tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, taip pat gali teikti privatusis sektorius. Per Dirvožemio

medienos, biologinių produktų ir energetikos sektoriuose naudojamais savanoriškais tvarumo ženklais, pavyzdžiui, kuriuos nustato privatūs suinteresuotieji subjektai, galima atsižvelgti į šioje direktyvoje nustatytus tvaraus dirvožemio valdymo principus. Tai gali padėti maisto, medienos ir kitos biomasės gamintojams, kurie savo gamyboje laikosi šių principų, atspindėti šiuos principus savo produktų vertėje. Per Dirvožemio misijos gyvąsias laboratorijas ir kelrodžius projektus bus skiriamas papildomas finansavimas realių teritorijų tinklui, kuriame bus bandomi, demonstruojami ir plėtojami sprendimai, įskaitant sekvestruojamąjį ūkininkavimą. Nedarant poveikio principui „teršėjas moka“, valstybės narės turėtų teikti paramą ir konsultacijas, kad pagelbėtų žemės savininkams ir žemės naudotojams, kuriems daro poveikį pagal šią direktyvą vykdomi veiksmai, visų pirma atsižvelgdamos į mažųjų ir vidutinių įmonių poreikius ir ribotus pajėgumus;

misijos gyvąsias laboratorijas ir kelrodžius projektus bus skiriamas papildomas finansavimas realių teritorijų tinklui, kuriame bus bandomi, demonstruojami ir plėtojami sprendimai, įskaitant sekvestruojamąjį ūkininkavimą. Nedarant poveikio principui „teršėjas moka“, valstybės narės turėtų teikti paramą ir konsultacijas, *užtikrindamos, kad jos būtų teikiamos visoje teritorijoje, įskaitant atokius regionus*, kad pagelbėtų žemės savininkams ir žemės naudotojams, kuriems daro poveikį pagal šią direktyvą vykdomi veiksmai, visų pirma atsižvelgdamos į mažųjų ir vidutinių įmonių poreikius ir ribotus pajėgumus;

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl direktyvos 39 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(39) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/2115⁵² valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose turi aprašyti, kaip su aplinka ir klimatu susiję tų planų struktūriniai elementai turi padėti siekti to reglamento XIII priede išvardytuose teisėkūros procedūra priimtuose aktuose arba pagal juos nustatytų ilgalaikių nacionalinių siektinų tikslų ir su jais derėti;

Pakeitimas

Išbraukta.

⁵² 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/2115, kuriuo nustatomos

valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013 (OL L 435, 2021 12 6, p. 1).

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl direktyvos 40 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(40) siekiant užtikrinti, kad būtų įgyvendinama geriausia tvaraus dirvožemio valdymo praktika, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės atidžiai stebėtų dirvožemio tvarkymo praktikos poveikį ir prireikus pakoreguotų praktiką ir rekomendacijas, atsižvelgdamos į naujas mokslinių tyrimų ir inovacijų žinias. Šiuo atžvilgiu tikimasi vertingo indėlio iš programos „Europos horizontas“ Europos dirvožemio būklės gerinimo misijos, visų pirma iš jos gyvųjų laboratorijų ir veiklos, skirtos dirvožemio stebėsenai, švietimui dirvožemio klausimais ir piliečių dalyvavimui remti;

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl direktyvos 42 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(42) siekiant užtikrinti įvairių pagal kitus Sąjungos teisės aktus priimtų priemonių, kurios gali daryti poveikį dirvožemio būklei, ir priemonių, kurių turi būti imtasi siekiant tvariai valdyti ir atkurti dirvožemius Sąjungoje, sinergiją, valstybės

Pakeitimas

(40) siekiant užtikrinti, kad būtų įgyvendinama geriausia tvaraus dirvožemio valdymo praktika, ***ir jeigu ji dar nėra įgyvendinama***, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės atidžiai stebėtų dirvožemio tvarkymo praktikos poveikį ir prireikus pakoreguotų praktiką ir rekomendacijas, atsižvelgdamos į naujas mokslinių tyrimų ir inovacijų žinias. Šiuo atžvilgiu tikimasi vertingo indėlio iš programos „Europos horizontas“ Europos dirvožemio būklės gerinimo misijos, visų pirma iš jos gyvųjų laboratorijų ir veiklos, skirtos dirvožemio stebėsenai, švietimui dirvožemio klausimais ir piliečių dalyvavimui remti;

narės turėtų užtikrinti, kad tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktika derėtų su nacionaliniais atkūrimo planais, priimtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) .../...⁵³ +, strateginiais planais, kuriuos valstybės narės turi parengti pagal bendrą žemės ūkio politiką pagal Reglamentą (ES) 2021/2115, nustatytoms pažeidžiamoms zonoms skirtais geros žemės ūkio praktikos kodeksais ir veiksmų programomis, priimtomis pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB⁵⁴, apsaugos priemonėmis ir prioritetinių veiksmų programa, nustatytomis „Natura 2000“ teritorijoms pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB⁵⁵, priemonėmis, skirtomis gerai ekologiškai ir cheminei būklei pasiekti vandens telkiniuose, įtrauktuose į upių baseinų valdymo planus, parengtus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB⁵⁶, potvynių rizikos valdymo priemonėmis, nustatytomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/60/EB⁵⁷, sausrų valdymo planais, propaguojamais Sąjungos prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje⁵⁸, nacionalinių veiksmų programų, parengtų pagal Jungtinių Tautų konvencijos dėl kovos su dykumėjimu 10 straipsnį, **tikslais, nustatytais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/841⁵⁹ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/842⁶⁰**, integruotais nacionaliniais energetikos ir klimato srities veiksmų planais, parengtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1999⁶¹, nacionalinėmis oro taršos kontrolės programomis, parengtomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/2284⁶², rizikos vertinimais ir nelaimių rizikos valdymo planavimu, nustatytais pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1313/2013/ES⁶³, ir nacionaliniais veiksmų planais, parengtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) .../...⁶⁴+. Tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktika turėtų būti kuo labiau

narės turėtų užtikrinti, kad tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktika derėtų su nacionaliniais atkūrimo planais, priimtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) .../...⁵³ +, strateginiais planais, kuriuos valstybės narės turi parengti pagal bendrą žemės ūkio politiką pagal Reglamentą (ES) 2021/2115, nustatytoms pažeidžiamoms zonoms skirtais geros žemės ūkio praktikos kodeksais ir veiksmų programomis, priimtomis pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB⁵⁴, apsaugos priemonėmis ir prioritetinių veiksmų programa, nustatytomis „Natura 2000“ teritorijoms pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB⁵⁵, priemonėmis, skirtomis gerai ekologiškai ir cheminei būklei pasiekti vandens telkiniuose, įtrauktuose į upių baseinų valdymo planus, parengtus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB⁵⁶, potvynių rizikos valdymo priemonėmis, nustatytomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/60/EB⁵⁷, sausrų valdymo planais, propaguojamais Sąjungos prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje⁵⁸, nacionalinių veiksmų programų, parengtų pagal Jungtinių Tautų konvencijos dėl kovos su dykumėjimu 10 straipsnį, integruotais nacionaliniais energetikos ir klimato srities veiksmų planais, parengtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1999⁶¹, nacionalinėmis oro taršos kontrolės programomis, parengtomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/2284⁶², rizikos vertinimais ir nelaimių rizikos valdymo planavimu, nustatytais pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1313/2013/ES⁶³, ir nacionaliniais veiksmų planais, parengtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) .../...⁶⁴+. Tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktika turėtų būti kuo labiau integruota į šias programas, planus ir priemones tiek, kiek ja prisidedama prie jų tikslų įgyvendinimo. Todėl atitinkami rodikliai ir duomenys, pavyzdžiui, su

integuota į šias programas, planus ir priemones tiek, kiek ja prisidedama prie jų tikslų įgyvendinimo. Todėl atitinkami rodikliai ir duomenys, pavyzdžiui, su dirvožemiu susiję rezultato rodikliai pagal BŽŪP reglamentą ir statistiniai žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos duomenys, teikiami pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2379⁶⁵, turėtų būti prieinami kompetentingoms institucijoms, atsakingoms už tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktiką ir dirvožemio būklės vertinimą, kad šie duomenys ir rodikliai būtų tarpusavyje susieti ir taip būtų galima kuo tiksliau įvertinti pasirinktų priemonių veiksmingumą;

⁵³ Leidinių biurui: prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022) 304 pateikto Reglamento dėl gamtos atkūrimo numerį, o išnašoje – to reglamento numerį, datą, antraštę ir OL nuorodą.

⁵⁴ 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenių apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, 1991 12 31, p. 1).

⁵⁵ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

⁵⁶ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1–73).

⁵⁷ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo (OL L 288, 2007 11 6, p. 27).

⁵⁸ Europos Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“,

dirvožemiu susiję rezultato rodikliai pagal BŽŪP reglamentą ir statistiniai žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos duomenys, teikiami pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2379⁶⁵, turėtų būti prieinami kompetentingoms institucijoms, atsakingoms už tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktiką ir dirvožemio būklės vertinimą, kad šie duomenys ir rodikliai būtų tarpusavyje susieti ir taip būtų galima kuo tiksliau įvertinti pasirinktų priemonių veiksmingumą;

⁵³ Leidinių biurui: prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022) 304 pateikto Reglamento dėl gamtos atkūrimo numerį, o išnašoje – to reglamento numerį, datą, antraštę ir OL nuorodą.

⁵⁴ 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenių apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, 1991 12 31, p. 1).

⁵⁵ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

⁵⁶ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1–73).

⁵⁷ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo (OL L 288, 2007 11 6, p. 27).

⁵⁸ Europos Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“,

COM(2021) 82 final.

59 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 ir Sprendimas Nr. 529/2013/ES (OL L 156, 2018 6 19, p. 1).

60 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 156, 2018 6 19, p. 26).

61 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

62 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL L 344, 2016 12 17, p. 1).

63 2013 m. gruodžio 17 d. Europos

COM(2021) 82 final.

61 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

62 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL L 344, 2016 12 17, p. 1).

63 2013 m. gruodžio 17 d. Europos

Parlamento ir Tarybos sprendimas
Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės
saugos mechanizmo (OL L 347,
2013 12 20, p. 924).

⁶⁴ + *Leidinių biurui*: tekste prašom įrašyti
dokumente COM(2022) 305 pateikto
Reglamento dėl tausiojo augalų apsaugos
produktų naudojimo, kuriuo iš dalies
keičiamas Reglamentas (ES) 2021/2115,
numerį, o išnašoje – tos direktyvos numerį,
datą, antraštę ir OL nuorodą.

⁶⁵ Reglamentas (ES) 2022/2379 dėl žemės
ūkio sąnaudų ir produkcijos statistikos.

Parlamento ir Tarybos sprendimas
Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės
saugos mechanizmo (OL L 347,
2013 12 20, p. 924).

⁶⁴ + *Leidinių biurui*: tekste prašom įrašyti
dokumente COM(2022) 305 pateikto
Reglamento dėl tausiojo augalų apsaugos
produktų naudojimo, kuriuo iš dalies
keičiamas Reglamentas (ES) 2021/2115,
numerį, o išnašoje – tos direktyvos numerį,
datą, antraštę ir OL nuorodą.

⁶⁵ Reglamentas (ES) 2022/2379 dėl žemės
ūkio sąnaudų ir produkcijos statistikos.

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl direktyvos 48 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(48) skaidrumas yra esminė dirvožemio politikos dalis, užtikrinanti visuomenės atskaitomybę ir informuotumą, sąžiningas rinkos sąlygas ir pažangos stebėseną. Todėl valstybės narės turėtų sukurti ir tvarkyti nacionalinį užterštų teritorijų ir potencialiai užterštų teritorijų registrą, kuriame būtų su konkrečia teritorija susijusi informacija, kuri turėtų būti viešai prieinama internetinėje georeferencinio erdvinio pagrindo duomenų bazėje. Registre turėtų būti pateikiama informacija, būtina, kad visuomenė būtų informuojama apie potencialiai užterštų teritorijų ir užterštų teritorijų buvimą ir tvarkymą. Kadangi dirvožemio užtarša potencialiai užterštose teritorijose dar nepatvirtinta, o tik įtariama, visuomenei turi būti tinkamai pranešta apie užterštų teritorijų ir potencialiai užterštų teritorijų skirtumą ir jis turi būti gerai paaiškintas, kad nekiltų nereikalingo susirūpinimo;

Pakeitimas

(48) skaidrumas yra esminė dirvožemio politikos dalis, užtikrinanti visuomenės atskaitomybę ir informuotumą, sąžiningas rinkos sąlygas ir pažangos stebėseną. Todėl valstybės narės turėtų sukurti ir tvarkyti nacionalinį užterštų teritorijų ir potencialiai užterštų teritorijų registrą, kuriame būtų su konkrečia teritorija susijusi informacija, kuri turėtų būti viešai prieinama internetinėje georeferencinio erdvinio pagrindo duomenų bazėje, ***neatskleidžiant teritorijos savininko tapatybės***. Registre turėtų būti pateikiama informacija, būtina, kad visuomenė būtų informuojama apie potencialiai užterštų teritorijų ir užterštų teritorijų buvimą ir tvarkymą. Kadangi dirvožemio tarša potencialiai užterštose teritorijose dar nepatvirtinta, o tik įtariama, visuomenei turi būti tinkamai pranešta apie užterštų teritorijų ir potencialiai užterštų teritorijų skirtumą ir jis turi būti gerai paaiškintas, kad nekiltų nereikalingo susirūpinimo;

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl direktyvos 49 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(49) Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 19 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybės narės numato teisių gynimo priemonės, būtinas užtikrinant veiksmingą teisminę apsaugą Sąjungos teisei priklausančiose srityse. Be to, pagal Konvenciją dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismą aplinkosaugos klausimais (Orhuso konvencija)⁶⁸ suinteresuotosios visuomenės nariai turėtų turėti teisę kreiptis į teismą, kad būtų geriau saugoma teisė gyventi aplinkoje, tinkamoje žmonių sveikatai ir gerovei;

⁶⁸ Konvencija dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (OL L 124, 2005 5 17).

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl direktyvos 50 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(50) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024⁶⁹ suteikiami įgaliojimai skelbti viešojo sektoriaus duomenis nemokamai ir atviraisiais formatais. Bendras tikslas – toliau stiprinti ES duomenų ekonomiką didinant viešojo sektoriaus duomenų, kuriuos galima pakartotinai naudoti, kiekį, užtikrinant sąžiningą konkurenciją ir lengvą prieigą prie viešojo sektoriaus informacijos, taip pat stiprinant

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas

Išbraukta.

duomenimis grindžiamas tarpvalstybines inovacijas. Pagrindinis principas yra tas, kad valdžios sektoriaus duomenys turėtų būti atviri pagal standartą ir pagal pritaikymą. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB⁷⁰ siekiama užtikrinti teisę susipažinti su aplinkos informacija valstybėse narėse pagal Orhuso konvenciją. Orhuso konvencija ir Direktyva 2003/4/EB apima plataus pobūdžio pareigas, susijusias tiek su informacijos apie aplinką teikimu to paprašius, tiek su aktyvia tokios informacijos sklaida. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB⁷¹ aprėptis taip pat yra plati, apimanti dalijimąsi erdvine informacija, įskaitant įvairių aplinkos aspektų duomenų rinkinius. Svarbu, kad šios direktyvos nuostatos, susijusios su prieiga prie informacijos ir dalijimosi duomenimis tvarka, papildytų tas direktyvas ir nesukurtų atskiro teisinio režimo. Todėl šios direktyvos nuostatos dėl visuomenės informavimo ir informacijos apie įgyvendinimo stebėseną neturėtų daryti poveikio direktyvoms (ES) 2019/1024, 2003/4/EB ir 2007/2/EB;

⁶⁹ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

⁷⁰ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

⁷¹ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl direktyvos 51 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(51) siekiant užtikrinti būtiną dirvožemio būklės stebėsenos, tvaraus dirvožemio valdymo ir užterštų teritorijų tvarkymo taisyklių pritaikymą, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiama ši direktyva, siekiant dirvožemio būklės stebėsenos metodikas, tvaraus dirvožemio valdymo principų sąrašą, orientacinį rizikos mažinimo priemonių sąrašą, konkrečios teritorijos rizikos vertinimo etapus ir reikalavimus bei užterštų teritorijų ir potencialiai užterštų teritorijų registro turinį pakoreguoti pagal technikos ir mokslo pažangą. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁷² nustatytais principais. Visų pirma, siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

Išbraukta.

⁷² 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl direktyvos 53 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(53) praėjus **6 metams** nuo šios direktyvos įsigaliojimo, Komisija, remdamasi dirvožemio būklės vertinimo rezultatais, turėtų atlikti įrodymais pagrįstą vertinimą ir prireikus peržiūrėti šią direktyvą. Atliekant vertinimą visų pirma turėtų būti vertinamas poreikis nustatyti konkretesnius reikalavimus siekiant užtikrinti, kad **prastos būklės** dirvožemis būtų atkurtas ir būtų pasiektas tikslas iki 2050 m. užtikrinti gerą dirvožemių būklę. **Atliekant vertinimą taip pat turėtų būti įvertintas poreikis pagal mokslo ir technikos pažangą pakoreguoti geros būklės dirvožemio apibrėžtį, įtraukiant nuostatas dėl tam tikrų deskriptorių ar kriterijų, remiantis naujais su dirvožemio apsauga susijusiais moksliniais įrodymais arba reaguojant į problemą kurioje nors valstybėje narėje, iškilusių dėl naujų aplinkos ar klimato sąlygų. Remiantis Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 dalimi, šis vertinimas turėtų būti grindžiamas veiksmingumu, efektyvumu, aktualumu, nuoseklumu ir pridėtinės vertės kriterijais ir turėtų būti naudojamas kaip pagrindas galimų papildomų priemonių poveikiui įvertinti;**

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl direktyvos 54 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(54) norint įgyvendinti viziją iki 2050 m. pasiekti **gerą** viso dirvožemio būklę ir ilguoju laikotarpiu užtikrinti dirvožemio paslaugas visoje Sąjungoje, būtina, kad visos valstybės narės imtųsi

Pakeitimas

(53) praėjus **15 metų** nuo šios direktyvos įsigaliojimo, Komisija, remdamasi dirvožemio būklės vertinimo rezultatais, turėtų atlikti įrodymais pagrįstą vertinimą ir prireikus peržiūrėti šią direktyvą. Atliekant vertinimą visų pirma turėtų būti vertinamas poreikis nustatyti konkretesnius reikalavimus siekiant užtikrinti, kad **nualintas** dirvožemis būtų atkurtas ir būtų pasiektas tikslas iki 2050 m. užtikrinti gerą dirvožemių būklę;

koordinuotų priemonių. ***Paaiškėjo, kad pavienių valstybių narių veiksmų nepakanka, nes dirvožemio degradacija tęsiasi ir netgi didėja. Kadangi šios direktyvos tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones.*** Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl direktyvos 55 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

koordinuotų priemonių. ***Iš pavienių valstybių narių veiksmų paaiškėjo, kad reikia daugiau laiko, nes dirvožemio būklė dėl jo nejudrumo gerėja gana lėtai.*** Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

Pakeitimas

(55a) tikimasi, kad gyvosios laboratorijos veiks Europoje tam tikru tankiu; taip pat galima tikėtis, kad jos prisidės prie stebėsenos pastangų ir gerosios praktikos sklaidos bei paramos jos taikymui. Gyvosios laboratorijos galėtų atlikti lemiamą vaidmenį, visų pirma remiant didžiąją dalį ūkininkų ir žemės valdytojų, kurie sunkiai gali gauti žinių ir neturi finansinių galimybių pradėti taikyti dirvožemio būklės atkūrimo praktiką;

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl direktyvos 1 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Direktyvos tikslas – sukurti ***tvirtą ir*** nuoseklią dirvožemio stebėsenos sistemą, skirtą visiems dirvožemiams visoje ES, ir nuolat gerinti dirvožemio būklę Sąjungoje siekiant, kad ***iki 2050 m. ji taptų gera ir tokia išliktų ir taip*** būtų užtikrintos įvairios

Pakeitimas

1. Direktyvos tikslas – sukurti nuoseklią ***ir lanksčią*** dirvožemio stebėsenos sistemą, skirtą visiems dirvožemiams visoje ES, ir nuolat gerinti dirvožemio būklę Sąjungoje siekiant, kad, ***atsižvelgiant į technines įgyvendinimo***

dirvožemio ekosisteminės paslaugos tokiu mastu, kurio pakaktų aplinkos, socialiniams ir ekonominiams poreikiams patenkinti, klimato kaitos ir biologinės įvairovės nykimo poveikiui užkardyti arba sušvelninti ir atsparumui gaivalinėms nelaimėms bei apsirūpinimo maistu saugumui padidinti, ir kad dirvožemio tarša būtų sumažinta iki lygio, kuris nebelaikomas žalingu žmonių sveikatai ir aplinkai.

galimybes ir ekonominių proporcingumą bei numatomą paskirtį, būtų užtikrintos įvairios dirvožemio ekosisteminės paslaugos tokiu mastu, kurio pakaktų aplinkos, socialiniams ir ekonominiams poreikiams patenkinti, klimato kaitos ir biologinės įvairovės nykimo poveikiui užkardyti arba sušvelninti ir atsparumui gaivalinėms nelaimėms bei apsirūpinimo maistu saugumui padidinti, ir kad dirvožemio tarša būtų sumažinta iki lygio, kuris nebelaikomas žalingu žmonių sveikatai ir aplinkai.

Pakeitimas 36
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) tvariu dirvožemio valdymu;

Išbraukta.

Pakeitimas 37
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 2 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

c) užterštomis teritorijomis.

c) užterštų teritorijų stebėseną ir vertinimą.

Pakeitimas 38
Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Ši direktyva taikoma visiems dirvožemiams valstybių narių teritorijose.

Ši direktyva taikoma visiems dirvožemiams valstybių narių teritorijose, **kai įrodoma, kad ES veiksmai yra naudingesni nei valstybių narių nacionaliniai veiksmai.**

Pakeitimas 39

**Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 1 punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

1) dirvožemis – tarp pamatinės uolienos ir žemės paviršiaus **esantis viršutinis** Žemės **plutos sluoksnis, kurį** sudaro mineralinės dalelės, organinė medžiaga, **vanduo**, oras ir gyvi organizmai;

Pakeitimas

1) dirvožemis – tarp pamatinės uolienos ir žemės paviršiaus **esanti augalų šaknų zona** Žemės **plutoje, kurią** sudaro mineralinės dalelės, organinė medžiaga, **skystosios sudedamosios dalys**, oras ir gyvi organizmai, **neįskaitant požeminio vandens, vandeningųjų sluoksnių, vandens telkinių dugno ir žaliavų telkinių;**

**Pakeitimas 40
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 3 punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

3) ekosisteminės paslaugos – netiesioginis ekosistemų prisidėjimas prie ekonominės, socialinės, kultūrinės ir kitos naudos, kurią žmonės gauna iš tų ekosistemų;

Pakeitimas

3) ekosisteminės paslaugos – netiesioginis ekosistemų prisidėjimas prie ekonominės, socialinės, kultūrinės ir kitos naudos, kurią žmonės gauna iš tų ekosistemų, **atsižvelgiant į stebimos teritorijos ypatumus, susijusius su dirvožemio ir klimato sąlygomis, dirvožemio valdymu, o žemės ūkio plotų atveju – su pasėlių rūšimi;**

**Pakeitimas 41
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 4 punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

4) dirvožemio būklė – fizinė, cheminė ir biologinė dirvožemio būklė, **nuo kurios priklauso jo gebėjimas** funkcionuoti kaip būtinoji gyvybinė sistema ir teikti ekosistemines paslaugas;

Pakeitimas

4) dirvožemio būklė – fizinė, cheminė ir biologinė dirvožemio būklė, **apibūdinanti jo našumą ir gebėjimą** funkcionuoti kaip būtinoji gyvybinė sistema ir teikti ekosistemines paslaugas, **taip pat didinti maisto gamybos gyvybingumą, sykiu atsižvelgiant į žemės naudojimą ir žemės tipą bei prisitaikymą prie esamos ar numatomos dirvožemio funkcijos;**

Pakeitimas 42
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 5 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

5) tvarus dirvožemio valdymas – dirvožemio tvarkymo praktika, kurią taikant *išlaikomos* arba *gerinamos* dirvožemio *teikiamos ekosisteminės paslaugos, nesilpninant funkcijų, kuriomis sudaromos sąlygos tas paslaugas teikti, ir nekenkiant kitoms aplinkos savybėms;*

Pakeitimas

5) tvarus dirvožemio valdymas – dirvožemio tvarkymo praktika, kurią taikant *siekiami išlaikyti* arba *gerinti* dirvožemio *teikiamas ekosisteminės paslaugas atsižvelgiant į socialinį ir ekonominį poveikį;*

Pakeitimas 43
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 8 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

8) dirvožemių rajonas – valstybės narės teritorijos dalis, *kurių ribas* ta valstybė narė nustato pagal šią direktyvą;

Pakeitimas

8) dirvožemių rajonas – valstybės narės teritorijos dalis, *kurią* ta valstybė narė nustato pagal šią direktyvą *ir konsultuodamasi su vietos valdžios institucijomis, atsižvelgdama į esamą administracinio ir teritorinio valdymo struktūrą;*

Pakeitimas 44
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 9 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

9) dirvožemio būklės vertinimas – dirvožemio būklės vertinimas, grindžiamas dirvožemio deskriptorių matavimu arba apskaičiavimu;

Pakeitimas

9) dirvožemio būklės vertinimas – dirvožemio *biologinės ir našumo* būklės vertinimas, grindžiamas dirvožemio deskriptorių matavimu arba apskaičiavimu;

Pakeitimas 45
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 15 a punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

15a) naši žemės ūkio paskirties žemė – plotas, kuriame dirvožemio sąlygos buvo optimizuotos, kad būtų išlaikytos arba padidintos žemės ūkio gamybos teikiamos ekosisteminės paslaugos;

Pakeitimas 46
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 17 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

17) žemės užėmimas – natūralios ir pusiau natūralios žemės pavertimas nenatūralia žeme;

17) žemės užėmimas – natūralios ir pusiau natūralios žemės **bei našios žemės ūkio paskirties žemės** pavertimas nenatūralia žeme;

Pakeitimas 47
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 18 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

18) perdavimo funkcija – **matematinė** taisyklė, pagal kurią matavimo, atlikto taikant metodiką, kuri skiriasi nuo pamatinės metodikos, vertę galima konvertuoti į vertę, kuri būtų gauta atliekant dirvožemio matavimą pagal pamatinę metodiką;

18) perdavimo funkcija – taisyklė, pagal kurią matavimo, atlikto taikant metodiką, kuri skiriasi nuo pamatinės metodikos, vertę galima konvertuoti į vertę, kuri būtų gauta atliekant dirvožemio matavimą pagal pamatinę metodiką;

Pakeitimas 48
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 19 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

19) suinteresuotoji visuomenė – visuomenė, kuriai daro arba gali daryti poveikį dirvožemio degradacija arba kuri yra suinteresuota sprendimų priėmimo procedūromis, susijusiomis su šioje direktyvoje nustatytų įpareigojimų įgyvendinimu, įskaitant žemės savininkus

19) suinteresuotoji visuomenė – visuomenė, kuriai daro arba gali daryti poveikį dirvožemio degradacija arba kuri yra suinteresuota sprendimų priėmimo procedūromis, susijusiomis su šioje direktyvoje nustatytų įpareigojimų įgyvendinimu, įskaitant žemės savininkus,

ir žemės naudotojus, taip pat nevyriausybinės organizacijos, siekiančias gerinti žmonių sveikatos arba aplinkos apsaugą ir atitinkančias nacionalinės teisės reikalavimus;

žemės valdytojus ir žemės naudotojus, taip pat nevyriausybinės organizacijos, siekiančias gerinti žmonių sveikatos arba aplinkos apsaugą ir atitinkančias nacionalinės teisės reikalavimus;

Pakeitimas 49
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 20 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

20) dirvožemio **užtarša** – cheminės ar kitokios medžiagos koncentracija dirvožemyje, **galinti pakenkti** žmonių sveikatai arba aplinkai;

Pakeitimas

20) dirvožemio **tarša** – cheminės ar kitokios medžiagos koncentracija dirvožemyje, **kelianti pavojų** žmonių sveikatai arba **nepriimtina riziką** aplinkai;

Pakeitimas 50
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 1 dalies 1 pastraipą

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės visoje savo teritorijoje **nustato** dirvožemių rajonus.

Pakeitimas

Valstybės narės visoje savo teritorijoje **gali nustatyti** dirvožemių rajonus.

Pakeitimas 51
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 1 dalies 2 pastraipą

Komisijos siūlomas tekstas

Kiekvienos valstybės narės dirvožemių rajonų skaičius turi atitikti bent NUTS 1 lygio teritorinių vienetų, nustatytų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1059/2003, skaičių.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 52
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Nustatydamos dirvožemių rajonų geografinę apimtį, valstybės narės gali

Pakeitimas

2. Nustatydamos dirvožemių rajonų geografinę apimtį, valstybės narės gali

atsižvelgti į esamus administracinius vienetus *ir siekia, kad kiekvienas dirvožemių rajonas būtų vienalytis pagal šiuos parametrus:*

atsižvelgti į esamus administracinius vienetus, *kad išvengtų pernelyg didelės administracinės naštos, ir gali taikyti šiuos parametrus:*

Pakeitimas 53
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) žemės naudojimą arba žemės dangą, kaip vartojama žemės dangos ir žemės naudojimo statistinio tyrimo (LUCAS) programoje.

Pakeitimas

d) žemės naudojimą arba žemės dangą, kaip vartojama žemės dangos ir žemės naudojimo statistinio tyrimo (LUCAS) programoje *arba jau taikomoje nacionalinėje programoje;*

Pakeitimas 54
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 dalies d a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

da) atokių salyno regionų su tarp jų pasklidusiomis salomis buvimą, kai kiekviena sala atitinka tam tikrą dirvožemių rajoną;

Pakeitimas 55
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 dalies d b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

db) dirvos nuolydį;

Pakeitimas 56
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 dalies d c punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

dc) programos „Copernicus“ naudojimą nustatant dirvožemių rajonus;

Pakeitimas 57
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Komisija teikia:

a) pateikus prašymą, mokslinių tyrimų duomenis ir pagalbą valstybėms narėms nustatant dirvožemių rajonus visoje jų teritorijoje;

b) paramą valstybėms narėms, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi nuoseklaus tarpvalstybinio požiūrio dėl dirvožemių rajonų, ir padeda suderinti stebėsenos sistemas, perdavimo funkcijas, stebėsenos planavimą ir ekologinės būklės klasifikavimą I priede išvardytų dirvožemio deskriptorių lygmeniu.

Pakeitimas 58
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės paskiria kompetentingas institucijas, atitinkamu lygmeniu atsakingas už šioje direktyvoje nustatytų pareigų vykdymą.

Valstybės narės, **kai taikoma, kartu su regionų valdžios institucijomis, ne vėliau kaip ... [Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 18 mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos]** paskiria kompetentingas institucijas, atitinkamu lygmeniu atsakingas už šioje direktyvoje nustatytų pareigų vykdymą. **Įvairių valstybių narių kompetentingos institucijos užtikrina veiksmingą tarpvalstybinį bendradarbiavimą dirvožemių rajonų, besiribojančių su kaimynine valstybe nare, srityje, kad galėtų vykdyti šioje direktyvoje nustatytas pareigas.**

Pakeitimas 59
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės *kiekvienam* pagal 4 straipsnį *nustatytam* dirvožemių rajonui *paskiria po vieną kompetentingą instituciją*.

Pakeitimas

Valstybės narės *praneša Komisijai apie paskirtas kompetentingas institucijas* pagal 4 straipsnį *nustatytiems* dirvožemių rajonams. *Komisija nepagrįstai nedelsdama kompetentingų institucijų sąrašą paskelbia savo interneto svetainėje. Šį sąrašą Komisija reguliariai atnaujina remdamasi iš valstybių narių gaunama atnaujinta informacija.*

Pakeitimas 60
**Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės nustato pagal 4 straipsnio 1 dalį nustatytais dirvožemių rajonais *grindžiamą stebėsenos sistemą*, siekdamos užtikrinti, kad pagal šį straipsnį ir I bei II priedus būtų vykdoma reguliari ir nuodugni dirvožemio būklės stebėseną.

Pakeitimas

1. Valstybės narės nustato *stebėsenos sistemą, kuri gali būti grindžiama* pagal 4 straipsnio 1 dalį nustatytais dirvožemių rajonais, siekdamos užtikrinti, kad pagal šį straipsnį ir I bei II priedus būtų vykdoma reguliari ir nuodugni dirvožemio būklės stebėseną.

**Pakeitimas 61
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 2 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės stebi dirvožemio būklę ir žemės užėmimą kiekviename dirvožemių rajone.

Pakeitimas

2. Valstybės narės stebi dirvožemio būklę ir žemės užėmimą kiekviename dirvožemių rajone. *Dėl minėtos stebėsenos veiklos neturi būti užkraunama jokia ekonominė našta dirvožemio valdytojams.*

**Pakeitimas 62
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 3 dalies d punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

d) šio straipsnio 5 dalyje nurodytais tolimojo stebėjimo duomenimis ir

Pakeitimas

d) šio straipsnio 5 dalyje nurodytais *mokliškai patvirtintais* tolimojo stebėjimo

produktais, jei taikoma;

duomenimis ir produktais, jei taikoma;

Pakeitimas 63
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 3 dalies e a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ea) pirmenybė turėtų būti teikiama esamoms nacionalinėms stebėsenos sistemoms;

Pakeitimas 64
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4. Siekdama padėti valstybėms narėms stebėti dirvožemio būklę Komisija, atitinkamoms valstybėms narėms sutikus, reguliariai atlieka in situ paimtų dirvožemio ėminių matavimus, remdamasi 7 ir 8 straipsniuose nurodytais atitinkamais deskriptoriais ir metodikomis. Kai valstybė narė duoda sutikimą pagal šią dalį, ji užtikrina, kad Komisija galėtų atlikti tokį in situ dirvožemio ėminių ėmimą.

Išbraukta.

Pakeitimas 65
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 6 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6. Remdamosi turimais duomenimis, Komisija ir EAA per dvejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo sukuria skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, kuriame georeferencinio erdvinio pagrindo formatu suteikiama prieiga **bent** prie esamų dirvožemio būklės duomenų, gautų iš:

6. Remdamosi turimais duomenimis, Komisija ir EAA per dvejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo sukuria skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, kuriame **nuasmenintu** georeferencinio erdvinio pagrindo formatu, **neatskleidžiant teritorijos savininko tapatybės**, suteikiama prieiga prie esamų dirvožemio būklės duomenų, gautų iš:

Pakeitimas 66
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 6 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) šio straipsnio 4 dalyje nurodytų dirvožemio matavimų;

Išbraukta.

Pakeitimas 67
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

7. 6 dalyje nurodytame skaitmeniniame dirvožemio būklės duomenų portale taip pat gali būti suteikta prieiga ne tik prie toje dalyje nurodytų duomenų, bet ir kitų su dirvožemio būkle susijusių duomenų, jei jais buvo dalijamasi arba jie buvo surinkti laikantis Komisijos pagal 8 dalį nustatytų formatų arba metodų.

Išbraukta.

Pakeitimas 68
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 8 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

8. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi dalijimosi 7 dalyje nurodytais duomenimis ir jų rinkimo, taip pat tų duomenų integravimo į skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą formatai arba metodai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Išbraukta.

Pakeitimas 69
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Stebėdamos ir vertindamos dirvožemio būklę valstybės narės **taiko** I priede išvardytus dirvožemio deskriptorius ir dirvožemio būklės kriterijus.

Pakeitimas

Stebėdamos ir vertindamos dirvožemio būklę valstybės narės **gali taikyti tuos** I priede išvardytus dirvožemio deskriptorius ir dirvožemio būklės kriterijus, **kurie geriausiai apibūdina kiekvieno dirvožemio tipo dirvožemio charakteristikas nacionaliniu lygmeniu.**

Stebėdamos žemės užėmimą valstybės narės taiko I priede nurodytus žemės užėmimo ir dirvožemio sandarinimo rodiklius.

Pakeitimas 70
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės I priedo A dalyje nurodytus dirvožemio deskriptorius ir dirvožemio būklės kriterijus gali koreguoti pagal specifikacijas, pateiktas I priedo A dalies antrame ir trečiame stulpeliuose.

Pakeitimas

2. Valstybės narės I priedo A dalyje nurodytus dirvožemio deskriptorius ir dirvožemio būklės kriterijus gali koreguoti pagal **dirvožemio būklės nacionalines ir vietas** specifikacijas, pateiktas I priedo A dalies antrame ir trečiame stulpeliuose.

Pakeitimas 71
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Valstybės narės **pagal I priedo B dalies trečiame stulpelyje išdėstytas nuostatas nustato** dirvožemio būklės kriterijus I priedo B dalyje išvardytiems dirvožemio deskriptoriams.

Pakeitimas

4. Valstybės narės dirvožemio būklės kriterijus I priedo B dalyje išvardytiems dirvožemio deskriptoriams **nustato pagal vietas poreikius.**

Pakeitimas 72
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

5. Valstybės narės stebėsenos tikslais gali nustatyti papildomus dirvožemio deskriptorius ir žemės užėmimo rodiklius, įskaitant I priedo C ir D dalyse išvardytus neprivalomus deskriptorius ir rodiklius, bet jais neapsiribojant (toliau – papildomi dirvožemio deskriptoriai ir papildomi žemės užėmimo rodikliai).

Išbraukta.

Pakeitimas 73

**Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 5 a dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

5a. Valstybės narės gali pritaikyti 1–4 dalyse nurodytus dirvožemio deskriptorius ir dirvožemio būklės kriterijus, taikomus našiai žemės ūkio paskirties žemei socialinio, aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo tikslais.

Pakeitimas 74

**Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 6 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6. Pagal šio straipsnio 2–5 dalis nustatčiusios arba pakoregavusios dirvožemio deskriptorius, žemės užėmimo rodiklius ar dirvožemio būklės kriterijus, valstybės narės apie tai informuoja Komisiją.

6. Pagal šio straipsnio 2–4 dalis nustatčiusios arba pakoregavusios dirvožemio deskriptorius, žemės užėmimo rodiklius ar dirvožemio būklės kriterijus, valstybės narės apie tai informuoja Komisiją.

Pakeitimas 75

**Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Valstybės narės, taikydamos II priedo A dalyje nustatytą metodiką, nustato

1. Valstybės narės, taikydamos II priedo A dalyje nustatytą metodiką **ir atsižvelgdamos į rizikos vertinimus,**

ėminių ėmimo taškus.

pagrįstus esamomis stebėsenos sistemomis, nustato ėminių ėmimo taškus.

Pakeitimas 76
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 3 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės gali taikyti ne tik pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytas, bet ir kitas metodikas *su sąlyga, kad egzistuoja patvirtintos perdavimo funkcijos*, jei reikalaujama II priedo B dalies ketvirtame stulpelyje.

Pakeitimas

Valstybės narės gali taikyti ne tik pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytas, bet ir kitas *lygiavertes* metodikas, jei reikalaujama II priedo B dalies ketvirtame stulpelyje.

Pakeitimas 77
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 5 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad ne rečiau kaip kas *5 metus būtų atliekami nauji dirvožemio matavimai*.

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad *nauji dirvožemio matavimai būtų atliekami* ne rečiau kaip kas *10 metų arba pakankamais intervalais, atitinkančiais ėminių ėmimo intervalus*.

Pakeitimas 78
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 5 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad žemės užėmimo ir dirvožemio sandarinimo rodiklių vertė būtų atnaujinama bent kartą per metus.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 79
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas II priedas, siekiant jame nurodytas pamatines metodikas pakoreguoti pagal mokslo ir technikos pažangą, visų pirma tais atvejais, kai dirvožemio deskriptorių vertės galima nustatyti taikant 6 straipsnio 5 dalyje nurodytą tolimąjį stebėjimą.

Išbraukta.

Pakeitimas 80
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės *visuose savo dirvožemių rajonuose* vertina dirvožemio būklę, remdamosi duomenimis, surinktais vykdant 6, 7 ir 8 straipsniuose nurodytą stebėseną pagal kiekvieną I priedo A ir B dalyse nurodytą dirvožemio deskriptorių.

Valstybės narės taip pat atsižvelgia į duomenis, surinktus atliekant 14 straipsnyje nurodytus dirvožemio tyrimus.

Valstybės narės užtikrina, kad dirvožemio būklės vertinimai būtų atliekami ne rečiau kaip kas **5 metus** ir kad pirmasis dirvožemio būklės vertinimas būtų atliktas ne vėliau kaip ... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **5 metai** po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas 81
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės, *kai taikoma, kartu su regionų valdžios institucijomis*, vertina dirvožemio būklę, *susijusių su numatyta savo dirvožemių funkcija*, remdamosi duomenimis, surinktais vykdant 6, 7 ir 8 straipsniuose nurodytą stebėseną pagal kiekvieną I priedo A ir B dalyse nurodytą dirvožemio deskriptorių, *ir atsižvelgdamos į pagrįstus žemės naudojimo pokyčius ėminių ėmimo vietose bei gamtines ir istorines dirvožemio sąlygas*.

Valstybės narės taip pat atsižvelgia į duomenis, surinktus atliekant 14 straipsnyje nurodytus dirvožemio tyrimus.

Valstybės narės užtikrina, kad dirvožemio būklės vertinimai būtų atliekami ne rečiau kaip kas **10 metų** ir kad pirmasis dirvožemio būklės vertinimas būtų atliktas ne vėliau kaip ... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **10 metų** po direktyvos įsigaliojimo dienos).

2. *Dirvožemis laikomas geros būklės pagal šią direktyvą, jeigu tenkinamos šios kumuliacinės sąlygos:*

a) visų I priedo A dalyje išvardytų dirvožemio deskriptorių vertės atitinka toje dalyje nustatytus ir, kai taikoma, pagal 7 straipsnį pakoreguotus kriterijus;

b) visų I priedo B dalyje išvardytų dirvožemio deskriptorių vertės atitinka pagal 7 straipsnį nustatytus kriterijus (geros būklės dirvožemis).

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, vertinant dirvožemį I priedo ketvirtame stulpelyje nurodytuose žemės plotuose, neatsižvelgiama į trečiame stulpelyje tam žemės plotui nustatytas vertes.

Dirvožemis yra prastos būklės, jei neatitinka bent vieno iš pirmoje pastraipoje nurodytų kriterijų (prastos būklės dirvožemis).

Išbraukta.

Pakeitimas 82

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės analizuoja I priedo C dalyje išvardytų dirvožemio deskriptorių vertes ir, atsižvelgdamos į atitinkamus duomenis ir turimas mokslo žinias, įvertina, ar esama kritinio ekosisteminių paslaugų praradimo.

Valstybės narės analizuoja I priedo D dalyje išvardytų žemės užėmimo ir dirvožemio sandarinimo rodiklių vertes ir įvertina jų poveikį ekosistemų funkcijų *praradimui ir Reglamente (ES) 2018/841 nustatytiems tikslams ir tiksliniams rodikliams.*

Pakeitimas 83

Pasiūlymas dėl direktyvos

Pakeitimas

Valstybės narės analizuoja I priedo C dalyje išvardytų dirvožemio deskriptorių vertes ir, atsižvelgdamos į atitinkamus duomenis ir turimas mokslo žinias, įvertina, ar esama kritinio ekosisteminių paslaugų, *susijusių su numatyta dirvožemio funkcija*, praradimo.

Valstybės narės analizuoja I priedo D dalyje išvardytų žemės užėmimo ir dirvožemio sandarinimo rodiklių vertes ir įvertina jų poveikį ekosistemų funkcijų, *susijusių su numatyta dirvožemio funkcija*, praradimui.

9 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Remdamasi pagal šį straipsnį atliktu dirvožemio būklės vertinimu, kompetentinga institucija, prireikus koordinuodama veiksmus su vietos, regioninėmis ir nacionalinėmis valdžios institucijomis, **kiekviename dirvožemių rajone** nustato plotus, kurių dirvožemis yra prastos būklės, ir informuoja **visuomenę pagal 19 straipsnį**.

Pakeitimas

4. Remdamasi pagal šį straipsnį atliktu dirvožemio būklės vertinimu, kompetentinga institucija, prireikus koordinuodama veiksmus su vietos, regioninėmis ir nacionalinėmis valdžios institucijomis, nustato plotus, kurių dirvožemis yra prastos būklės, **palyginti su numatyta dirvožemių funkcija, ir tiesiogiai informuoja žemės savininkus ir žemės valdytojus**.

Pakeitimas 84

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. **Valstybės narės žemės savininkams ir valdytojams nustato savanoriško dirvožemio būklės sertifikavimo pagal šio straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas mechanizmą.**

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma suderinta dirvožemio būklės sertifikavimo forma. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 85

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Valstybės narės, atitinkamiems žemės savininkams ir žemės valdytojams **paprašius, jiems** pateikia 6–9 straipsniuose nurodytus dirvožemio būklės duomenis ir vertinimą, visų pirma siekdamas pagrįsti 10 straipsnio 3 dalyje nurodytas parengtas rekomendacijas.

Pakeitimas

6. Valstybės narės **per atitinkamą laikotarpį** atitinkamiems žemės savininkams ir žemės valdytojams **automatiškai** pateikia 6–9 straipsniuose nurodytus dirvožemio būklės duomenis ir vertinimą, visų pirma siekdamas pagrįsti 10 straipsnio 3 dalyje nurodytas parengtas

Pakeitimas 86
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

**1. Nuo (Leidinių biurui: prašome
įrašyti datą – 4 metai po šios direktyvos
įsigaliojimo dienos) valstybės narės,
atsižvelgdamos į dirvožemio tipą,
naudojimą ir būklę, imasi bent šių
priemonių:**

Išbraukta.

**a) laikydamosi III priede išvardytų
tvaraus dirvožemio valdymo principų
nustato tvaraus dirvožemio valdymo
praktiką, kuri turi būti laipsniškai
įgyvendinama visuose tvarkomo
dirvožemio plotuose, ir atsižvelgdama į
pagal 9 straipsnį atliktų dirvožemio
vertinimų rezultatus nustato atkūrimo
praktiką, kuri turi būti laipsniškai
įgyvendinama prastos būklės dirvožemio
plotuose;**

**b) apibrėžia neigiamą poveikį dirvožemio
būklei darančią dirvožemio tvarkymo ir
kitą praktiką, kurios turi vengti
dirvožemio valdytojai.**

**Apibrėždamos šioje dalyje nurodytą
praktiką ir priemones, valstybės narės
atsižvelgia į IV priede išvardytas
programas, planus, tikslus ir priemones,
taip pat į naujausias turimas mokslo
žinias, įskaitant pagal programą
„Europos horizontas“ vykdomos Europos
dirvožemio būklės gerinimo misijos
rezultatus.**

**Valstybės narės nustato sinergiją su IV
priede nurodytomis programomis, planais
ir priemonėmis. Rengiant IV priede
nurodytas programas, planus ir
priemones remiamasi dirvožemio būklės
stebėsenos duomenimis, dirvožemio
būklės vertinimų rezultatais, 9 straipsnyje
nurodyta analize ir tvaraus dirvožemio**

valdymo priemonėmis.

Valstybės narės užtikrina, kad pirmoje pastraipoje nurodytos praktikos rengimo procesas būtų atviras, įtraukus ir veiksmingas, taip pat kad į procesą būtų įtraukta suinteresuotoji visuomenė, visų pirma žemės savininkai ir valdytojai, ir jai būtų anksti sudarytos veiksmingos galimybės jame dalyvauti.

Pakeitimas 87

Pasiūlymas dėl direktyvos

10 straipsnio 2 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad dirvožemio valdytojams, žemės savininkams ir atitinkamoms institucijoms būtų nesunku gauti nešališkas ir nepriklausomas rekomendacijas tvaraus dirvožemio valdymo klausimais, dalyvauti mokomojoje veikloje ir stiprinti gebėjimus.

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad dirvožemio valdytojams, žemės savininkams, **žemės valdytojams** ir atitinkamoms institucijoms būtų nesunku gauti nešališkas ir nepriklausomas rekomendacijas tvaraus dirvožemio valdymo klausimais, dalyvauti mokomojoje veikloje ir stiprinti gebėjimus.

Pakeitimas 88

Pasiūlymas dėl direktyvos

10 straipsnio 2 dalies 2 pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) skatina **holistinio** dirvožemio tvarkymo koncepcijų mokslinius tyrimus ir įgyvendinimą;

Pakeitimas

b) skatina **tvaraus** dirvožemio tvarkymo koncepcijų mokslinius tyrimus, **inovacijas** ir įgyvendinimą;

Pakeitimas 89

Pasiūlymas dėl direktyvos

10 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės reguliariai vertina priemonių, kurių imtasi pagal šį straipsnį, veiksmingumą ir prireikus peržiūri ir pakoreguoja tas priemones, atsižvelgdamos į 6–9 straipsniuose

Pakeitimas

Išbraukta.

nurodytos dirvožemio būklės stebėsenos ir vertinimo rezultatus.

Pakeitimas 90
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas III priedas, siekiant tvaraus dirvožemio valdymo principus pakoreguoti pagal mokslo ir technikos pažangą.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 91
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės **užtikrina, kad užimant žemę būtų laikomasi šių principų:**

Pakeitimas

Valstybės narės **raginamos atsižvelgti į šiuos žemės užėmimo aspektus, kartu atsižvelgiant į vietos ypatumus:**

Pakeitimas 92
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies a punkto įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

a) kiek techniškai ir ekonomiškai įmanoma, vengti dirvožemio pajėgumo teikti įvairias ekosistemines paslaugas, įskaitant aprūpinimą maistu, praradimo arba tą praradimą sumažinti:

Pakeitimas

a) kiek techniškai, **socialiai** ir ekonomiškai įmanoma, vengti dirvožemio pajėgumo teikti įvairias ekosistemines paslaugas, įskaitant **žemės ūkį**, aprūpinimą maistu **ir tvarią miškotvarką**, praradimo arba tą praradimą sumažinti:

Pakeitimas 93
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

i) **kuo labiau** sumažinant žemės užėmimo veikiamą plotą,

Pakeitimas

i) **kai įmanoma**, sumažinant žemės užėmimo veikiamą plotą,

Pakeitimas 94

Pasiūlymas dėl direktyvos

11 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

ii) parenkant tokius plotus, kuriuose ekosisteminių funkcijų praradimas būtų kuo mažesnis, ir

Pakeitimas

ii) parenkant tokius plotus, kuriuose ekosisteminių funkcijų praradimas būtų kuo mažesnis, **atsižvelgiant į susijusios teritorijos socialinę bei ekonominę pusiausvyrą**, ir

Pakeitimas 95

Pasiūlymas dėl direktyvos

11 straipsnio 1 dalies a punkto iii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

iii) **žemę užimant taip, kad neigiamas poveikis dirvožemiui būtų kuo mažesnis;**

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 96

Pasiūlymas dėl direktyvos

11 straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) **kuo labiau kompensuoti** prarastą dirvožemio pajėgumą teikti įvairias ekosistemines paslaugas.

Pakeitimas

b) **kompensuoti žemės savininkams už** prarastą dirvožemio pajėgumą teikti įvairias ekosistemines paslaugas **ir (arba) gaminti maisto produktus.**

Pakeitimas 97

Pasiūlymas dėl direktyvos

12 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės valdo potencialiai užterštą teritorijų ir užterštą teritorijų

Pakeitimas

1. Valstybės narės valdo potencialiai užterštą teritorijų ir užterštą teritorijų

keliama riziką žmonių sveikatai ir aplinkai ir užtikrina, kad ji neviršytų priimtino lygio, atsižvelgdamos į dirvožemio užtaršos ir rizikos mažinimo priemonių, kurių imtasi pagal 15 straipsnio 4 dalį, poveikį aplinkai ir socialinį bei ekonominį poveikį.

keliama riziką žmonių sveikatai ir aplinkai ir užtikrina, kad ji neviršytų priimtino lygio, atsižvelgdamos į dirvožemio taršos ir rizikos mažinimo priemonių, kurių imtasi pagal 15 straipsnio 4 dalį, poveikį aplinkai ir socialinį bei ekonominį poveikį. ***Rizika žmogaus sveikatai visada turi būti vertinama priklausomai nuo dirvožemio naudojimo tipo.***

Pakeitimas 98
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 4 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) prašyti ištaisyti informaciją užterštų ir potencialiai užterštų teritorijų registre, nurodytame 16 straipsnyje.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 99
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Žemės savininkams ir žemės valdytojams turi būti suteikta galimybė pateikti atitinkamą informaciją apie galimai užterštą dirvožemį ir pagrindimą pagal 14 straipsnį.

Pakeitimas 100
Pasiūlymas dėl direktyvos
13 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės, remdamosi ***visomis turimomis priemonėmis*** surinktais įrodymais, sistemingai ir veikliai nustato visas teritorijas, kuriose įtariama dirvožemio ***užtarša*** (toliau – potencialiai užterštos teritorijos).

Pakeitimas

1. Valstybės narės, ***kai taikoma, kartu su regioninėmis ar vietos valdžios institucijomis***, remdamosi ***taikant tinkamas priemones ir nustatytas procedūras*** surinktais įrodymais, sistemingai ir veikliai nustato visas teritorijas, kuriose įtariama dirvožemio ***tarša*** (toliau – potencialiai užterštos

teritorijos).

Pakeitimas 101
Pasiūlymas dėl direktyvos
13 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės užtikrina, kad visos potencialiai užterštos teritorijos būtų nustatytos ne vėliau kaip (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 7 metai po direktyvos įsigaliojimo dienos) ir iki tos dienos tinkamai įtrauktos į 16 straipsnyje nurodytą registrą.

Pakeitimas

3. Valstybės narės, **kai taikoma, kartu su savo regioninėmis ar vietos valdžios institucijomis**, užtikrina, kad visos potencialiai užterštos teritorijos būtų nustatytos ne vėliau kaip (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 7 metai po direktyvos įsigaliojimo dienos) ir iki tos dienos tinkamai įtrauktos į 16 straipsnyje nurodytą registrą.

Pakeitimas 102
Pasiūlymas dėl direktyvos
14 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų atliekamas visų pagal 13 straipsnį nustatytų potencialiai užterštų teritorijų dirvožemio tyrimas.

Pakeitimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad, **kai tinkama ir laikantis prioritetų eilės tvarkos**, būtų atliekamas visų pagal 13 straipsnį nustatytų potencialiai užterštų teritorijų dirvožemio tyrimas.

Pakeitimas 103
Pasiūlymas dėl direktyvos
14 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės nustato taisykles, susijusias su dirvožemio tyrimų terminais, turiniu, forma ir prioritetų nustatymu. Tos taisyklės nustatomos atsižvelgiant į 12 straipsnyje nurodytą rizika grindžiamą metodą ir 13 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytą potencialios užtaršos riziką keliančios veiklos sąrašą.

Pakeitimas

Valstybės narės, **tinkamai atsižvelgdamos į poveikį aplinkai ir ekonominį bei socialinį poveikį**, nustato taisykles, susijusias su dirvožemio tyrimų terminais, turiniu, forma ir prioritetų nustatymu. Tos taisyklės nustatomos atsižvelgiant į 12 straipsnyje nurodytą rizika grindžiamą metodą ir 13 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytą potencialios taršos riziką

Valstybės narės atitinkamais atvejais dirvožemio tyrimu gali laikyti pagal Direktyvą 2010/75/ES parengtas pradinės būklės ataskaitas ir pagal ją įgyvendintas stebėsenos priemonės.

Pakeitimas 104
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Atsakinga kompetentinga institucija kiekvienoje pagal 14 straipsnį ar kitais būdais nustatytoje užterštoje teritorijoje atlieka būtent tos teritorijos dabartinio ir planuojamo žemės naudojimo vertinimą siekdama nustatyti, ar užteršta teritorija kelia nepriimtina riziką žmonių sveikatai arba aplinkai.

Pakeitimas 105
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Rizikos mažinimo priemonės gali būti V priede nurodytos priemonės. Priimdama sprendimą dėl tinkamų rizikos mažinimo priemonių, kompetentinga institucija atsižvelgia į prieinamų rizikos mažinimo priemonių sąnaudas, naudą, veiksmingumą, tinkamumą taikyti ilgesnį laiką ir techninį įgyvendinamumą.

keliančios veiklos sąrašą.

Valstybės narės atitinkamais atvejais dirvožemio tyrimu gali laikyti pagal Direktyvą 2010/75/ES parengtas pradinės būklės ataskaitas ir pagal ją įgyvendintas stebėsenos priemonės.

Pakeitimas

3. Atsakinga kompetentinga institucija kiekvienoje pagal 14 straipsnį ar kitais būdais nustatytoje užterštoje teritorijoje atlieka būtent tos teritorijos dabartinio ir planuojamo žemės naudojimo vertinimą siekdama nustatyti, ar užteršta teritorija kelia nepriimtina riziką žmonių sveikatai arba aplinkai. ***Kai tinkama, valstybės narės gali laikyti, kad pakanka vertinimų, atliktų laikantis Direktyvos 2011/92/ES ir (arba) Direktyvos 2010/75/ES, ir (arba) Direktyvos 2012/18/ES.***

Pakeitimas

5. Rizikos mažinimo priemonės gali būti V priede nurodytos priemonės. Priimdama sprendimą dėl tinkamų rizikos mažinimo priemonių ***ir vykdymo užtikrinimo terminų***, kompetentinga institucija atsižvelgia į ***dabartinį ir planuojamą žemės naudojimą***, prieinamų rizikos mažinimo priemonių sąnaudas, naudą, veiksmingumą, tinkamumą taikyti ilgesnį laiką ir techninį įgyvendinamumą. ***Kompetentinga institucija taip pat atsižvelgia į pagal Direktyvą 2012/18/ES ir (arba) Direktyvą 2010/75/ES jau įgyvendintas arba planuojamas***

priemonės.

Pakeitimas 106
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami V ir VI priedai, siekiant rizikos mažinimo priemonių sąrašą ir konkrečios teritorijos rizikos vertinimo reikalavimus pakoreguoti pagal mokslo ir technikos pažangą.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 107
Pasiūlymas dėl direktyvos
16 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Ne vėliau kaip ... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 4 metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos), valstybės narės, laikydamosi 2 dalies, sudaro užterštų teritorijų ***ir potencialiai užterštų teritorijų*** registrą.

Pakeitimas

1. Ne vėliau kaip ... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 4 metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos), valstybės narės, laikydamosi 2 dalies, sudaro užterštų teritorijų registrą.

Pakeitimas 108
Pasiūlymas dėl direktyvos
16 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės viešai skelbia 1 ir 2 dalyse nurodytą registrą ir informaciją. Kompetentinga institucija gali atsisakyti atskleisti bet kokią informaciją arba apriboti jos atskleidimą, jei tenkinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/4/EB⁷⁹ 4 straipsnyje nustatytos sąlygos.

Registras skelbiamas internetinėje

Pakeitimas

Jei aktualu, valstybės narės viešai skelbia 1 ir 2 dalyse nurodytą registrą ir informaciją. Kompetentinga institucija gali atsisakyti atskleisti bet kokią informaciją arba apriboti jos atskleidimą, jei tenkinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/4/EB⁷⁹ 4 straipsnyje nustatytos sąlygos.

Registras skelbiamas internetinėje

georeferencinio erdvinio pagrindo duomenų bazėje.

georeferencinio erdvinio pagrindo duomenų bazėje.

⁷⁹ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

⁷⁹ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

Pakeitimas 109 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **17 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Kadangi dirvožemio stebėseną, tvarus valdymas bei atkūrimas dėl savo pobūdžio yra prioritetinga sritis, šios direktyvos **įgyvendinimas remiamas pagal esamas Sąjungos finansines programas, laikantis taikomų jų taisyklių ir sąlygų.**

Pakeitimas

Kadangi dirvožemio stebėseną, tvarus valdymas bei atkūrimas dėl savo pobūdžio yra prioritetinga sritis, **Komisija ne vėliau kaip ... [Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 12 mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje nurodo Sąjungos lygmeniu prieinamus finansinius išteklius šiai direktyvai įgyvendinti. Laikotarpiui po 2027 m. turi būti skirti papildomi finansiniai ištekliai, kad būtų skatinamas tęstinis tvarus dirvožemio valdymas ir nuolatinis jo atkūrimas.**

Pakeitimas 110 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **18 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos įžanginė dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės kas 5 **metus** elektroniniu būdu Komisijai ir EAA teikia šiuos duomenis ir informaciją:

Pakeitimas

Valstybės narės kas 5 **arba 10 metų, priklausomai nuo to, koks laiko tarpas pakankamas, arba atitinkamu ėminių ėmimo intervalu**, elektroniniu būdu Komisijai ir EAA teikia šiuos duomenis ir informaciją:

Pakeitimas 111
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos c punkto įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

c) pažangos, padarytos toliau nurodytose srityse, santrauką:

Pakeitimas

c) ***bendrą*** pažangos, padarytos toliau nurodytose srityse, santrauką:

Pakeitimas 112
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos c punkto i papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

i) įgyvendinant tvaraus dirvožemio valdymo principus pagal 10 straipsnį;

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 113
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pirmosios ataskaitos pateikiamos ne vėliau kaip... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **5 metai** ir 6 mėnesiai po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas

Pirmosios ataskaitos pateikiamos ne vėliau kaip ... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **10 metų** ir 6 mėnesiai po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas 114
Pasiūlymas dėl direktyvos
19 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės viešai skelbia duomenis, gautus vykdant stebėseną pagal šios direktyvos 8 straipsnį, ir vertinimą pagal šios direktyvos 9 straipsnį, vadovaudamosi Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB⁸⁰ 11 straipsnio nuostatomis geografiškai tikslių duomenų atveju ir Direktyvos (ES) 2019/1024 5 straipsnio nuostatomis kitų duomenų atveju.

Pakeitimas

1. Valstybės narės, ***gavusios aiškių žemės savininko ir žemės valdytojo leidimą, apibendrinta ir nuasmeninta forma*** viešai skelbia ***atitinkamus*** duomenis, gautus vykdant stebėseną pagal šios direktyvos 8 straipsnį, ir vertinimą pagal šios direktyvos 9 straipsnį, ***laikydamosi Sąjungos teisės dėl asmens duomenų apsaugos ir*** vadovaudamosi Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB⁸⁰ 11 straipsnio nuostatomis

geografiškai tikslų duomenų atveju ir Direktyvos (ES) 2019/1024 5 straipsnio nuostatomis kitų duomenų atveju.

⁸⁰ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

⁸⁰ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

Pakeitimas 115

Pasiūlymas dėl direktyvos

19 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Komisija užtikrina, kad su dirvožemio būklės duomenimis, prieinamais per 6 straipsnyje nurodytą skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725⁸¹ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1367/2006⁸², **galėtų susipažinti visuomenė**.

⁸¹ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

⁸² 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir

Pakeitimas

2. Komisija užtikrina, kad su **atitinkamais** dirvožemio būklės duomenimis, prieinamais per 6 straipsnyje nurodytą skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, **visuomenė apibendrinta ir nuasmeninta forma galėtų susipažinti tik gavus aiškų žemės savininko ir žemės valdytojo sutikimą**, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725⁸¹ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1367/2006⁸².

⁸¹ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

⁸² 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir

organams (OL L 264, 2006 9 25, p. 13).

organams (OL L 264, 2006 9 25, p. 13).

Pakeitimas 116
Pasiūlymas dėl direktyvos
19 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės užtikrina, kad šios direktyvos 18 straipsnyje nurodyta informacija būtų nesunkiai prieinama visuomenei, laikantis Direktyvos 2003/4/EB, Direktyvos 2007/2/EB ir Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/1024⁸³.

⁸³ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 172, 2019 6 26, p. 56).

Pakeitimas 117
Pasiūlymas dėl direktyvos
20 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. **8, 10, 15 ir 16 straipsniuose** nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo šios direktyvos įsigaliojimo datos.

Pakeitimas 118
Pasiūlymas dėl direktyvos
20 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti **8, 10, 15 ir 16 straipsniuose** nurodytus deleguotuosius

Pakeitimas

3. **Tik jei gauna aiškų žemės savininko ir žemės valdytojo sutikimą**, valstybės narės užtikrina, kad šios direktyvos 18 straipsnyje nurodyta informacija būtų nesunkiai prieinama visuomenei **apibendrinta ir nuasmeninta forma**, laikantis Direktyvos 2003/4/EB, Direktyvos 2007/2/EB ir Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/1024⁸³.

⁸³ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 172, 2019 6 26, p. 56).

Pakeitimas

2. **16 straipsnyje** nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo šios direktyvos įsigaliojimo datos.

Pakeitimas

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti **16 straipsnyje** nurodytus deleguotuosius įgaliojimus.

įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

Pakeitimas 119
Pasiūlymas dėl direktyvos
20 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

Pakeitimas

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais, ***turinčiais ekspertinių žinių įvairaus žemės naudojimo, pvz., žemės ūkiui, miškininkystei ir miesto dirvožemiams, srityje***, vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

Pakeitimas 120
Pasiūlymas dėl direktyvos
20 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Pagal **8, 10, 15 ir 16 straipsnius** priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas [dviem mėnesiais].

Pakeitimas

6. Pagal **16 straipsnį** priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas [dviem mėnesiais].

Pakeitimas 121

**Pasiūlymas dėl direktyvos
22 straipsnis**

Komisijos siūlomas tekstas

22 straipsnis

Teisė kreiptis į teismą

Valstybės narės užtikrina, kad pagal nacionalinę teisę visuomenės nariai, turintys pakankamą interesą arba teigiantys, kad jų teisė yra pažeista, galėtų pasinaudoti peržiūros procedūra teisme arba kitoje pagal įstatymą įsteigtoje nepriklausomoje ir nešališkoje įstaigoje, kad užginčytų dirvožemio būklės vertinimo materialinį arba procesinį teisėtumą, priemones, kurių imtasi, ir bet kokią kompetentingų institucijų neveikimą.

Kas laikoma pakankamu interesu ir teisės pažeidimu, nustato valstybės narės, laikydamosi tikslo suteikti visuomenei plačias galimybes kreiptis į teismą. Taikant 1 dalį laikoma, kad bet kuri nevyriausybinė organizacija, propaguojanti aplinkos apsaugą ir atitinkanti reikalavimus pagal nacionalinę teisę, turi teises, kurios gali būti pažeistos, ir pakankamą interesą.

1 dalyje nurodytos peržiūros procedūros turi būti teisingos, nešališkos, savalaikės, nemokamos arba ne pernelyg brangios ir suteikiančios tinkamą ir veiksmingą teisinę gynybą, įskaitant, kai tinkama, veiksmų sustabdymą.

Valstybės narės užtikrina, kad visuomenei būtų prieinama praktinė informacija apie galimybę pasinaudoti šiame straipsnyje nurodytomis administracinės ir teisminės peržiūros procedūromis.

**Pakeitimas 122
Pasiūlymas dėl direktyvos
23 straipsnis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Išbraukta.

Sankcijos

1. Nedarant poveikio valstybių narių įpareigojimams pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/99/EB, valstybės narės nustato taisyklės dėl sankcijų, taikomų fiziniams ar juridiniams asmenims pažeidus nacionalines nuostatas, priimtas pagal šią direktyvą, ir užtikrina, kad tos taisyklės būtų įgyvendintos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.

2. 1 dalyje nurodytos sankcijos apima baudas, proporcingas pažeidimą padariusio juridinio asmens apyvartai arba fizinio asmens pajamoms. Baudų dydis apskaičiuojamas taip, kad būtų užtikrinta, jog dėl jų už pažeidimą atsakingas asmuo iš tiesų netektų iš tokio pažeidimo gautos ekonominės naudos. Juridinio asmens padaryto pažeidimo atveju tokios baudos turi būti proporcingos juridinio asmens metinei apyvartai atitinkamoje valstybėje narėje, atsižvelgiant, inter alia, į mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) ypatumus.

3. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį straipsnį nustatytomis sankcijomis būtų deramai atsižvelgiama į atitinkamai:

a) pažeidimo pobūdį, sunkumą ir mastą;

b) tai, ar pažeidimas padarytas tyčia, ar dėl aplaidumo;

c) gyventojus ar aplinką, kuriems pažeidimas padarė poveikį, atsižvelgiant į pažeidimo poveikį tikslui užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį.

4. Valstybės narės nepagrįstai nedelsdamos praneša Komisijai apie 1 dalyje nurodytas taisyklės bei priemones ir apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

Pakeitimas 123
Pasiūlymas dėl direktyvos
24 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Ne vėliau kaip (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **6 metai** po šios direktyvos įsigaliojimo dienos) Komisija atlieka šios direktyvos vertinimą, kurio metu įvertina pažangą siekiant jos tikslų **ir poreikį iš dalies pakeisti jos nuostatas, kad būtų nustatyti konkretesni reikalavimai siekiant užtikrinti, kad iki 2050 m. prastos būklės dirvožemis būtų atkurtas ir visi dirvožemiai taptų geros būklės**. Atliekant šį vertinimą atsižvelgiama, *inter alia*, į šiuos elementus:

Pakeitimas 124
Pasiūlymas dėl direktyvos
24 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) atotrūkio iki geros dirvožemio būklės užtikrinimo 2050 m. analizę;

Pakeitimas 125
Pasiūlymas dėl direktyvos
25 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi nuo ne vėliau kaip ... [Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **2 mėnesiai** po šios direktyvos įsigaliojimo dienos]. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Pakeitimas 126
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo 1 dalies 2 punktas

PE754.698v02-00

182/213

RR\1299395LT.docx

Pakeitimas

1. Ne vėliau kaip (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **15 metų** po šios direktyvos įsigaliojimo dienos) Komisija atlieka šios direktyvos vertinimą, kurio metu įvertina pažangą siekiant jos tikslų. Atliekant šį vertinimą atsižvelgiama, *inter alia*, į šiuos elementus:

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi nuo ne vėliau kaip ... [Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **5 metai** po šios direktyvos įsigaliojimo dienos]. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Komisijos siūlomas tekstas

2) grynasis užimtos žemės plotas – žemės plotas, gautas iš užimtos žemės atėmus renatūralizuotą užimtą žemę.

Pakeitimas

2) grynasis užimtos žemės plotas – žemės plotas, gautas iš užimtos žemės atėmus renatūralizuotą užimtą žemę.

Valstybės narės gali neįtraukti į šio priedo B ir C dalis dirvožemio deskriptorių, susijusių su dirvožemyje esančiu maistinių medžiagų kiekiu, atsižvelgdamos į tai, kad Direktyva 2000/60/EB ir Direktyva 91/676/EEB jau yra orientuotos į tvarų maistinių medžiagų valdymą.

Pakeitimas 127

**Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo A dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Dirvožemio degradacijos aspektas	Dirvožemio deskriptorius	Geros dirvožemio būklės kriterijai	Žemės plotai, dėl kurių nereikalaujama pasiekti susijusio kriterijaus
A dalis. Dirvožemio deskriptoriai su geros dirvožemio būklės kriterijais, nustatytais Sąjungos lygmeniu			
Druskėjimas	Elektrinis laidis (decisimensai vienam metrui)	< 4 dS m ⁻¹ , kai naudojamas matavimo įmirkusiame dirvožemio masės ekstrakto (eEC) metodas, arba lygiavertis kriterijus, jei naudojamas kitas matavimo metodas	Natūraliai druskingi žemės plotai Žemės plotai, kuriuos tiesiogiai paveikė jūros lygio kilimas
Dirvožemio erozija	Dirvožemio erozijos mastas (tonomis vienam hektarui per metus)	≤ 2 t ha ⁻¹ metai ⁻¹	Dykros ir kiti nevaldomi natūralios žemės plotai, išskyrus atvejus, kai jie kelia didelę nelaimių riziką

<i>Dirvožemio organinės anglies praradimas</i>	<i>Dirvožemio organinės anglies (DOA) koncentracija (g/kg)</i>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Organinio dirvožemio atveju: laikytis tokiems dirvožemiams nacionaliniu lygmeniu nustatytų tikslinių rodiklių pagal Reglamento (ES) .../...⁺ 4 straipsnio 1 dalį, 4 straipsnio 2 dalį ir 9 straipsnio 4 dalį.</i> – <i>Mineralinio dirvožemio atveju: DOA / molio santykis > 1/13;</i> <p><i>Valstybės narės gali taikyti korekcinį koeficientą, jei tai pateisinama dėl konkrečių dirvožemio tipų ar klimato sąlygų, atsižvelgdamos į faktinį DOA kiekį daugiamečiuose žolynuose.</i></p>	<i>Išimčių nėra.</i>
Podirvio susmėgimas	Podirvio piltinis tankis (viršutinė B arba E horizonto dalis ¹) valstybės narės gali pakeisti šį deskriptorių lygiaverčiu parametru (g/cm ³)	<p>Granuliometrinė Interv dirvožemio alas sudėtis²</p> <p>smėlis, rišlus <1.80 smėlis, priesmėlis, priemolis</p> <p>smėlingas <1.75 sunkus priemolis, priemolis, sunkus priemolis, dulkės, dulkiškas priemolis</p> <p>dulkiškas <1.65 priemolis, dulkiškas sunkus priemolis</p> <p>smėlingas <1.58 molis, dulkiškas molis, sunkus priemolis su 35–</p>	Netvarkomas dirvožemis natūralios žemės plotuose

45 % molio
molis <1.47

Jei valstybė narė dirvožemio deskriptorių „podirvio piltinis tankis“ pakeičia lygiaverčiu parametru, ji pasirinktam dirvožemio deskriptoriui priima geros dirvožemio būklės kriterijų, kuris yra lygiavertis kriterijui „podirvio piltinis tankis“.

+ Leidinių biurui: prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022) 304 pateikto Reglamento dėl gamtos atkūrimo numerį.

¹ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

² Kaip apibrėžta M. A. Arshad, B. Lowery and B. Grossman. 1996. *Physical tests for monitoring soil quality*, p. 123–142. In: J.W. Doran and A.J. Jones (eds.) *Methods for assessing soil quality*. Soil Sci. Soc. Am. Spec. Publ. 49. SSSA, Madison, WI.

Pakeitimas

Dirvožemio degradacijos aspektas	Dirvožemio deskriptorius	Geros dirvožemio būklės kriterijai	Žemės plotai, dėl kurių nereikalaujama pasiekti susijusio kriterijaus
A dalis. Dirvožemio deskriptoriai su geros dirvožemio būklės kriterijais, nustatytais <i>valstybių narių lygmeniu</i>			
Druskėjimas	Elektrinis laidis (decisimensai vienam metrui)	< 4 dS m ⁻¹ , kai naudojamas matavimo įmirkusiame dirvožemio masės ekstrakte (eEC) metodas, arba lygiavertis kriterijus, jei naudojamas kitas matavimo metodas	Natūraliai druskingi žemės plotai Žemės plotai, kuriuos tiesiogiai paveikė jūros lygio kilimas
Dirvožemio erozija	Dirvožemio erozijos mastas (tonomis vienam hektarui per metus)	≤ 2 t ha ⁻¹ metai ⁻¹	Dykros ir kiti nevaldomi natūralios žemės plotai, išskyrus atvejus, kai jie kelia didelę nelaimių riziką

Išbraukta.

Išbraukta.

Išbraukta.

Išbraukta.

Podirvio
susmegimas

Podirvio
piltinis tankis
(viršutinė B
arba E
horizonto
dalis¹⁾
valstybės narės
gali pakeisti šį
deskriptorių
lygiaverčių
parametru
(g/cm³)

Išbraukta.

Išbraukta.

Granulimetrinė
dirvožemio
sudėtis²⁾

smėlis, rišlus
smėlis,
priesmėlis,
priemolis

smėlingas
sunkus
priemolis,
priemolis,
sunkus
priemolis,
dulkės,
dulkiškas
priemolis

dulkiškas
priemolis,
dulkiškas
sunkus
priemolis

smėlingas
molis, dulkiškas
molis, sunkus
priemolis su
35–45 % molio

molis

Interv
alas

<1.80

<1.75

<1.65

<1.58

<1.47

Išbraukta.

Netvarkomas dirvožemis
natūralios žemės plotuose

Jei valstybė narė
dirvožemio deskriptorių
„podirvio piltinis tankis“
pakeičia lygiaverčiu
parametru, jį pasirinktam
dirvožemio deskriptoriui
priima geros dirvožemio
būklės kriterijų, kuris yra
lygiavertis kriterijui
„podirvio piltinis tankis“.

⁺ *Leidinių biurui:* prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022) 304 pateikto Reglamento dėl gamtos atkūrimo numerį.

¹ kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje
(<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

² Kaip apibrėžta M. A. Arshad, B. Lowery and B. Grossman. 1996. *Physical tests for monitoring soil quality*, p. 123–142. In: J.W. Doran and A.J. Jones (eds.) *Methods for assessing soil quality*. Soil Sci. Soc. Am. Spec. Publ. 49. SSSA, Madison, WI.

Pagrindimas

Daugeliu atveju DOA / molio santykiu nepakankamai suteikiama informacijos apie anglies kieki visuose dirvožemiuose. Ši tiesinė priklausomybė galioja ne visiems dirvožemiams. Esant tam tikram molio kiekiui, anglies kiekis gali būti tinkamo lygio, nors DOA / molio santykis nėra pasiektas.

Pakeitimas 128 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **I priedo B dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

B dalis. Dirvožemio deskriptoriai su geros dirvožemio būklės kriterijais, nustatytais valstybių narių lygmeniu

<i>Perteklinis maisto medžiagų kiekis dirvožemyje</i>	<i>Ekstrahuojamasis fosforas (mg/kg)</i>	<i>< didžiausia vertė; Didžiausią vertę nustato valstybė narė 30–50 mg kg⁻¹ intervale</i>	<i>Išimčių nėra.</i>
--	---	--	-----------------------------

- Dirvožemio tarša
- Sunkiųjų metalų koncentracija dirvožemyje: As, Sb, Cd, Co, Cr (bendras), Cr (VI), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn ($\mu\text{g}/\text{kg}$); Pagrįstas patikrinimas, kad nėra nepriimtinos rizikos žmonių sveikatai ir aplinkai dėl dirvožemio taršos, gautas imant vietoje dirvožemio ėminių, nustatant ir tiriant užterštas teritorijas ir nagrinėjant bet kokią kitą svarbią informaciją. Į Tarybos direktyvos 92/43/EEB¹ I priedą įtrauktos buveinės, kuriose natūraliai yra didelė sunkiųjų metalų koncentracija, ir toliau saugomos. Išimčių nėra.
 - valstybių narių nustatyta tam tikrų organinių teršalų koncentracija, atsižvelgiant į esamas koncentracijos ribas, pvz., Sąjungos teisės aktuose nustatytas vandens kokybės ir į orą išmetamų teršalų ribines vertes.

Dirvožemio vandens sulaikymo gebos sumažėjimas	Dirvožemio éminio vandens sulaikymo geba (vandens tūrio / įmirkusio dirvožemio tūrio %)	Apskaičiuotoji bendros dirvožemių rajono vandens sulaikymo gebos vertė pagal upės baseiną arba pabaseinį viršija minimalią ribą. Valstybė narė nustato tokią dirvožemių rajono ir upės baseino arba pabaseinio lygmens mažiausią ribą (tonomis), kad būtų sumažintas po intensyvaus lietaus kilusių potvynių arba dėl sausros besilaikančio mažo dirvožemio drėgnio poveikis.	Išimčių nėra.
--	---	---	---------------

¹ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

Pakeitimas

B dalis. Dirvožemio deskriptoriai su geros dirvožemio būklės kriterijais, nustatytais valstybių narių lygmeniu

Išbraukta. ***Išbraukta.*** ***Išbraukta.*** ***Išbraukta.***

- Dirvožemio tarša
- Sunkiųjų metalų koncentracija dirvožemyje: As, Sb, Cd, Co, Cr (bendras), Cr (VI), Cu, Hg, Ni, Tl, V, Zn ($\mu\text{g}/\text{kg}$); Pagrįstas patikrinimas, kad nėra nepriimtinos rizikos žmonių sveikatai ir aplinkai dėl dirvožemio taršos, gautas imant vietoje dirvožemio ėminių, nustatant ir tiriant užterštas teritorijas ir nagrinėjant bet kokią kitą svarbią informaciją. Į Tarybos direktyvos 92/43/EEB¹ I priedą įtrauktos buveinės, kuriose natūraliai yra didelė sunkiųjų metalų koncentracija, ir toliau saugomos. Išimčių nėra.
 - valstybių narių nustatyta tam tikrų organinių teršalų koncentracija, atsižvelgiant į esamas koncentracijos ribas, pvz., Sąjungos teisės aktuose nustatytas vandens kokybės ir į orą išmetamų teršalų ribines vertes.

Dirvožemio vandens sulaikymo gebos sumažėjimas	Dirvožemio éminio vandens sulaikymo geba (vandens tūrio / įmirkusio dirvožemio tūrio %)	Apskaičiuotoji bendros dirvožemių rajono vandens sulaikymo gebos vertė pagal upės baseiną arba pabaseinį viršija minimalią ribą. Valstybė narė nustato tokią dirvožemių rajono ir upės baseino arba pabaseinio lygmens mažiausią ribą (tonomis), kad būtų sumažintas po intensyvaus lietaus kilusių potvynių arba dėl sausros besilaikančio mažo dirvožemio drėgnio poveikis.	Išimčių nėra.
--	---	---	---------------

¹ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

Pakeitimas 129

Pasiūlymas dėl direktyvos I priedo C dalis

Komisijos siūlomas tekstas

C dalis. Dirvožemio deskriptoriai be kriterijų

Dirvožemio degradacijos aspektas Dirvožemio deskriptorius

Perteklinis maisto medžiagų kiekis dirvožemyje ***Azotas dirvožemyje (mg g⁻¹)***

Rūgštėjimas Dirvožemio rūgštingumas (pH)

Dirvos susmegimas Dirvos piltinis tankis (A horizontas¹) (g cm⁻³)

Dirvožemio biologinės įvairovės nykimas Bazinis dirvožemio kvėpavimas (mm³ O₂ g⁻¹ hr⁻¹) esant sausam dirvožemiui

Valstybės narės taip pat gali pasirinkti kitus neprivalomus su biologine įvairove susijusius dirvožemio deskriptorius, pavyzdžiui:

- bakterijų, grybų, protistų ir gyvūnų brūkšninį metakodavimą;

- nematodų gausą ir įvairovę;
- mikrobinę biomasę;
- sliekų gausą ir įvairovę (pasėliuose);
- invazines svetimias rūšis ir augalų kenkėjus.

¹ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

Pakeitimas

C dalis. Dirvožemio deskriptoriai be kriterijų

Dirvožemio degradacijos aspektas Dirvožemio deskriptorius

Išbraukta.

Išbraukta.

Rūgštėjimas

Dirvožemio rūgštingumas (pH)

Dirvos susmėgimas

Dirvos piltinis tankis (A horizontas¹) (g cm⁻³)

Dirvožemio biologinės įvairovės nykimas

Bazinis dirvožemio kvėpavimas (mm³ O₂ g⁻¹ hr⁻¹) esant sausam dirvožemiui

Valstybės narės taip pat gali pasirinkti kitus neprivalomus su biologine įvairove susijusius dirvožemio deskriptorius, pavyzdžiui:

- bakterijų, grybų, protistų ir gyvūnų brūkšninį metakodavimą;
- nematodų gausą ir įvairovę;
- mikrobinę biomasę;
- sliekų gausą ir įvairovę (pasėliuose);
- invazines svetimias rūšis ir augalų kenkėjus.

¹ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

Pakeitimas 130

Pasiūlymas dėl direktyvos

II priedo A dalis

Komisijos siūlomas tekstas

A dalis. Ėminių ėmimo taškų nustatymo metodika

Veikla	Minimalieji metodikos kriterijai
Dirvožemio ėminių ėmimo taškų nustatymas (ėminių tyrimas)	<p>Ėminių tyrimas parengiamas pagal visą ėmimo sąrašą, kurį sudaro geriausia turima informacija apie dirvožemio savybių pasiskirstymą, įskaitant informaciją, gautą atlikus ankstesnius nacionalinius matavimus ir matavimus pagal LUCAS programą, bet ja neapsiribojant.</p> <p>Ėminių ėmimo plane numatomas sluoksninis ėmimas, optimizuotas pagal dirvožemio būklės deskriptorius.</p> <p>Nacionalinės imties dydis turi atitikti reikalavimą, pagal kurį apskaičiuojant plotą, kuriame dirvožemio būklė yra gera, leidžiama 5 % didžiausioji paklaida (arba variacijos koeficientas).</p> <p>Komisijos tyrimo imtis, nustatyta pagal 6 straipsnio 4 dalį, gali sudaryti ne daugiau kaip 20 % nacionalinių imčių dydžio.</p> <p>Imties paskirstymas ir dydis nustatomi taikant Betelio algoritmą (Bethel, 1989)⁵, atsižvelgiant į nustatytą didžiausią vertinimo paklaidą.</p>

⁵ J. Bethel, 1989. Sample Allocation in Multivariate Surveys. *Survey Methodology* 15: 47–57. 47–57.

Pakeitimas

A dalis. Ėminių ėmimo taškų nustatymo metodika

Veikla	Minimalieji metodikos kriterijai
Dirvožemio ėminių ėmimo taškų ir sluoksnių nustatymas (ėminių tyrimas)	<p>Ėminių tyrimas parengiamas pagal visą ėmimo sąrašą, kurį sudaro geriausia turima informacija apie dirvožemio savybių pasiskirstymą, įskaitant informaciją, gautą atlikus ankstesnius nacionalinius matavimus ir matavimus pagal LUCAS programą, bet ja neapsiribojant.</p> <p>Ėminių ėmimo planas parengiamas taikant nešališką ir tikimybinį metodą bei sluoksninį ėmimą, optimizuotą pagal dirvožemio būklės deskriptorius.</p> <p>Nacionalinės imties dydis turi atitikti reikalavimą, pagal kurį apskaičiuojant plotą, kuriame dirvožemio būklė yra gera,</p>

leidžiama 5 % didžiausioji paklaida (arba variacijos koeficientas).

Komisijos tyrimo imtis, nustatyta pagal 6 straipsnio 4 dalį, gali sudaryti ne daugiau kaip 20 % nacionalinių imčių dydžio.

Imties paskirstymas ir dydis nustatomi taikant Betelio algoritmą (Bethel, 1989)⁵, atsižvelgiant į nustatytą didžiausią vertinimo paklaidą.

⁵ J. Bethel, 1989. Sample Allocation in Multivariate Surveys. *Survey Methodology* 15: 47–57. 47–57.

Pakeitimas 131

Pasiūlymas dėl direktyvos II priedo B dalis

Komisijos siūlomas tekstas

B dalis. Dirvožemio deskriptorių verčių nustatymo arba apskaičiavimo metodika

Dirvožemio deskriptorius	Pamatinė metodika	Minimalieji metodikos kriterijai	Ar privaloma patvirtinta perdavimo funkcija (jei taikoma metodika, kuri skiriasi nuo pamatinės ⁶)?
Granulimetrinė dirvožemio sudėtis (molio, dulkių ir smėlio kiekis – reikalinga kitiems deskriptoriams ir susijusiems intervalams nustatyti)	Tinkamiausias metodas: ISO 11277:1998 Dalelių dydžio pasiskirstymo mineralinio dirvožemio medžiagoje nustatymas. Metodas sijoiant ir nusodinant.		TAIP
	Alternatyvus metodas: ISO 13320:2009 Dalelių dydžio analizė. Lazerinės difrakcijos metodai		
Elektrinis laidis	1 galimybė. Matavimo įmirkusiame dirvožemio masės ekstrakto (eEC)		TAIP

metodas (FAO SOP:
GLOSOLAN-SOP-08⁷)

2 galimybė. ISO
11265:1994 Savitojo
elektrinio laidžio
nustatymas

Dirvožemio erozijos
mastas

Vertinant dirvožemio
erozijos mastą atsižvelgiama
į visus veiksmus, kurių
imtasi siekiant sumažinti
arba kompensuoti erozijos
riziką, įskaitant po gaisro
taikomas poveikio
švelninimo priemones.

netaikoma

Dirvožemio erozijos masto
apskaičiavimas apima visus
susijusius erozijos procesus,
pvz., eroziją dėl vandens,
vėjo, derliaus ėmimo ir
žemės dirbimo.

Dirvožemio erozija dėl
vandens vertinama
atsižvelgiant į šiuos
veiksnius:

- dirvožemio
charakteristikas (pvz.,
erozingumą, dirvožemio
plutos susidarymą,
dirvožemio šiurkštį),
- klimatą (pvz., kritulių
eroziškumą –
intensyvumą ir trukmę,
atsižvelgiant į
atitinkamas vietovės
klimato kaitos
prognozes),
- topografiją (pvz.,
nuolydžio statumą ir
ilgį),
- augalijos dangą, pasėlių
rūšį, žemės naudojimo
ir valdymo praktiką
erozijai kontroliuoti
arba mažinti,

- valdymo praktiką (pvz., antsėlius, supaprastintą dirbimą, mulčiavimą ir kt.),
- išdegusius plotus.

Dirvožemio erozija dėl vėjo vertinama atsižvelgiant į šiuos veiksnius:

- dirvožemio savybes (pvz., erozingumą),
- klimatą (pvz., dirvožemio drėgnį, vėjo greitį, garavimą),
- augaliją (pvz., pasėlių rūšį),
- valdymo praktiką erozijai kontroliuoti arba sumažinti (pvz., apsaugines juostas nuo vėjo).

Dirvožemio organinė anglis (DOA)	ISO 10694:1995 Organinės anglies ir bendrojo anglies kiekio nustatymas po sauso deginimo	TAIP
Dirvožemio piltinis tankis (B horizontas ⁸⁾ arba valstybių narių pasirinktas lygiavertis ⁹ parametras	ISO 11272:2017 sausam piltiniam tankiui nustatyti.	TAIP
	Jei pasirenkamas lygiavertis parametras, metodika turi būti Europos arba tarptautinis standartas, jei toks yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbta.	

Ekstrahuojamasis fosforas	ISO 11263:1994 natrio hidrokarbonato tirpale tirpstančio fosforo spektrometriniam nustatymui (P-Olsen)		TAIP
– Sunkiųjų metalų koncentracija dirvožemyje: As, Sb, Cd, Co, Cr (bendra), Cr (VI), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn .	Galimas aplinkoje esantis sunkiųjų metalų kiekis dirvožemyje pagal ISO 17586:2016, naudojant atskiestą nitrato rūgštį.		TAIP
– Tam tikrų organinių teršalų koncentracija, nustatyta valstybių narių, atsižvelgiant į esamus ES teisės aktus (pvz., dėl vandens kokybės ar pesticidų)		Taikomi Europos arba tarptautiniai standartai, jei tokių yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai.	netaikoma
Dirvožemio vandens sulaikymo geba	Vieno ėminių ėmimo taško vertės nustatymo metodika: 1 galimybė. LABORATORIJA: ISO 11274:2019 vandens sulaikymo gebai nustatyti. 2 galimybė. APSKAIČIAVIMAS: taikoma moksliniame straipsnyje <i>New generation of hydraulic pedotransfer functions for Europe</i> aprašyta metodika ¹⁰ , pagrįsta granulimetrine dirvožemio sudėtimi (arba dalelių dydžio pasiskirstymu) ir dirvožemio organine anglimi.	Minimalieji kriterijai, pagal kuriuos įvertinama bendra dirvožemio vandens sulaikymo geba dirvožemių rajone upės baseino arba pabaseinio skalėje: – neužimtos žemės atveju apskaičiuojama bendra dirvožemio vandens sulaikymo gebos vertė; – užimtos žemės atveju pralaidžių plotų vandens sulaikymo gebą galima nustatyti lygią nuliui, pusiau pralaidiems ir kitiems nenatūralios žemės plotams proporcingai priskiriant tarpines vertes.	TAIP (taško vertės atveju)

Azotas dirvožemyje	ISO 11261:1995 bendrajam azoto kiekiui dirvožemyje nustatyti taikant modifikuotą Kjeldalio metodą	TAIP
Dirvožemio rūgštingumas	ISO 10390:2005 pH nustatyti H ₂ O ir CaCl ₂ ekstrakte (pH-H ₂ O ir pH-CaCl ₂)	TAIP
Dirvos piltinis tankis (A horizontas ¹¹)	ISO 11272:2017 sausam piltiniam tankiui nustatyti.	TAIP
Bazinis dirvožemio kvėpavimas	Laikomasi moksliniame straipsnyje Microbial biomass and activities in soil as affected by frozen and cold storage pateiktų nurodymų ¹³ .	TAIP
Valstybės narės taip pat gali pasirinkti neprivalomus dirvožemio biologinės įvairovės deskriptorius, pavyzdžiui:		
– bakterijų, grybų, protistų ir gyvūnų brūkšninį metakodavimą ¹² ;		Kitų dirvožemio biologinės įvairovės deskriptorių atveju: netaikoma
– nematodų gausą ir įvairovę;	Taikomi Europos arba tarptautiniai standartai, jei tokių yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbta.	
– mikrobinę biomase;		
– sliekų gausą ir įvairovę (pasėliuose).		

⁵ J. Bethel, 1989. Sample Allocation in Multivariate Surveys. *Survey Methodology* 15: 47–57. 47–57.

⁶ Metodikos, kurios skiriasi nuo pamatinės metodikos, turi būti pateiktos mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbtos.

⁷ <https://www.fao.org/3/cb3355en/cb3355en.pdf>

⁸ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

⁹ Lygiavertis pagal EAA ataskaitą: Soil monitoring in Europe – Indicators and thresholds for soil health assessments, Europos aplinkos agentūra (europa.eu).

¹⁰

¹¹ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

¹² DNR brūkšninių kodų sekos nustatymas archejų, bakterijų, grybų ir kitų eukariotų taksonominei ir funkicinei įvairovei išmatuoti, kaip buvo daroma LUCAS dirvožemio biologinės įvairovės tyrimui, remiantis <https://doi.org/10.1111/ejss.13299>.

¹³ <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0038071797001259>

Pakeitimas

B dalis. Dirvožemio deskriptorių verčių nustatymo arba apskaičiavimo metodika

Dirvožemio deskriptorius	Pamatinė metodika	Minimalieji metodikos kriterijai	Ar privaloma patvirtinta perdavimo funkcija (jei taikoma metodika, kuri skiriasi nuo pamatinės ⁶)?
Granulimetrinė dirvožemio sudėtis (molio, dulkių ir smėlio kiekis – reikalinga kitiems deskriptoriams ir susijusiems intervalams nustatyti)	Tinkamiausias metodas: ISO 11277:1998 Dalelių dydžio pasiskirstymo mineralinio dirvožemio medžiagoje nustatymas. Metodas sijoiant ir nusodinant.		TAIP
	Alternatyvus metodas: ISO 13320:2009 Dalelių dydžio analizė.		

	Lazerinės difrakcijos metodai	
Elektrinis laidis	1 galimybė. Matavimo įmirkusiame dirvožemio masės ekstrakto (eEC) metodas (FAO SOP: GLOSOLAN-SOP-08 ⁷) 2 galimybė. ISO 11265:1994 Savitojo elektrinio laidžio nustatymas	TAIP
Dirvožemio erozijos mastas	Vertinant dirvožemio erozijos mastą atsižvelgiama į visus veiksmus, kurių imtasi siekiant sumažinti arba kompensuoti erozijos riziką, įskaitant po gaisro taikomas poveikio švelninimo priemones. Dirvožemio erozijos masto apskaičiavimas apima visus susijusius erozijos procesus, pvz., eroziją dėl vandens, vėjo, derliaus ėmimo ir žemės dirbimo. <i>Pvz., galima naudoti RUSLE dirvožemio erozijos modelį.</i> Dirvožemio erozija dėl vandens vertinama atsižvelgiant į šiuos veiksniai: – dirvožemio charakteristikas (pvz., erozingumą, dirvožemio plutos susidarymą, dirvožemio šiurkštį), – klimatą (pvz., kritulių eroziškumą – intensyvumą ir trukmę, atsižvelgiant į atitinkamas vietovės klimato kaitos prognozes), – topografiją (pvz., nuolydžio statumą ir	netaikoma

ilgi),

- augalijos dangą, pasėlių rūšį, žemės naudojimo ir valdymo praktiką erozijai kontroliuoti arba mažinti,
- valdymo praktiką (pvz., antsėlius, supaprastintą dirbimą, mulčiavimą ir kt.),
- išdegiusius plotus.

Dirvožemio erozija dėl vėjo vertinama atsižvelgiant į šiuos veiksnius:

- dirvožemio savybes (pvz., erozingumą),
- klimatą (pvz., dirvožemio drėgnį, vėjo greitį, garavimą),
- augaliją (pvz., pasėlių rūšį),
- valdymo praktiką erozijai kontroliuoti arba sumažinti (pvz., apsaugines juostas nuo vėjo).

Dirvožemio organinė anglis (DOA)	ISO 10694:1995 Organinės anglies ir bendrojo anglies kiekio nustatymas po sauso deginimo	TAIP
Dirvožemio piltinis tankis (B horizontas ⁸⁾ arba valstybių narių pasirinktas lygiavertis ⁹ parametras	ISO 11272:2017 sausam piltiniam tankiui nustatyti. Jei pasirenkamas lygiavertis parametras, metodika turi būti Europos arba	TAIP

	tarptautinis standartas, jei toks yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbta.		
Ekstrahuojamasis fosforas	ISO 11263:1994 natrio hidrokarbonato tirpale tirpstančio fosforo arba naudojant rūgštinį amonio acetato tirpalą atliekamam spektrometriniam nustatymui (P-Olsen)		TAIP
– Sunkiųjų metalų koncentracija dirvožemyje: As, Sb, Cd, Co, Cr (bendra), Cr (VI), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn .	Galimas aplinkoje esantis sunkiųjų metalų kiekis dirvožemyje pagal ISO 17586:2016, naudojant atskiestą nitrato rūgštį.		TAIP
– Tam tikrų organinių teršalų koncentracija, nustatyta valstybių narių, atsižvelgiant į esamus ES teisės aktus (pvz., dėl vandens kokybės ar pesticidų)		Taikomi Europos arba tarptautiniai standartai, jei tokių yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai.	netaikoma
Dirvožemio vandens sulaikymo geba	Vieno ėminių ėmimo taško vertės nustatymo metodika: 1 galimybė. LABORATORIJA: ISO 11274:2019 vandens	Minimalieji kriterijai, pagal kuriuos įvertinama bendra dirvožemio vandens sulaikymo geba dirvožemių rajone upės baseino arba pabaseinio skalėje: – neužimtos žemės atveju apskaičiuojama bendra dirvožemio vandens	TAIP (taško vertės atveju)

	sulaikymo gebai nustatyti.	sulaikymo gebos vertė;	
	2 galimybė. APSKAIČIAVIMAS: taikoma moksliniame straipsnyje <i>New generation of hydraulic pedotransfer functions for Europe</i> aprašyta metodika ¹⁰ , pagrįsta granulimetrine dirvožemio sudėtimi (arba dalelių dydžio pasiskirstymu) ir dirvožemio organine anglimi.	– užimtos žemės atveju pralaidžių plotų vandens sulaikymo gebą galima nustatyti lygią nuliui, pusiau pralaidiems ir kitiems nenatūralios žemės plotams proporcingai priskiriant tarpines vertes.	
Azotas dirvožemyje	ISO 11261:1995 bendrajam azoto kiekiui dirvožemyje nustatyti taikant modifikuotą Kjeldalio metodą		TAIP
Dirvožemio rūgštingumas	ISO 10390:2005 pH nustatyti H ₂ O ir CaCl ₂ ekstrakte (pH-H ₂ O ir pH-CaCl ₂)		TAIP
Dirvos piltinis tankis (A horizontas ¹¹)	ISO 11272:2017 sausam piltiniam tankiui nustatyti.		TAIP
Bazinis dirvožemio kvėpavimas	Laikomasi moksliniame straipsnyje <i>Microbial biomass and activities in soil as affected by frozen and cold storage</i> pateiktų nurodymų ¹³ .		TAIP
Valstybės narės taip pat gali pasirinkti neprivalomus dirvožemio biologinės įvairovės deskriptorius, pavyzdžiui:			
– bakterijų, grybų, protistų ir gyvūnų brūkšninį			Kitų dirvožemio biologinės įvairovės deskriptorių

metakodavimą¹²;

atveju:
netaikoma

- nematodų gausą ir įvairovę;

Taikomi Europos arba tarptautiniai standartai, jei tokių yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbta.

- mikrobinę biomasę;
- sliekų gausą ir įvairovę (pasėliuose).

⁵ J. Bethel, 1989. Sample Allocation in Multivariate Surveys. *Survey Methodology* 15: 47–57.

⁶ Metodikos, kurios skiriasi nuo pamatinės metodikos, turi būti pateiktos mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbtos.

⁷ <https://www.fao.org/3/cb3355en/cb3355en.pdf>

⁸ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

⁹ Lygiavertis pagal EAA ataskaitą: Soil monitoring in Europe – Indicators and thresholds for soil health assessments, Europos aplinkos agentūra (europa.eu).

¹⁰

¹¹ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

¹² DNR brūkšninių kodų sekos nustatymas archėjų, bakterijų, grybų ir kitų eukariotų taksonominei ir funkcinei įvairovei išmatuoti, kaip buvo daroma LUCAS dirvožemio biologinės įvairovės tyrimui, remiantis <https://doi.org/10.1111/ejss.13299>.

¹³ <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0038071797001259>

Pagrindimas

Reikėtų pripažinti jau egzistuojantį ir naudojamą metodą. Valstybėse narėse, kuriose dirvožemis natūraliai yra rūgštesnis, rūgštesniu amonio acetatu gaunami tikslesni rezultatai.

Pakeitimas 132 Pasiūlymas dėl direktyvos III priedas

**TVARAUS DIRVOŽEMIO VALDYMO
PRINCIPAI**

Išbraukta.

Taikomi šie principai:

- a) vengti palikti dirvožemį tuščią, sukuriant ir išlaikant vegetacinę dirvožemio dangą, ypač aplinkosaugos požiūriu jautriais laikotarpiais;**
- b) kuo labiau sumažinti fizinį dirvožemio trikdymą;**
- c) vengti medžiagų patekimo į dirvožemį, kai tokios medžiagos gali pakenkti žmonių sveikatai ar aplinkai arba pabloginti dirvožemio būklę;**
- d) užtikrinti, kad mašinų naudojimas būtų pritaikytas dirvožemio stiprumui ir kad operacijų su dirvožemiu skaičius ir dažnumas būtų riboti, kad nepakenktų jo būklei;**
- e) tręšiant užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į augalų ir medžių poreikius tam tikroje vietoje ir tam tikru laikotarpiu, taip pat į dirvožemio būklę, ir teikti pirmenybę žiediniams sprendimams, kuriais padidinamas organinių medžiagų kiekis;**
- f) drėkinimo atveju kuo labiau padidinti drėkinimo sistemų ir drėkinimo valdymo veiksmingumą ir užtikrinti, kad naudojant perdirbtas nuotekas vandens kokybė atitiktų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/741¹⁰⁸ I priede nustatytus reikalavimus, o naudojant iš kitų šaltinių gautą vandenį – dirvožemio būklė neblogėtų;**
- g) užtikrinti dirvožemio apsaugą kuriant ir išlaikant tinkamus kraštovaizdžio elementus kraštovaizdžio lygmeniu¹⁰⁹;**
- h) auginant pasėlius, augalus ar medžius naudoti teritorijai pritaikytas rūšis, jei tai gali užkirsti kelią dirvožemio degradacijai arba prisidėti prie dirvožemio būklės gerinimo, taip pat atsižvelgiant į**

prisitaikymą prie klimato kaitos;

i) užtikrinti optimalų vandens lygį organiniuose dirvožemiuose, kad nebūtų neigiamai paveikta tokių dirvožemių struktūra ir sudėtis¹¹⁰;

j) pasėlių auginimo atveju užtikrinti sėjomainą ir pasėlių įvairovę, atsižvelgiant į skirtingų kultūrų šeimas, šaknų sistemas, vandens ir maisto medžiagų poreikius ir integruotąją kenkėjų kontrolę;

k) pritaikyti gyvulių judėjimo ir ganymo laiką, atsižvelgiant į gyvūnų rūšis ir jų laikymo tankį, kad nebūtų pakenkta dirvožemio būklei ir nesumažėtų dirvožemio aprūpinimo pašarais pajėgumas;

l) esant žinomam neproporcingam vienos ar kelių funkcijų praradimui, dėl kurio labai sumažėja dirvožemio pajėgumas teikti ekosistemines paslaugas, taikyti tikslines tų dirvožemio funkcijų atkūrimo priemones.

¹⁰⁸ 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų (OL L 177, 2020 6 5, p. 32).

¹⁰⁹ Šis principas netaikomas miško dirvožemiams.

¹¹⁰ Šis principas netaikomas miesto dirvožemiams.

Pakeitimas 133
Pasiūlymas dėl direktyvos
IV priedas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

**10 STRAIPSNYJE NURODYTOS
PROGRAMOS, PLANAI, TIKSLINIAI
RODIKLIAI IR PRIEMONĖS**

Išbraukta.

- 1) Nacionaliniai atkūrimo planai, parengti pagal Reglamentą .../...¹¹¹⁺.
- 2) Strateginiai planai, kuriuos valstybės narės turi parengti pagal bendrą žemės ūkio politiką pagal Reglamentą (ES) 2021/2115.
- 3) Geros žemės ūkio praktikos kodeksas ir nustatytų pažeidžiamų zonų veiksmų programos, priimtose pagal Direktyvą 91/676/EEB.
- 4) Apsaugos priemonės ir prioritetinių veiksmų programa, nustatyta „Natura 2000“ teritorijoms pagal Direktyvą 92/43/EEB.
- 5) Priemonės, kuriomis siekiama geros ekologinės ir cheminės paviršinio vandens telkinių būklės ir geros cheminės ir kiekybinės požeminio vandens telkinių būklės, įtrauktos į upių baseinų valdymo planus, parengtus pagal Direktyvą 2000/60/EB.
- 6) Potvynių rizikos valdymo priemonės, įtrauktos į potvynių rizikos valdymo planus, parengtus pagal Direktyvą 2007/60/EB.
- 7) Sausrų valdymo planai, nurodyti Sąjungos prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje.
- 8) Nacionalinės veiksmų programos, parengtos pagal Jungtinių Tautų konvenciją dėl kovos su dykumėjimu.
- 9) Reglamente (ES) 2018/841 nustatyti tiksliniai rodikliai.
- 10) Reglamente (ES) 2018/842 nustatyti tiksliniai rodikliai.
- 11) Pagal Direktyvą (ES) 2016/2284 parengtos nacionalinės oro taršos valdymo programos ir pagal tą direktyvą pateikti oro taršos poveikio ekosistemoms stebėsenos duomenys.
- 12) Integruotas nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas, parengtas pagal Reglamentą

(ES) 2018/1999.

13) Rizikos vertinimai ir nelaimių rizikos valdymo planavimas pagal Sprendimą Nr. 1313/2013/ES.

14) Nacionaliniai veiksmų planai, priimti pagal Reglamento .../...¹¹²+ 8 straipsnį.

¹¹¹ + Leidinių biurui: prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022) 304 pateikto Reglamento dėl gamtos atkūrimo numerį.

¹¹² + Leidinių biurui: prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022) 305 pateikto Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tausiojo augalų apsaugos produktų naudojimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/2115, numerį.

Pakeitimas 134

Pasiūlymas dėl direktyvos VII priedo 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Duomenų struktūra ir pateikimas registre sudaro sąlygas visuomenei stebėti potencialiai užterštų teritorijų ir užterštų teritorijų tvarkymo pažangą. Registre saugoma ir teritorijos lygmeniu pateikiama toliau nurodyta informacija apie žinomas potencialiai užterštas teritorijas, užterštas teritorijas, užterštas teritorijas, dėl kurių reikia imtis tolesnių veiksmų, ir užterštas teritorijas, kuriose buvo arba yra imamasi veiksmų:

Pakeitimas

Nuasmenintų duomenų struktūra ir pateikimas registre sudaro sąlygas visuomenei, **kai tinkama**, stebėti potencialiai užterštų teritorijų ir užterštų teritorijų tvarkymo pažangą, **laikantis nuosavybės teisės**. Registre saugoma ir teritorijos lygmeniu pateikiama toliau nurodyta informacija apie žinomas potencialiai užterštas teritorijas, užterštas teritorijas, užterštas teritorijas, dėl kurių reikia imtis tolesnių veiksmų, ir užterštas teritorijas, kuriose buvo arba yra imamasi veiksmų:

NUOMONĘ TEIKIANČIO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Dirvožemio stebėseną ir atsparumą (Dirvožemio stebėsenos teisės aktas)
Nuorodos	COM(2023)0416 – C9-0234/2023 – 2023/0232(COD)
Atsakingi komitetai Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ENVI 16.10.2023
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	AGRI 16.10.2023
Susiję komitetai Paskelbimo plenariniame posėdyje data	16.10.2023
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Maria Noichl 12.9.2023
Svarstymas komitete	26.10.2023 28.11.2023
Priėmimo data	13.2.2024
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 19 -: 16 0: 4
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Attila Ara-Kovács, Benoît Biteau, Franc Bogovič, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Luke Ming Flanagan, Paola Ghidoni, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Norbert Lins, Maria Noichl, Juozas Olekas, Bronis Ropė, Katarína Roth Nevedřalová, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Rosanna Conte, Jan Huitema, Peter Jahr, Benoît Lutgen, Cristina Maestre Martín De Almagro, Michaela Šojdřová, Achille Variati, Emma Wiesner
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Stefania Zambelli

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

19	+
ECR	Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
NI	Katarína Roth Nevedálová
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Benoît Lutgen, Anne Sander, Michaela Šojdrová, Stefania Zambelli, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Jan Huitema, Elsi Katainen, Emma Wiesner

16	-
ID	Rosanna Conte, Ivan David, Paola Ghidoni
NI	Dino Giarrusso
S&D	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Isabel Carvalhais, Cristina Maestre Martín De Almagro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Achille Variati
The Left	Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Sarah Wiener

4	0
ECR	Krzysztof Jurgiel
Renew	Jérémy Decerle
S&D	Paolo De Castro
Verts/ALE	Bronis Ropė

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

ATSAKINGO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Dirvožemio stebėseną ir atsparumą (Dirvožemio stebėsenos teisės aktas)
Nuorodos	COM(2023)0416 – C9-0234/2023 – 2023/0232(COD)
Pateikimo EP data	5.7.2023
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ENVI 16.10.2023
Nuomonę teikiantys komitetai Paskelbimo plenariniame posėdyje data	AGRI 16.10.2023
Susiję komitetai Paskelbimo plenariniame posėdyje data	AGRI 16.10.2023
Pranešėjai Paskyrimo data	Martin Hojsík 12.9.2023
Svarstymas komitete	20.11.2023
Priėmimo data	11.3.2024
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 42 –: 26 0: 14
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Catherine Amalric, Mathilde Androuët, Maria Arena, Aurélie Beigneux, Hildegard Bentele, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Nathalie Colin-Oesterlé, Maria Angela Danzi, Christian Doleschal, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Pietro Fiocchi, Helène Fritzon, Iratxe García Pérez, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen, Anja Hazekamp, Martin Hojsík, Jan Huitema, Karin Karlsbro, Peter Liese, Javi López, César Luena, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Lydie Massard, Liudas Mažylis, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolores Montserrat, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Henk Jan Ormel, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus, Francesca Peppucci, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Erik Poulsen, Nicola Procaccini, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Maria Veronica Rossi, Laurence Sailliet, Silvia Sardone, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyrali, Nils Torvalds, Edina Tóth, Achille Variati, Nikolaj Villumsen, Anders Vistisen, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	João Albuquerque, Cristian-Silviu Buşoi, Christophe Clergeau, Beatrice Covassi, Ska Keller, Ondřej Knotek, Marlene Mortler, Manuela Ripa, Robert Roos, Róza Thun und Hohenstein, Grzegorz Tobiszowski, Idoia Villanueva Ruiz
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Alessandro Panza, Rob Rooken, Dorien Rookmaker, Bert-Jan Ruissen, Evžen Tošenovský
Pateikimo data	20.3.2024

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

42	+
NI	Maria Angela Danzi
PPE	Cristian-Silviu Buşoi, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Pernille Weiss
Renew	Catherine Amalric, Pascal Canfin, Martin Hojsík, Karin Karlsbro, María Soraya Rodríguez Ramos, Róza Thun und Hohenstein, Nils Torvalds, Michal Wiezik
S&D	João Albuquerque, Maria Arena, Marek Paweł Balt, Milan Brglez, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Christophe Clergeau, Beatrice Covassi, Javi López, César Luena, Sándor Rónai, Günther Sidl, Tiemo Wölken
The Left	Malin Björk, Anja Hazekamp, Marina Mesure, Idoia Villanueva Ruiz, Nikolaj Villumsen
Verts/ALE	Margrete Auken, Bas Eickhout, Pär Holmgren, Ska Keller, Lydie Massard, Tilly Metz, Ville Niinistö, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus, Manuela Ripa

26	-
ECR	Sergio Berlato, Pietro Fiocchi, Rob Rooken, Dorien Rookmaker, Robert Roos, Bert-Jan Ruissen, Grzegorz Tobiszowski, Evžen Tošenovský
ID	Mathilde Androuët, Aurélie Beigneux, Marie Dauchy, Catherine Griset, Alessandro Panza, Maria Veronica Rossi, Silvia Sardone, Anders Vistisen
NI	Edina Tóth
PPE	Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Christian Doleschal, Marlene Mortler, Francesca Peppucci, Jessica Polfjård
Renew	Andreas Glück, Jan Huitema, Emma Wiesner

14	0
NI	Ivan Vilibor Sinčić
PPE	Nathalie Colin-Oesterlé, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Peter Liese, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Liudas Mažylis, Dolores Montserrat, Henk Jan Ormel, Laurence Sailliet, Stefania Zambelli
Renew	Ondřej Knotek
S&D	Helène Fritzon

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaukė

